

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W WĄBRZEŹNIE**

87-200 WĄBRZEŹNO UL. 1 MAJA 46

tel./fax (56) 688-17-55; (56) 688-17-90

e-mail: sekretariat.psse.wabrzezno@sanepid.gov.pl

www.gov.pl/web/psse-wabrzezno

**STAN BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU WĄBRZESKIEGO**

W 2023 ROKU

Wąbrzeźno, 15 marzec 2024 r.

POWIAT WĄBRZESKI

Opracowano w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie

Pod kierunkiem: Małgorzaty Szreter

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie

Zespół autorski:

Małgorzata Wypij-Olszewska, Agnieszka Michaliszyn, Iwona Foksińska, Arletta Herbowska, Katarzyna Mystkowska, Anna Ornowska-Cholewicz, Wiesław Makowski.

SPIS TREŚCI

str.

	WSTĘP	4
I.	SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH	5
II.	OCENA STANU SANITARNEGO URZĄDZEŃ DO ZAOPATRYWANIA W WODĘ I OCENA JAKOŚCI WODY DO SPOZYCIA PRZEZ LUDZI	26
III.	STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ, MIEJSCA WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI ORAZ KRYTA PŁYWALNIA	36
IV.	STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH	47
V.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	61
VI.	WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA HIGIENY PRACY	64
VII.	WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO- WYCHOWAWCZYCH	70
VIII.	STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	75
IX.	DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA	86
X.	POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE ORGANÓW PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ	94

WSTĘP

Szanowni Państwo,

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie przekazuje Państwu raport przedstawiający ocenę stanu bezpieczeństwa sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej w powiecie wąbrzeskim w 2023 r. W niniejszym opracowaniu pragnę Państwu przedstawić informacje o działaniach Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmowanych na rzecz ochrony zdrowia publicznego w regionie.

Raport o sytuacji epidemiologicznej i stanie sanitarnym sporządzono w oparciu o analizę sytuacji epidemiologicznej wybranych chorób zakaźnych oraz wyniki kontroli przeprowadzonych w 2023 r. przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie w ramach sprawowanego zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego.

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny radiacyjnej, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Sprawowanie nadzoru w wyżej wymienionych zakresach ma na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Przekazując w Państwa ręce „Stan bezpieczeństwa sanitarnego powiatu wąbrzeskiego za 2023 rok” chciałabym podziękować pracownikom Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie za włożony trud w działania na rzecz zdrowia publicznego a także innym inspekcjom, służbom, instytucjom publicznym, organom administracji rządowej i samorządowej za stałą, owocną współpracę, która w znaczący sposób wpływa na zwiększenie efektywności działań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie.

Raport przedstawiający ocenę stanu sanitarnego przekazany jest celem zapoznania się i wykorzystania jako ważny materiał pomocniczy w podejmowaniu decyzji na rzecz dalszej poprawy warunków życia i bezpieczeństwa mieszkańców powiatu wąbrzeskiego.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Wąbrzeźnie
Małgorzata Szreter

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

Państwowa Inspekcja Sanitarna kontynuuje wielokierunkową działalność w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych. Zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi Sekcja Nadzoru Przeciwepidemicznego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie zajmuje się m.in. stałym, systematycznym gromadzeniem oraz weryfikacją napływających danych epidemiologicznych dotyczących podejrzeń zakażeń i potwierdzonych chorób zakaźnych, a także danych dotyczących dodatnich wyników badań laboratoryjnych w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych, zgonów z powodu chorób zakaźnych, z całkowitym zapewnieniem ochrony danych osobowych. Prowadzi również nadzór epidemiologiczny nad zakażeniami drobnoustrojami alarmowymi, chorobami zakaźnymi, w tym szczególnie niebezpiecznymi lub wysoce zakaźnymi stanowiącymi zagrożenie dla zdrowia publicznego ludności.

Stale i systematyczne gromadzenie oraz weryfikacja napływających danych epidemiologicznych dotyczących zakażeń, chorób zakaźnych, w tym danych o biologicznych czynnikach chorobotwórczych pozwoliło na dokonanie szczegółowej analizy i oceny sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych na terenie powiatu wąbrzeskiego.

1. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH OBJĘTYCH PROGRAMEM SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH W 2023 R.

1.1 Ospa wietrzna

Ospę wietrzną wywołuje wirus ospy i półpaśca (*Varicella-zoster virus VZV*). Choroba ta występuje zwykle u dzieci. Objawia się wysypką, brakiem łaknienia, osłabieniem, bólem głowy, temperaturą. Wysypka pojawia się stopniowo i przechodzi od fazy plam do pęcherzyków, krost i krótko utrzymujących się blizn. Dodatkowo może też wystąpić powiększenie węzłów chłonnych potylicznych i karkowych. Przebieg ospy wietrznej uważany jest jako łagodny u dzieci – u młodzieży i dorosłych może charakteryzować się znacznym nasileniem objawów. Wirus wywołujący ospę wietrzną szerzy się drogą kropelkową poprzez kontakt bezpośredni lub pośrednio przez kontakt z przedmiotami świeżo zanieczyszczonymi wydzieliną z pęcherzyków od chorej osoby. Ospa wietrzna charakteryzuje się wysoką zaraźliwością.

W 2023 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie zgłoszono 370 zachorowań na ospę wietrzną – współczynnik zapadalności – 1133,82 (2022 r. - 227 zgłoszeń, współczynnik zapadalności - 690,47). Najwięcej przypadków odnotowano w okresie jesieni i zimy. Zachorowało 195 kobiet i 175 mężczyzn, w tym 146 mieszkańców miasta i 224 mieszkańców wsi.

Zachorowania na ospę wietrzną w grupach wiekowych:

Wiek	2022		2023	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
0 – 4	94	41,4	147	39,73
5 – 9	106	46,7	169	45,68
10 – 19	19	8,4	38	10,27

20 – 29	3	1,3	10	2,7
30 i powyżej	5	2,2	6	1,62
Razem	227	100	370	100

Powyższe zestawienie bardzo wyraźnie pokazuje, że ospa wietrzna jest typową chorobą wieku dziecięcego, ponieważ przeważająca ilość przypadków dotyczyła przedziału wiekowego 0–9 lat (316 przypadków, co stanowi 85,4% wszystkich zachorowań).

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na ospę wietrzną w latach 2022–2023:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2022	227	690,47
2023	370	1133,82

Na ospę chorowały osoby, które nie poddały się wcześniejszemu szczepieniu. W 2023 r. zalecane szczepienie przeciw ospie przyjęło tylko 39 osób.

Współczynnik zapadalności na ospę wietrzną w 2023 roku w powiecie wąbrzeskim kształtował się na wyższym poziomie (1133,82) niż średnia województwa (655,00). Najwyższy wskaźnik zachorowalności wystąpił w powiecie wąbrzeskim (1133,82), najniższy natomiast w powiecie chełmińskim (358,1).

2. INNE CHOROBY WIEKU DZIECIĘCEGO

2.1. Płonica (szkarlatyna)

Płonica potocznie zwana szkarlatyną jest chorobą zakaźną bakteryjną, wywołaną przez paciorkowce z grupy A. Bakterie najczęściej przenoszona się drogą kropelkową.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego w 2023 r. odnotowano 31 przypadków płonicy - współczynnik zapadalności - 95,0 (W 2022 r. - 15 przypadków, współczynnik zapadalności - 45,63). W 2023 r. odnotowano dwukrotny wzrost zachorowań.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na płonicę w latach 2022–2023:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2022	15	45,63
2023	31	95

W 2023 r. zachorowało 18 chłopców i 13 dziewczynek. Zachorowania przebiegały bez powikłań i były leczone ambulatoryjnie. Wszystkie przypadki zarejestrowano na podstawie objawów klinicznych i sklasyfikowano jako możliwe.

Zachorowania na płonice w grupach wiekowych:

Wiek	2022		2023	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
0 – 4	4	26,7	10	32,26
5 – 9	9	60	21	67,74
10-19	2	13,3	0	0
Razem	15	100	31	100

Dane zestawione w tabeli bardzo wyraźnie wskazują, że płonica (podobnie jak ospa wietrzna) jest typową chorobą wieku dziecięcego, ponieważ dotyczy głównie przedziału wiekowego 0–9 lat.

W powiecie wąbrzeskim zapadalność na płonice (95) kształtowała się na dość wysokim poziomie w porównaniu do średniej województwa kujawsko-pomorskiego, gdzie współczynnik wyniósł 92,17. w powiatach ościennych zachorowalność kształtowała się różnorodnie. W powiecie golubsko-dobrzyńskim współczynnik zapadalności był bardzo wysoki (154,29), a w pozostałych powiatach znacznie niższy: toruńskim (107,39), brodnickim (102,67), grudziądzkim (55,37) i chełmińskim (44,25).

3. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ ZATRUC I ZAKAŻEŃ POKARMOWYCH WYWOŁANYCH PRZEZ CZYNNIKI BIOLOGICZNE:

Zakażenia jelitowe oraz zatrucia pokarmowe to grupa chorób o zróżnicowanej etiologii. Najczęstszą przyczyną zatruc pokarmowych i zakażeń jelitowych jest spożycie pokarmu skażonego drobnoustrojami lub ich toksynami. Do zachorowania w przypadku zakażeń wirusowych może dojść również w wyniku kontaktu z osobą chorą. Wystąpienie dolegliwości żołądkowo-jelitowych rozwija się w stosunkowo krótkim czasie. Zapadalność na te jednostki chorobowe ma związek ze stanem higienicznym np. przyrządzanych potraw i ich spożywaniem.

3.1. Zakażenia pokarmowe wywołane bakterią *Salmonelli*

U człowieka możliwe jest zarówno zakażenie objawowe, jak i bezobjawowe nosicielstwo bakterii. w 2023 r. zarejestrowano 3 zachorowania wywołane pałeczką *Salmonelli* – współczynnik zapadalności – 9,19. W roku poprzednim również wystąpiły 3 przypadki zachorowań – współczynnik zapadalności - 9,13.

W 2023 r. zachorowały 2 dziewczynki (w wieku 2 i 4 lat) oraz 1 chłopiec (12 lat). We wszystkich przypadkach zachorowań z kału chorych wyizolowano pałeczki *Salmonella enteritidis*.

W trakcie wywiadów epidemiologicznych ustalono, że domniemanym źródłem zakażenia najczęściej mógł być:

- brak higieny podczas przygotowywania posiłków,
- nieprawidłowa obróbka termiczna posiłków,
- niezachowanie łańcucha chłodniczego potraw.

W większości przypadków spożywanymi produktami były jajka i mięso drobiowe.

Wszystkie zachorowania objawiające się biegunką i gorączką wymagały hospitalizacji, którą odbyły w Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym w Grudziądzu.

W powiecie wąbrzeskim zapadalność na zakażenia pokarmowe wywołane bakterią *Salmonelli* wyniosła - 9,19 i była na jednym z niższych wartości w porównaniu do powiatów ościennych

i województwa kujawsko-pomorskiego, którego współczynnik zapadalności wyniósł - 25,98. Powiaty ościenne zanotowały wartość współczynnika:

- powiat chełmiński - 22,12,
- powiat brodnicki - 23,09,
- powiat golubsko-dobrzyński - 27,63
- powiat toruński - 30,73,
- powiat grudziądzki - 54,59 – najwyższy współczynnik.

Nosicielstwo bezobjawowe wywołane przez pałeczkę Salmonelli wykryto u chłopca, w wyniku badań przesiewowych.

3.2. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe - wywołane przez Clostridioides difficile

W 2023 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie wpłynęło 10 zgłoszeń zachorowań wywołanych przez bakterię Clostridioides difficile - współczynnik zapadalności 30,64 (2022 r. - 14 przypadków, współczynnik zapadalności 42,58).

W 2023 r. zachorowały 4 kobiety i 6 mężczyzn (7 mieszkańców miasta i 3 mieszkańców wsi), wszyscy chorzy byli w wieku powyżej 60 lat, hospitalizacji wymagało 9 osób. Odnotowano 3 przypadki zgonu z powodu Clostridioides difficile.

Główne objawy to: bóle brzucha, luźne stolce, gorączka. Badania diagnostyczne kału wykazały obecność toksyny A i/lub B oraz antygenu GDH. Prawdopodobną przyczyną zachorowania były częste bądź długotrwałe hospitalizacje, przyjmowanie dużej ilości antybiotyków, które spowodowało zniszczenie flory jelitowej chorych i rozwój mniej wrażliwych bakterii na antybiotyki - Clostridioides difficile.

Zachorowania na inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridioides difficile w grupach wiekowych:

Wiek	2022		2023	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
0-69	2	14,3	3	30
70-79	4	28,6	1	10
80-89	8	57,1	2	20
90 i powyżej	-	-	4	40
Razem	14	100	10	100

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridioides difficile w latach 2022–2023:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2022	14	42,58
2023	10	30,64

Współczynnik zapadalności zachorowań wywołanych przez *Clostridioides difficile* w powiecie wąbrzeskim osiągnął średnią wartość 30,64, natomiast w województwie kujawsko-pomorskim 69,29. Najniższy współczynnik odnotowano w powiecie chełmińskim - 8,04, w pozostałych powiatach ościennych przedstawia się następująco:

- powiat toruński – 25,55,
- powiat brodnicki – 41,04,
- powiat golubsko-dobrzyński - 41,45,
- powiat grudziądzki - 66,29,

W województwie kujawsko-pomorskim współczynnik zapadalności wyniósł – 69,29 - najwyższa wartość.

3.3. Wirusowe zakażenia jelitowe

W 2023 r. nastąpił wzrost zakażeń jelitowych o etiologii wirusowej. W okresie sprawozdawczym odnotowano łącznie 76 zachorowań. Jest to o 5 zachorowań więcej niż w roku 2022. Do zakażeń zatruc pokarmowych doszło wyłącznie w środowisku domowym. Wyróżniamy wirusowe zakażenia jelitowe:

a) wywołane przez rotawirusy,

Zakażenie może mieć różny przebieg od postaci bezobjawowej przez skąpoobjawową po pełnoobjawowy nieżyt żołądkowo-jelitowy. Rotawirusy są główną przyczyną biegunk u niemowląt i małych dzieci. Do typowych objawów nieżytu żołądkowo-jelitowego wywołanego przez rotawirusy należą: wodnista biegunka, często ze śluzem, gorączka, wymioty, ból brzucha.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego w roku 2023 r. zarejestrowano 11 zachorowań na wirusowe zakażenie jelitowe wywołane przez rotawirusy – współczynnik zapadalności 33,7 (2022 r. - 19 osób, współczynnik zapadalności – 57,79).

Zachorowało 6 mężczyzn i 5 kobiet w tym 10 mieszkańców miasta i 1 mieszkaniec wsi. Wszystkie dzieci wymagały hospitalizacji, 2 osoby przebywały w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Toruniu, 2 osoby w Szpitalu Uniwersyteckim im. A. Jurasza w Bydgoszczy, pozostałe w Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym w Grudziądzu. W kale wszystkich zarejestrowanych przypadków stwierdzono obecność rotawirusów.

Zachorowania na zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy w grupach wiekowych:

Wiek	2022		2023	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
0-4	17	89,5	7	63,64
5-10	2	10,5	3	27,27
11-19	-	-	-	-
20-49	-	-	-	-
50-59	-	-	-	-
60 i więcej	-	-	1	9,09
Razem	19	100	11	100

Na podstawie przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych stwierdzono, że do zakażenia mogło dojść w wyniku:

- braku zachowania higieny podczas spożywania posiłków,
- spożycia niemytych owoców,
- braku przestrzegania zasad higieny osobistej,
- spożycia nieprzegotowanej wody.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na rotawirusy w latach 2022–2023:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2022	19	57,79
2023	11	33,7

W 2023 r. nastąpił spadek zachorowań na wirusowe zakażenie jelitowe wywołane przez rotawirusy w porównaniu do roku ubiegłego.

Współczynnik zapadalności na zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy w powiecie wąbrzeskim wyniósł 33,7 i osiągnął najwyższą wartość w porównaniu do powiatów ościennych:

- powiat brodnicki - 8,98,
- powiat golubsko-dobrzyński - 9,21,
- powiat chełmiński - 14,08,
- powiat toruński - 14,88,
- powiat grudziądzki - 24,96.

W województwie kujawsko-pomorskim współczynnik zapadalności wyniósł 22,73.

b) wywołane przez norowirusy,

Norowirusy są częstą przyczyną występowania zakażeń pokarmowych u ludzi, objawiających się takimi dolegliwościami jak wymioty, biegunka i bóle brzucha; rzadziej występuje gorączka, dreszcze i bóle głowy. Okres zakażenia do chwili wystąpienia objawów jest krótki i wynosi od 12 do 48 godzin od momentu zakażenia. Zachorowania z reguły charakteryzują się łagodnym przebiegiem, ale mogą też wystąpić nagle i powodować duże odwodnienie. Wyzdrowienie następuje najczęściej w przeciągu jednego do trzech dni.

W roku 2023 r. zarejestrowano 7 przypadków zachorowania na wirusowe zakażenie jelitowe wywołane przez norowirusy – współczynnik zapadalności 21,45 (2022 r. - 5 przypadków, współczynnik zapadalności - 15,21).

W 2023 r. zakażone osoby to dzieci (5 dziewczynek i 2 chłopców), pięciu mieszkańców wsi i dwóch mieszkańców miasta. Pięciu pacjentów hospitalizowanych było w Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym w Grudziądzu, jeden pacjent w Powiatowym Szpitalu w Golubiu-Dobrzyniu, jeden pacjent w Powiatowym Szpitalu w Chełmży. Jednostkę chorobową rozpoznano na podstawie objawów klinicznych i przeprowadzonych badań wirusologicznych, w trakcie których w kale chorych stwierdzono obecność norowirusów.

Możliwym źródłem zakażenia było niezachowanie higieny podczas przygotowywania posiłków.

Współczynnik zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy w powiecie wąbrzeskim wynosi 21,45, a w pozostałych powiatach zarejestrowano następujące wartości (rosnąco):

- powiat toruński – 19,73;
- powiat chełmiński - 26,15;
- powiat brodnicki – 33,35;
- powiat golubsko-dobrzyński - 34,54;
- powiat grudziądzki - 36,66, – wskaźnik najwyższy.

W województwie kujawsko-pomorskim współczynnik zapadalności wyniósł 30,47.

c) wirusowe zakażenia jelitowe - inne określone

W 2023 r. zarejestrowano 1 zachorowanie na wirusowe zakażenia jelitowe – inne określone, wywołane przez adenowirusy, współczynnik zapadalności - 3,06 (2022 r. - 5 zachorowań, współczynnik zapadalności - 15,21).

W 2023 r. zachorowanie dotyczyło 1 dziecka – dziewczynki w wieku 8 miesięcy. Do zakażenia mogło dojść z powodu braku zachowania higieny podczas przygotowywania i spożywania posiłków.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na adenowirusów w latach 2022–2023:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2022	5	15,21
2023	1	3,06

Współczynnik zapadalności na wirusowe zakażenia jelitowe – inne określone w powiecie wąbrzeskim (3,06) odnotowano na najniższym poziomie w stosunku do powiatów ościennych oraz województwa kujawsko-pomorskiego. Zarejestrowano następujące wartości (rosnąco):

- powiat toruński – 6,79
- powiat golubsko-dobrzyński – 6,91
- powiat chełmiński – 10,05
- powiat brodnicki – 12,83
- powiat grudziądzki – 13,26 – najwyższy współczynnik.

W województwie kujawsko-pomorskim współczynnik zapadalności wyniósł –15,09.

d) wirusowe zakażenia jelitowe - nieokreślone

W 2023 r. zarejestrowano 57 przypadków zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe – nieokreślone, współczynnik zapadalności -174,67 (2022 r. - 42 zachorowania, współczynnik zapadalności - 127,75).

W 2023 r. zachorowania dotyczyły 29 kobiet i 28 mężczyzn, w tym 28 mieszkańców miasta i 29 mieszkańców wsi. Zgłoszenia dotyczyły zazwyczaj osób z krótkotrwałą biegunką, która w ocenie lekarza jest leczona objawowo i nie wymaga hospitalizacji. U pacjentów nie przeprowadzono dalszych badań diagnostycznych kału.

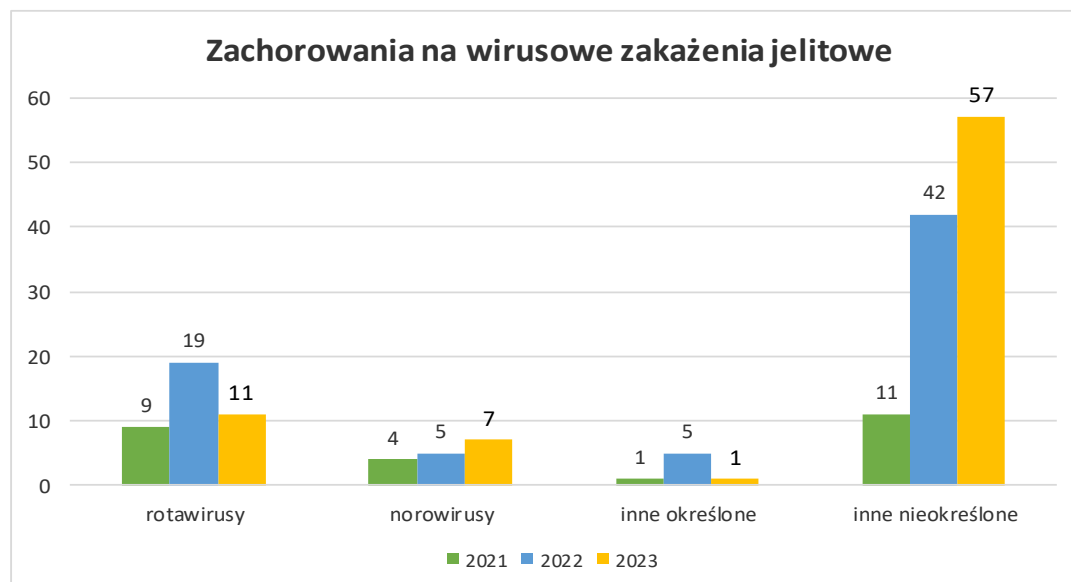
Zachorowania na zakażenia jelitowe nieokreślone w grupach wiekowych:

Wiek	2022		2023	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
0-4	4	9,52	6	10,53
5-9	2	4,76	5	8,77
10-19	3	7,14	10	17,54
20-29	9	21,43	5	8,77
30-39	6	21,43	8	14,04
40-59	8	19,05	12	21,05
60 i powyżej	10	23,81	11	19,3
Razem	42	100	57	100

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na zakażenia jelitowe – nieokreślone w latach 2022–2023:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2022	42	127,75
2023	57	174,67

Współczynnik zapadalności na wirusowe zakażenia jelitowe – nieokreślone na terenie powiatu wąbrzeskiego był bardzo wysoki (174,67) w porównaniu do powiatów ościennych oraz województwa kujawsko-pomorskiego. Kolejny wysoki współczynnik odnotowano w powiecie brodnickim (51,31), natomiast w pozostałych powiatach wartości te były dużo niższe: grudziądzki (0,78), toruński (2,91), w powiatach golubsko-dobrzyńskim i chełmińskim nie wystąpiły w/w zachorowania, a w województwie kujawsko-pomorski współczynnik wyniósł 167.

3.4. Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu

W 2023 r. zarejestrowano 10 przypadków zachorowań na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu – współczynnik zapadalności 30,64 (2022 r. - 20 przypadków, współczynnik zapadalności 60,83).

Z 10 zachorowań na powyższą jednostkę chorobową 3 dotyczyły dzieci do lat 2 - współczynnik zapadalności 587,08. Najwięcej zachorowań – 70% przypadków dotyczyło dzieci w wieku do 4 lat. Zachorowało 7 kobiet i 3 mężczyzn, z czego 4 osoby to mieszkańcy miasta i 6 to mieszkańcy wsi.

Zachorowania na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w grupach wiekowych:

Wiek	2022		2023	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
0-4	9	45	7	70
5-9	-	-	-	-
10-19	4	20	-	-
20-29	3	15	1	10
30-39	2	10	-	-
40-49	1	5	1	10
50-59	-	-	-	-
65 i powyżej	1	5	1	10
Razem	20	100	10	100

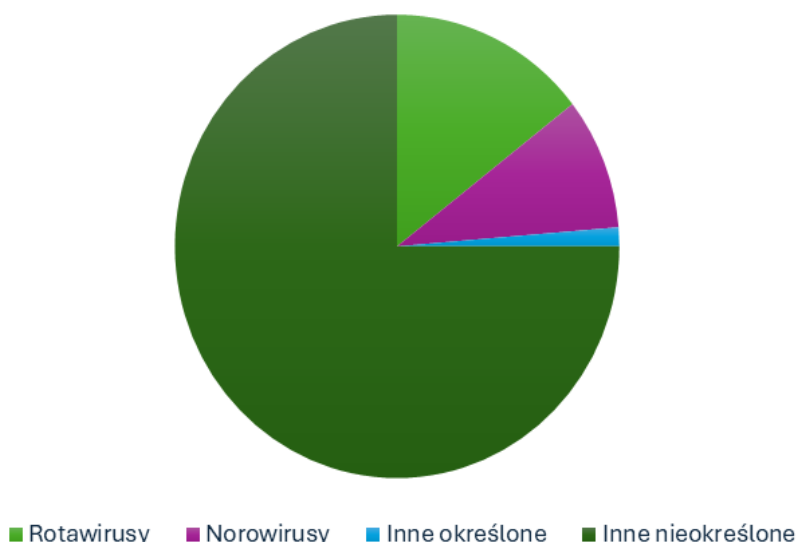
Podczas przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych ustalono, że do zakażenia mogło dojść w wyniku:

- braku zachowania higieny podczas sporządzania mieszanki mlecznej,
- spożycia niemytych owoców lub warzyw,
- braku zachowania higienicznych zasad przygotowywania posiłków,
- spożywania nieświeżej lub nieprawidłowo przechowywanej żywności.

Współczynnik zapadalności na biegunkę o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w powiecie wąbrzeskim kształtował się na średnim poziomie (30,64) w porównaniu do powiatów ościennych i województwa kujawsko-pomorskiego. Pozostałe powiaty odnotowały następujące wartości (rosnąco):

- powiat chełmiński (24,14),
- powiat toruński (54,67)
- powiat brodnicki (82,09),
- powiat golubsko-dobrzyński (94,41),
- powiat grudziądzki (124,01) – najwyższa wartość,
- województwo kujawsko-pomorskie (52,16).

Zachorowania na wirusowe zakażenia jelitowe w 2023r.

4. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ CHORÓB PRZENOSZONYCH PRZEZ NARUSZENIE CIĄGŁOŚCI TKANEK ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM WZW TYPU B, WZW TYPU C, HIV/AIDS

4.1. Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Wirusowe zapalenie wątroby typu B (WZW B) to choroba zakaźna wywołana przez wirusa HBV (Hepatitis B Virus). WZW B może przebiegać bez objawów ostrej lub przewlekłej infekcji.

W 2023 r. w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie zarejestrowano 3 zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B postać BNO – współczynnik zapadalności - 9,19 (2022 r. - 4 przypadki, współczynnik zapadalności 12,17).

W 2023 r. zachorowały 2 kobiety oraz 1 mężczyzna, z czego 1 osoba mieszka w mieście i 2 na wsi. W surowicy krwi chorych stwierdzono obecność markerów HbsAg. Pacjenci byli leczeni ambulatoryjnie.

Prawdopodobnym źródłem zakażeń wirusem zapalenia wątroby typu B były:

- zabiegi medyczne, chirurgiczne,
- kontakt domowy (kontakt z osobą chorą na WZW typu B),
- iniekcje,
- zabiegi stomatologiczne,
- zabiegi kosmetyczne,
- zabiegi fryzjerskie.

Osoby z kontaktu z chorymi skierowano do lekarzy rodzinnych celem zakwalifikowania do szczepień ochronnych p/WZW typu B.

W powiecie wąbrzeskim współczynnik zapadalności na wirusowe zapalenie wątroby typu B osiągnął niższą wartość (9,19) niż średnia województwa kujawsko-pomorskiego (10,24). Pozostałe powiaty ościenne odnotowały następujące współczynniki:

- powiat golubsko-dobrzyński - 4,6,
- powiat brodnicki - 7,7,
- powiat toruński - 10,35,
- powiat chełmiński - 12,07,
- powiat grudziądzki - 24,96 – najwyższa wartość.

We wskazanym okresie sprawozdawczym nie odnotowano przypadku zachorowania na WZW typu B ostre.

4.2. Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Wirusowe zapalenie wątroby typu C (WZW C) to choroba zakaźna wywołana przez wirusa HCV (Hepatitis C Virus). U osób zakażonych pojawiają się przewlekłe następstwa choroby, w tym m.in. przewlekłe zapalenie wątroby, marskość, pierwotny rak wątroby.

W 2023 r. w powiecie wąbrzeskim zarejestrowano 1 zachorowanie na wirusowe zapalenie wątroby typu C – współczynnik zapadalności 3,06 (2022 r. - 2 zachorowania, współczynnik zapadalności 6,08). Nie zarejestrowano zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby B+C tzw. mieszanych.

Na wirusowe zapalenie wątroby typu C w 2023 r. zachorowała 1 kobieta, mieszkanka wsi. W surowicy krwi chorej wykryto obecność kwasu nukleinowego wirusa zapalenia wątroby typu C. Chora nie była hospitalizowana.

Źródłem zakażenia wirusem zapalenia wątroby typu C mogły być:

- kontakt z osobą zakażoną wirusem zapalenia wątroby typu C,
- zabiegi medyczne,
- iniekcje,
- zabiegi stomatologiczne,
- zabiegi fryzjerskie,
- zabiegi kosmetyczne.

We wskazanym okresie sprawozdawczym zakażona poddała się obowiązkowemu szczepieniu i otrzymała trzy dawki szczepionki WZW B.

4.3. Zakażenia HIV i zachorowania na AIDS

W 2023 r. nie zarejestrowano przypadków zakażenia HIV oraz AIDS. W roku 2022 zarejestrowano 1 przypadek zakażenia HIV, dotyczył on mieszkańca Wąbrzeźna, w przedziale wiekowym 30-40 lat.

5. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W ZAKRESIE INWAZYJNYCH ZAKAŻEŃ PODLEGAJĄCYCH REJESTRACJI

5.1. Choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes*, inwazyjna - róża

Różę wywołują paciorkowce, charakteryzuje ją ostry stan zapalny skóry i tkanki podskórnej o gwałtownym przebiegu, z towarzyszącą wysoką temperaturą ciała.

W 2023 r. zarejestrowano 20 osób chorujących na różę – współczynnik zapadalności 61,29, natomiast w 2022 r. zarejestrowano 11 osób – współczynnik zapadalności 33,46. Zachorowało 9 kobiet i 11 mężczyzn, z których 8 osób mieszkało w mieście, a 12 mieszkało na wsi. Większość osób leczona była ambulatoryjnie, odnotowano 5 hospitalizacji.

Zachorowania na różę w grupach wiekowych:

Wiek	2022		2023	
	Liczba zachorowań	%	Liczba zachorowań	%
20 - 29	-	-	-	-
30 – 39	-	-	-	-
40 – 49	1	9,1	2	10
50 – 59	2	18,2	3	15
60 i powyżej	8	72,7	15	75
Razem	11	100	20	100

W opisywanym okresie sprawozdawczym liczba zarejestrowanych przypadków róży wzrosła 2-krotnie w stosunku do roku ubiegłego i dotyczyła głównie osób powyżej 50 roku życia. Zachorowania zgłoszono na podstawie objawów klinicznych, bez wykonywania badań laboratoryjnych.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na różę w latach 2022-2023:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2022	11	33,46
2023	20	61,29

Współczynnik zapadalności na różę w powiecie wąbrzeskim w 2023 r. wyniósł 61,29 i był najwyższy w stosunku do powiatów ościennych. Niższe współczynniki zapadalności zarejestrowano:

- powiat golubsko- dobrzyńskim (6,91),
- powiat brodnickim (12,83);
- powiat toruńskim (13,91),
- powiat grudziądzkim (29,64),
- powiat chełmińskim (34,19).

W województwie kujawsko-pomorskim współczynnik zapadalności wyniósł 13,54.

5.2. Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*

Inwazyjną Chorobę Pneumokokową wywołuje *Streptococcus pneumoniae*, będący przyczyną wielu zespołów klinicznych zależnie od miejsca zakażenia (np. ostre zapalenie ucha środkowego, zapalenie płuc, posocznica, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych). Przebieg choroby jest

zróżnicowany, od często nawracających zakażeń górnych dróg oddechowych do ciężkiej, inwazyjnej postaci zapalenia płuc z posocznicą o powikłanym przebiegiem.

W 2023 r. zarejestrowano 4 zachorowania na chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae* inwazyjną – współczynnik zapadalności – 12,25 (2022 r. - 4 zachorowania). Dwa przypadki zachorowań dotyczyły kobiet i 2 mężczyzn. Wszyscy pacjenci hospitalizowani byli w Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym w Grudziądzu. Zakażenia dotyczyły zapalenia płuc o etiologii *Streptococcus pneumoniae*, zapalenia opon mózgowych wywołane przez *Streptococcus pneumoniae* oraz posocznicy.

Współczynnik zapadalności na chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae* ogółem w powiecie wąbrzeskim osiągnął średnią wartość (12,25) w porównaniu do powiatów ościennych:

- powiat brodnicki (2,56),
- powiat toruński (4,52),
- powiat grudziądzki (21,7).

W powiatach chełmińskim i golubsko-dobrzyńskim nie zarejestrowano tego typu zachorowań.

W województwie kujawsko-pomorskim współczynnik zapadalności wyniósł 6,21.

6. NEUROINFEKCJE

W 2023 r. zarejestrowano 1 zachorowanie z powodu zapalenia opon mózgowych – nieokreślone, współczynnik zapadalności 3,06. Zapalenie opon mózgowych dotyczyło chłopca w wieku 3 lat. W wyniku objawów takich jak sztywność karku, zaburzenia świadomości, wymioty, brak snu dziecko skierowano do Regionalnego Szpitala Specjalistycznego w Grudziądzu, następnie przebywał w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Toruniu.

Dla porównania w roku 2022 zarejestrowano 1 zachorowanie na bakteryjne zapalenie opon mózgowych – nieokreślone – współczynnik zapadalności (2,95).

7. CHOROBY PRZENOSZONE PRZEZ KLESZCZE

7.1. Borelioza

Czynnikiem etiologicznym wywołującym chorobę są bakterie *Borrelia burgdorferi*. Specyficznym objawem jest wystąpienie tzw. rumienia wędrującego. Następnie choroba może „zaatakować” wiele układów, m.in. nerwowy czy kostno-stawowy. Naturalnym miejscem bytowania kleszczy – nosicieli bakterii są tereny zielone oraz obszary leśne.

W roku 2023 odnotowano 4 zachorowania na boreliozę u 4 mężczyzn, współczynnik zapadalności -12,26. U wszystkich pacjentów pierwszym objawem był rumień wędrujący. W roku 2022 odnotowano 7 potwierdzonych przypadków.

Współczynnik zapadalności na Boreliozę z Lyme dla powiatu wąbrzeskiego w 2023 r. osiągnął niższą wartość (12,26) w stosunku do powiatów ościennych:

- powiat brodnicki (21,8),
- powiat toruński (28,14),
- powiat golubsko-dobrzyńskim (39,15),
- powiat chełmiński (52,3),
- powiat grudziądzki (75,65).

W województwie kujawsko-pomorskim współczynnik zapadalności wyniósł 39,37.

8. GRUŻLICA

Gruźlica to choroba zakaźna, wywołana przez prątki wchodzące w skład *Mycobacterium tuberculosis complex*. Zmiany gruźlicze mogą występować w różnych narządach ciała. W zależności od miejsca przebywania prątków wyróżniamy gruźlicę płuc, kości, układu moczowego czy węzłów chłonnych. Najczęstszą postacią gruźlicy jest gruźlica płuc. Prątkujący chorzy na gruźlicę płuc stanowią źródło zakażenia dla osób ze swego otoczenia. Gruźlica jest chorobą, która może wystąpić właściwie u każdego, jednak najczęściej do rozwoju choroby dochodzi u osób w podeszłym wieku, niedożywionych lub nadużywających alkoholu. Aktualnie choroba jest w większości przypadków wyleczalna.

Sytuacja epidemiologiczna zachorowań na gruźlicę w powiecie wąbrzeskim utrzymuje się na podobnym poziomie w stosunku do roku ubiegłego, w którym nastąpił prawie 3- krotny wzrost zachorowań w odniesieniu do lat poprzednich. W 2023 r. zarejestrowano 14 rozpoznań gruźlicy (13 nowych przypadków i 1 wznowa). Ponowne zachorowanie dotyczyło kobiety, u której gruźlicę rozpoznano w roku 2018. Współczynnik zapadalności powiatu wynosi 42,9, natomiast województwa kujawsko-pomorskiego 12,29.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na gruźlicę w latach 2019-2023:

Rok	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2019	3	8,75
2020	1	2,92
2021	4	11,82
2022	13	38,41
2023	14	42,9

Wszyscy zakażeni pacjenci podjęli leczenie. Odnotowano 1 hospitalizację w Regionalnym Szpitalu Specjalistycznym w Grudziądzu, 3 hospitalizacje w Kujawsko-Pomorskim Centrum Pulmonologii oraz 10 w Szpitalu Powiatowym w Golubiu-Dobrzyniu. Jedno zachorowanie zakończyło się zgonem, dotyczyło mężczyzny w wieku 60 lat. Zgon nastąpił po odbytej hospitalizacji. Partnerka zakażonego również zgłaszała objawy, podjęła ponowne leczenie (wznowa z 2018 r.).

W okresie sprawozdawczym odnotowano **ognisko epidemiczne**. W trakcie przeprowadzania wywiadów epidemiologicznych zwrócono uwagę, że trzy zachorowania dotyczyły mieszkańców bloku wielorodzinnego w Wąbrzeźnie. Wszystkie osoby chore na gruźlicę mieszkały w osobnych mieszkaniach, nie zgłaszały powiązań. Podczas pogłębionych wywiadów epidemiologicznych z zakażonymi ustalono, że dwa inne zachorowania odnotowane na terenie powiatu wąbrzeskiego zarejestrowane we wrześniu i październiku są związane z zachorowaniem - rodzina.

Podsumowanie zachorowań w ognisku:

- 6 osób z rozpoznaniem gruźlicy (2 osoby zakończyły leczenie, 1 osoba kontynuuje leczenie w zakładzie karnym, 2 osoby – kontynuuja leczenie w domu, 1 osoba – ponowna hospitalizacja);

- 9 osób objętych nadzorem (8 osób - badania RTG nie wskazywały nieprawidłowości, lekarz nie stwierdził objawów choroby; jedna osoba podjęła leczenie szpitalne, rozpoznano u niej gruźlicę A16.0).

9. CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ

9.1. Kiła wczesna utajona

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na kiłę wczesną utajoną. Zachorowanie dotyczyło mężczyzny w wieku 50 lat. Pacjent podjął leczenie.

10. ZAKAŻENIA GÓRNYCH DRÓG ODDECHOWYCH

10.1. Zakażenia wywołane przez wirus SARS-CoV-2 (COVID-19)

COVID-19 (od ang. *Coronavirus Disease 2019*) – ostra choroba zakaźna układu oddechowego wywołana zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Została po raz pierwszy rozpoznana i opisana w grudniu 2019 r. w Chinach w mieście Wuhan (prowincja Hubei) zapoczątkowującej pandemię tej choroby.

W 2023 r. w powiecie wąbrzeskim zarejestrowano 393 potwierdzonych i 67 możliwych przypadków zachorowań wywołanych wirusem SARS-CoV-2, współczynnik zapadalności - 1204,3 (2022 r. – 2014 zachorowań współczynnik zapadalności - 6126,05. Hospitalizacji poddano 8 osób. Główne objawy jakie towarzyszyły chorym to wysoka temperatura, kaszel, katar, duszności i osłabienie.

Współczynnik zapadalności na zakażenia wywołane przez wirus SARS-CoV-2 w powiecie wąbrzeskim kształtował się na średnim poziomie w porównaniu do powiatów ościennych i województwa kujawsko-pomorskiego (1040,88). Niższe współczynniki zapadalności zanotowano w powiatach: brodnickim (392,49) i chełmińskim (647,3). Wyższe wartości współczynnika zapadalności zanotowano w powiecie grudziądzkim (1433,47) i powiecie golubsko-dobrzyńskim (1595,82).

10.2. Grypa i zachorowania grypopochodne

Grypa to ostra, sezonowa choroba wirusowa wywołana przez wirusy grypy typu A lub B. Najczęściej zachorowania odnotowuje się w sezonie jesienno-zimowym.

W opisywanym okresie sprawozdawczym wykryto 9 przypadków zachorowania na grypę, potwierdzone testem molekularnym. Współczynnik zapadalności (27,58) jest na podobnym poziomie do średniej województwa kujawsko-pomorskiego (27,43).

W 2023 r. zachorowania dotyczyły 4 dzieci w przedziale wiekowym wieku 0–14 oraz 5 osób dorosłych. Hospitalizowanych było 8 osób, jedna osoba zmarła w wyniku ciężkiego przebiegu choroby. Zarejestrowano również 37 przypadków zgłoszeń zachorowań grypy potwierdzonych szybkim testem antygenowym (współczynnik 113,38).

Na terenie powiatu wąbrzeskiego, podobnie jak w latach ubiegłych prowadzony był zintegrowany nadzór epidemiologiczny i wirusologiczny nad grypą w ramach systemu „SENTINEL”, który koordynuje Krajowy Ośrodek ds. Grypy w Narodowym Instytucie Zdrowia Publicznego – Państwowym Zakładzie Higieny w Warszawie. W ramach nadzoru pobrano 17 wymazów od pacjentów objawowych.

W programie tym w sezonie epidemicznym 2022/2023 brały udział 2 podmioty lecznicze:

1. *Przychodnia Medycyny Rodzinnej „Brader”, Sitno 37, 87-200 Wąbrzeźno.*

2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDICUS”, ul. Gen. Pruszyńskiego 10, 87-200 Wąbrzeźno.

10.3. RSV

W opisywanym okresie sprawozdawczym metodą testów antygenowych wykryto 8 przypadków zachorowań na RSV (współczynnik 24,52). Największy współczynnik zapadalności odnotowano w powiecie toruńskim (33,64).

11. PROFILAKTYKA WŚCIEKLIZNY U LUDZI

11.1. Osoby szczepione p/wściekliznę

W 2023 r. szczepieniom p/wściekliznę poddano 10 osób – współczynnik zapadalności - 30,64 (2022 r. 11 osób, współczynnik zapadalności - 33,46). W/W 10 osób poddano pełnemu cyklowi szczepień p/wściekliznę w Wojewódzkiej Przychodni Chorób Zakaźnych i Pasożytniczych przy Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Toruniu ul. Św. Józefa 53-59, 87-100 Toruń.

Szczepienia p/wściekliznę w latach 2022-2023:

Zwierzęta domowe/ dzikie 2022 r.			Zwierzęta dzikie/ dzikie 2023 r.		
Liczba zwierząt	W tym z potwierdzoną wścieklizną	Ilość osób zaszczepionych	Liczba zwierząt	W tym z potwierdzoną wścieklizną	Ilość osób zaszczepionych
2 koty 6 psów 1 borsuk 1 mysz 1 szczur	0	11 osób	7 psów 3 koty	0	10

Styczność i narażenie na wściekliznę w 2023 r. dotyczyła tylko zwierząt domowych.

Liczba osób szczepionych p/wściekliznę z terenu powiatu wąbrzeskiego w latach 2022–2023:

ROK	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
2022	11	33,46
2023	10	30,64

Współczynnik zapadalności osób, które poddane były szczepieniom przeciw wściekliznie po pokąsaniu przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę lub zanieczyszczone śliną tych zwierząt w powiecie wąbrzeskim (30,64) osiągnął jedną z wyższych wartości.

W powiatach ościennych współczynnik zapadalności kształtował się na różnym poziomie:

- powiat golubsko-dobrzyński – 29,94;
- powiat chełmiński – 20,1;
- powiat brodnicki – 25,65;

- powiat grudziądzki - 14,82;
- powiat toruński – 33,96.

W województwie kujawsko-pomorskim współczynnik zapadalności wyniósł 25,68.

11.2. Osoby nieszczepione p/wściekliwość

W 2023 r. zarejestrowano 49 zgłoszeń pokąsań osób przez zwierzęta domowe i dzikie, które nie zostały zaszczepione przeciw wściekliwości, współczynnik zapadalności - 150,15 (2022 r. - 45 zgłoszeń, współczynnik zapadalności 132,84). Pokąsania dotyczyły osób w różnych grupach wiekowych, obu płci.

Osoby te nie zostały zaszczepione p/wściekliwość z uwagi na to, że były to zwierzęta znane (właściciele wykazali się aktualnymi szczepieniami psów p/wściekliwość) lub zwierzęta domowe bez obowiązku szczepienia p/wściekliwość (koty). Wszystkie zwierzęta poddane były obserwacji weterynaryjnej po 5, 10 i 15 dniach od daty pokąsania.

Z uwagi na brak możliwości przeprowadzenia obserwacji weterynaryjnej w trzech przypadkach, wykonano badania w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w Bydgoszczy, w Zakładzie Higieny Weterynaryjnej im. prof. Kazimierza Panka w Bydgoszczy na obecność wirusa wścieklizny. Wirusa nie wykryto.

W ramach współpracy z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Wąbrzeźnie, po pisemnym zawiadomieniu o zaistniałym zdarzeniu pokąsania, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wąbrzeźnie otrzymuje na piśmie decyzję o poddaniu obserwacji danego zwierzęcia, a następnie świadectwo lekarsko-weterynaryjne kończące całe postępowanie.

Liczba osób nieszczepionych p/wściekliwość z terenu powiatu wąbrzeskiego w latach 2021–2023:

Rok	Liczba pokąsań ogółem	Współczynnik zapadalności	W tym pokąsania przez psy	W tym pokąsania przez koty	W tym pokąsania przez inne zwierzęta
2021	31	91,62	24	7	-
2022	45	132,74	28	17	-
2023	49	150,15	40	8	1

12. ZGONY Z POWODU CHOROÓB ZAKAŹNYCH

W roku 2023 do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie wpłynęło 5 zgłoszeń zgonów z powodu chorób zakaźnych, dla porównania w roku 2022 było ich 24.

- 3 zgony z powodu zapalenia jelita cienkiego i grubego wywołane przez *Clostridioides difficile*,
- 1 zgon z powodu gruźlicy płuc,
- 1 zgon z powodu grypy z zapaleniem płuc.

13. OCENA REALIZACJI PROGRAMU SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH W POWIECIE WĄBRZESKIM W 2023 ROKU

13.1. Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych

Analizę realizacji Programu Szczepień Ochronnych w 2023 r. przeprowadzono w oparciu o dane zawarte w sprawozdaniach ze szczepień ochronnych sporządzanych przez świadczeniodawców prowadzących szczepienia. Szczepienia ochronne w powiecie wąbrzeskim wykonywane są w 12 podmiotach leczniczych. Ponadto szczepienia wykonuje się w Poradni Chirurgicznej oraz w Izbie Przyjęć Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Nowy Szpital” Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie – tzw. szczepienia poekspozycyjne. We wszystkich punktach szczepień przeprowadzono kontrole - uchybień nie stwierdzono.

Utrzymywanie wysokiego poziomu zaszczepienia w poszczególnych grupach wiekowych opiera się na ścisłym nadzorze nad podmiotami leczniczymi oraz ciągłej współpracy z lekarzami pediatrami pracującymi w podległych podmiotach leczniczych.

Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci w 1 roku życia

Rodzaj szczepienia	2018	2019	2020	2021	2022	2023
BCG szczepienie pierwotne	100%	100%	100%	98,76%	99,61%	99,44%
WZW typu B	100%	100%	100%	94,21%	91,57%	90,00%
DTP błonica, tężec, krztusiec	100%	100%	100%	100%	99,2%	99,44%
Poliomyelitis	100%	100%	100%	100%	99,2%	99,44%
Haemophilus influenzae typu b	100%	100%	100%	100%	99,2%	99,44%
Biegunka rotawirusowa	-	-	-	64,05%	70,5%	73,33%

W 2023 r. poziom realizacji szczepień w analizowanej grupie dzieci 0-1 lat mieszkających na terenie powiatu wąbrzeskiego kształtuje się, podobnie jak w latach ubiegłych na wysokim poziomie.

Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci w 2 roku życia

Rodzaj szczepienia	2018	2019	2020	2021	2022	2023
WZW typu B	100%	100%	98,5%	99,63%	98,84%	98,08%
DTP błonica, tężec, krztusiec	100%	100%	98,2%	99,27%	98,84%	99,23%
Poliomyelitis	100%	100%	98,2%	99,27%	98,84%	99,23%
Haemophilus influenzae typu b	100%	100%	98,2%	99,27%	98,84%	99,23%
MMR – odra, świnka, różyczka	100%	100%	98,2%	99,27%	96,37%	89,27%

W 2023 r. poziom realizacji szczepień w analizowanej grupie wiekowej w niewielkim stopniu się obniżył, lecz jest na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo epidemiologiczne w zakresie chorób zakaźnych populacji 2-latków.

Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych w grupie dzieci i młodzieży szkolnej

Rodzaj szczepienia	2018	2019	2020	2021	2022	2023
DTaP - błonica, tężec, acelularny krztusiec w 6 r. ż.	86,75%	46,02%	97,1%	99,71%	99,7%	98,77%
IPV - poliomyelitis w 6 r. ż	86,75%	46,02%	97,1%	99,71%	99,7%	98,77%
Td - tężec, błonica w 14 r. ż	87,86%	55,71%	100%	100%	100%	99,72%
Td - tężec, błonica w 19 r. ż	96,72%	49,27%	99,75%	100%	99,07%	99,3%
MMR – odra, świnka, różyczka w 10 r. ż./6 r.ż	83,67%	51,65%	99,72%	99,72%	99,14%	98,77%

Poziom realizacji szczepień ochronnych w tej grupie wiekowej utrzymuje się na stałym poziomie.

Zauważono wzrost liczby rodziców przeciwnych szczepieniom. Spowodowane jest to wpływem „środowisk uchylających się od szczepień”, ruchów antyszczepionkowych.

W roku sprawozdawczym podmioty POZ zgłosiły 7 dzieci, w przypadku których nastąpił problem z wyegzekwowaniem szczepienia. Ogółem zarejestrowano 30 dzieci niezaszczepionych w związku z uchylaniem się od szczepień i 30 osób uchylających się od szczepień. Dwoje dzieci poddało się zaszczepieniu i uzupełniło brakujące szczepienia, jedna osoba osiągnęła wiek zwalniający z wykonywania obowiązkowych szczepień ochronnych.

W stosunku do rodziców/opiekunów prawnych dzieci podejmowano działania informacyjno-edukacyjne, zachęcano rodziców do konsultacji w Poradni Wakcynologicznej. W przypadkach braku współpracy wystawiono 15 upomnień zawierających wezwanie do wykonania obowiązku szczepień oraz 3 tytuły wykonawcze wraz z 3 wnioskami do wojewody o egzekucję administracyjną.

W roku sprawozdawczym 2023 zarejestrowano 3 łagodne Niepożądane Odczyny Poszczepienne, które wystąpiły po szczepieniu przeciw: HPV (szczepionka Gardasil), przeciwko gruźlicy (BCG), przeciwko błonicy, tężcowi (Clodivac).

13.2. Realizacja zalecanych szczepień ochronnych

W 2023 r. odnotowano wzrost liczby osób, które zaszczepiono przeciwko grypie, KZM, Streptococcus pneumoniae oraz mniej szczepień przeciwko WZW typu A. Szczepienia przeciw Neisseria meningitidis, ospie wietrznej kształtowały się na podobnym poziomie w stosunku do roku ubiegłego.

Realizacja szczepień zalecanych w powiecie wąbrzeskim w 2018-2023:

Szczepienia przeciw:	Liczba zaszczepionych					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Grypie	2	24	381	1312	1302	1513
WZW typu A	2	2	10	20	32	18
Kleszczowemu zapaleniu mózgu	21	46	8	30	30	35
Ospie wietrznej	3	6	1	27	41	39
Streptococcus pneumoniae	129	0	37	147	82	118
Neisseria meningitidis	14	8	1	33	27	22

W 2023 r. Ministerstwo Zdrowia uruchomiło bezpłatny, powszechny program szczepień ochronnych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego skierowany do chłopców i dziewczynek z roczników 2010, 2011. Do programu przystąpiły wszystkie podmioty lecznicze na terenie powiatu wąbrzeskiego.

Podsumowując, należy stwierdzić, że realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych utrzymuje się w powiecie wąbrzeskim na stałym poziomie. Trwa aktywny nadzór nad wykonawstwem szczepień w podmiotach leczniczych oraz systematyczne uświadamianie społeczeństwa w zakresie szczepień profilaktycznych, zalecanych za pośrednictwem mediów i innych ogólnodostępnych źródeł informacji.

14. PODSUMOWANIE SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH

W omawianym okresie sprawozdawczym na terenie powiatu wąbrzeskiego nie wystąpiły zachorowania na jednostki chorobowe mogące stanowić szczególne zagrożenie dla bezpieczeństwa ludności, nie było też ognisk przenoszonych drogą pokarmową.

W 2023 r. z nadzorowanych podmiotów medycznych do tutejszej stacji wpłynęło 1686 zgłoszeń chorób zakaźnych (podejrzeń i jednostek chorobowych potwierdzonych). Po dokładnej analizie i weryfikacji otrzymanych zgłoszeń chorób zakaźnych, w „Sprawozdaniu MZ-56 o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach” w 2023 r. zarejestrowano 1116 jednostek chorobowych.

Analizując okres 2023 roku w porównaniu do 2022 roku, liczba otrzymywanych zgłoszeń chorób zakaźnych oraz przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych zmniejszyła się. Pracownicy Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego aktywnie monitorują wpływające formularze zgłoszeń chorób zakaźnych. Wysyłane pisma oraz nadzór nad zgłaszalnością chorób podczas przeprowadzanych kontroli tematycznych w podległych podmiotach leczniczych spowodowała, że zgłaszane są wszystkie stwierdzone u chorych jednostki chorobowe. W 2023 roku przeprowadzono 30 kontroli, nałożono 2 mandaty z powodu braku zgłaszalności zakażeń, chorób zakaźnych i zgonów, wydano 2 decyzje merytoryczne.

Liczba zachorowań i współczynniki zapadalności na choroby zakaźne na terenie powiatu wąbrzeskiego w latach 2022-2023

Jednostka chorobowa	2022		2023		Porównanie
	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	
Ospa wietrzna	227	263,86	370	1133,82	↑
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	-	-	-	-	-
Krztusiec	-	-	-	-	-
Płonica (szkarlatyna)	15	45,63	31	95	↑
Salmoneloza - zatrucia pokarmowe	3	9,13	3	9,19	=
Salmoneloza pozajelitowa	-	-	-	-	=
Inne bakteryjne zakażenie jelitowe wywołane przez <i>Clostridioides difficile</i>	14	42,58	10	30,64	↓

Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	nie określone	-	-	-	-	=
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i> ^{UE}		-	-	-	-	=
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		-	-	-	-	=
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	19	57,79	11	33,7	↓
	wywołane przez norowirusy	5	15,21	7	21,45	↑
	inne określone	5	15,21	1	3,06	↓
	nie określone	42	127,75	57	174,67	↑
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		14	2522,52	7	1369,9	↓
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	20	60,83	10	30,64	↓
	w tym u dzieci do lat 2	5	900,9	3	587,08	↓
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	Ogółem	11	33,46	20	61,29	↑
	Róża	11	33,46	20	61,29	↑
Wirusowe zapalenie wątroby typu B		4	12,17	3	9,19	↓
Wirusowe zapalenie wątroby typu C		2	6,08	-	-	↓
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> ,		4	12,17	2	6,13	↓
Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone.		-	-	1	3,06	↑
Zapalenie mózgu inne i nieokreślone		-	-	1	3,06	↑
Grypa i choroby grypopodobne	Ogółem	3	9,13	9	27,58	↑
	w tym dzieci do lat 14	2	37,98	4	78,2	↑
Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień		11	33,46	10	30,64	↓
Pokąsania osób przez zwierzęta nie szczepione p/wściekliznę		45	132,84	49	150,15	↑
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		2014	6126,05	393	1204,3	↓

W ramach nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi oraz działalności związanej z unieszkodliwianiem źródeł zakażenia, przecinaniem dróg szerzenia się zakażenia i nadzorem nad osobami zakażonymi w 2023 r. pobrano 9 próbek kału do badań laboratoryjnych.

Pracownicy Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego podczas licznych kontaktów z placówkami służby zdrowia oraz mieszkańcami powiatu wąbrzeskiego podczas przeprowadzania wywiadów epidemiologicznych bardzo szczegółowo informują o zagrożeniach epidemicznych, możliwościach szczepień, przyczyniając się tym samym do uświadomienia potencjalnych dróg zakażenia chorobami zakaźnymi i podniesienia świadomości zdrowotnej społeczeństwa powiatu wąbrzeskiego. Pracownicy brali udział w wydarzeniu „Debata dla Seniora” zachęcając do szczepień zalecanych i świadomej antybiotykoterapii. Zorganizowano również szkolenie dla pielęgniarek o tematyce szczepień ochronnych.

II. OCENA STANU SANITARNEGO URZĄDZEŃ DO ZAOPATRYWANIA W WODĘ I OCENA JAKOŚCI WODY DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI

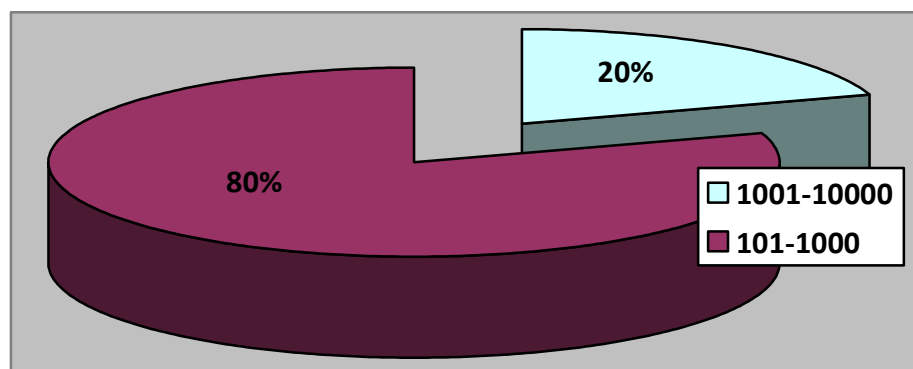
Jednym z istotnych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz informowanie organów publicznych i społeczeństwa o jakości wody produkowanej przez wodociągi funkcjonujące na nadzorowanym terenie, a także o ryzyku zdrowotnym jakie niesie spożywanie przez ludzi wody o kwestionowanych parametrach jakościowych.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie prowadzili monitoring jakości wody, pobierali próbki wody do badań laboratoryjnych i na podstawie otrzymanych wyników badań dokonywali ocen jej przydatności do spożycia przez ludzi. Jednak to głównie producenci wody, z częstotliwością zgodną z w/w rozporządzeniem oraz ustaleniami z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wąbrzeźnie, w celu zapewnienia odbiorcom wody bezpiecznej dla zdrowia, zobligowani byli do prowadzenia wewnętrznej kontroli jej jakości.

W roku 2023 Sekcja Nadzoru Higieny Środowiska obejmowała nadzorem sanitarnym 10 wodociągów publicznych:

- 2 wodociągi o produkcji wody w przedziale 1001-10000 m³/dobę,
- 8 wodociągów o produkcji wody w przedziale od 101 do 1000 m³/dobę.

Wodociągi o danej produkcji dobowej (m³/dobę) zaopatrujące mieszkańców powiatu wąbrzeskiego w 2023 roku

Większość eksploatowanych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę znajduje się na terenach wiejskich (9 obiektów). Wśród nich znajdują się 3 wodociągi publiczne, które zostały poddane modernizacji: wodociąg publiczny w Wielkich Radowiskach gm. Dębowa Łąka, wodociąg publiczny w Mgowie gm. Płużnica i wodociąg publiczny w Płużnicy gm. Płużnica. Dodatkowo w 2023 r. powstał nowy wodociąg publiczny w Sosnowce gm. Ryńsk o produkcji wody w przedziale od 101 do 1000 m³/dobę.

Na terenie miasta Wąbrzeźna znajduje się 1 obiekt wodny, produkujący wodę w przedziale 1001-10000 m³/dobę. Na terenie powiatu wąbrzeskiego woda wykorzystywana do zbiorowego zaopatrzenia ludności pochodzi wyłącznie z ujęć podziemnych.

W 2023 r. w 7 nadzorowanych wodociągach publicznych nie zarejestrowano przekroczenia żadnego z badanych parametrów. Pozostałe wodociągi publiczne produkowały wodę o dobrej jakości, jednak:

- w 2 przypadkach zarejestrowano przekroczenie parametru chemicznego,
- w 1 przypadku zarejestrowano przekroczenie parametru fizycznego i chemicznego,
- w 1 przypadku zarejestrowano przekroczenie parametru fizycznego i parametru mikrobiologicznego,
- w 3 przypadkach zarejestrowano przekroczenie parametru mikrobiologicznego.

Przekroczenia dotyczyły następujących obiektów:

- wodociągu publicznego w Dębowej Łące (przekroczenie dopuszczalnej wartości mętności oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22 ± 2 °C po 72h),
- wodociągu publicznego w Płużnicy (przekroczenie dopuszczalnej wartości manganu, jonów amonowych),
- wodociągu publicznego w Łobdowie (przekroczenie dopuszczalnej wartości mętności, żelaza, ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22 ± 2 °C po 72h).

W związku z przekroczeniami, po przeprowadzonych działaniach naprawczych, w pobranych próbach kontrolnych, pobranych przez administratorów wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej, nie stwierdzono przekroczeń w badanym zakresie.

W roku sprawozdawczym w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano:

- 22 próby do badań fizykochemicznych,
- 22 próby do badań bakteriologicznych,
- 2 próby kontrolne w zakresie badań bakteriologicznych.

W 2023 roku wykonano 11 kontroli związanych z poborem prób wody przeznaczonej do spożycia, przeprowadzono 9 kontroli sanitarnych urządzeń wodnych. W roku sprawozdawczym w ramach nadzoru sanitarnego oraz w ramach kontroli wewnętrznych zbadano ogółem 102 próby wody przeznaczonej do spożycia, z czego - zakwestionowano 7, stanowi to 6,8 % ogólnej liczby zbadanych prób. Nie zostało pobranych 7 prób z powodu modernizacji wodociągu publicznego w Wielkich Radowiskach oraz wodociągu publicznego w Płużnicy.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie wydał 9 ocen dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia za rok 2022, które zostały przesłane do jednostek zarządzających wodociągami z powiadomieniem władz administracyjnych. Dodatkowo wydano 5 ocen obszarowych jakości wody do spożycia z poszczególnych gmin z powiatu wąbrzeskiego za rok 2022 i 1 ocenę jakości wody za rok 2022, obejmującą cały teren powiatu wąbrzeskiego, która została przekazana Starostwu Powiatowemu w Wąbrzeźnie. W roku sprawozdawczym wydano 1 ocenę stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia.

Z racji prowadzonych modernizacji wodociągów i powstania nowego wodociągu, na terenie gmin wiejskich powiatu wąbrzeskiego zostały wydane 4 oceny dotyczące materiałów i wyrobów do dystrybucji i uzdatniania wody. Wszystkie wydane oceny uzyskały pozytywną ocenę na wykorzystane materiały i wyroby zastosowane w procesie uzdatniania wody.

Wzorem lat poprzednich do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie, celem akceptacji zostały przesłane przez zarządzających wodociągami harmonogramy poboru prób wody w ramach kontroli wewnętrznej.

Zarządcy wodociągów publicznych na terenie powiatu wąbrzeskiego, w ramach kontroli wewnętrznej, zlecali akredytowanym jednostkom wykonywanie badań laboratoryjnych wody. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie na bieżąco był informowany o jakości

sanitarnej wody a w przypadku otrzymania kwestionowanego wyniku badania wody, niezwłocznie. Na podstawie uzyskanych sprawozdań z badań wydał 53 informacje o jakości wody stwierdzające przydatność wody do spożycia.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie wszczął 1 postępowanie administracyjne na obiekty wodne, dotyczące złej jakości wody oraz wydano 1 ocenę przydatności wody do spożycia. Postępowanie dotyczyło wodociągu publicznego w Dębowej Łące w związku ze stwierdzonymi przekroczeniami w zakresie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72h.

Po przedstawieniu prawidłowych wyników z badań kontrolnych przez zarządcę i otrzymaniu wyników z nadzoru sanitarnego, wydano decyzję umarzającą postępowanie administracyjne.

Stan higieniczno-zdrowotny urządzeń wodnych był zadowalający, w związku z czym nie prowadzono postępowania administracyjnego w tym kierunku. W roku sprawozdawczym nie odnotowano również interwencji dotyczących jakości wody.

Stan zwodociągowania terenu powiatu wąbrzeskiego:

Ogółem liczba ludności zamieszkująca powiat wąbrzeski wynosi 32292, natomiast liczba ludności zaopatrywanej w wodę z wodociągów wynosi ok. 32259.

Ludność korzystająca z własnych ujęć (ze studni przydomowych) to ok. 33 osoby, co stanowi ok. 0,102 % ogólnej liczby ludności zamieszkującej powiat wąbrzeski. Najwięcej osób korzystających z własnych ujęć przydomowych zamieszkuje gminę Płużnica, tj. ok. 18 osób.

Teren miasta Wąbrzeźna jest w 100% zwodociągowany, ludność zaopatrywana jest w wodę przeznaczoną do spożycia z wodociągu publicznego w Wąbrzeźnie. Liczba ludności zamieszkująca miasto Wąbrzeźno wynosi 12041 osób.

W 2023 r. skład bakteriologiczny i fizykochemiczny badanej wody był zgodny z obowiązującym rozporządzeniem.

Gmina wiejska Ryńsk liczy ogółem 34 miejscowości, teren gminy jest w 100% zwodociągowany, wszystkie posesje na terenie gminy są podłączone do sieci wodociągowej. Gmina Ryńsk liczy ogółem 8490 osób. Na terenie gminy Ryńsk znajdują się 3 wodociągi publiczne, tj. wodociąg publiczny w Zieleniu oraz wodociąg publiczny w Czystochlebiu oraz nowy, oddany do eksploatacji w 2023 r. wodociąg publiczny w Sosnówce. Część mieszkańców gminy z miejscowości Wałycz jest zaopatrywana w wodę do spożycia z wodociągu publicznego w Wąbrzeźnie (jest to ok. 836 osób). W ubiegłym roku sprawozdawczym wodociąg publiczny w Czystochlebiu zaopatrywał w wodę większość mieszkańców gminy Ryńsk. Powstanie nowego wodociągu publicznego w Sosnówce, usprawniło pracę wodociągów na terenie gminy.

Długość sieci na terenie całej gminy wiejskiej Ryńsk wydłużyła się o 1,1 km.

Nowopowstały wodociąg publiczny w Sosnówce zaopatruje w wodę mieszkańców 12 miejscowości ok. 2879 osób (2 miejscowości wcześniej zaopatrywane przez wodociąg w Zieleniu i 10 miejscowości wcześniej zaopatrywane przez wodociąg w Czystochlebiu). Długość sieci wodociągowej wynosi 119 km (ilość przyłączy 650 o dł. 32,1 km). Wykonano dwie studnie głębinowe, o wydajności 50,0 m³/h, dwa zbiorniki retencyjne, każdy o pojemności 100 m³ oraz dwukomorowy odstojnik wód popłucznych 13,2 m³. Uzdatnianie wody zachodzi poprzez napowietrzanie, filtrację oraz dwustopniowe odmanganianie i odżelazianie.

W 2023 roku skład bakteriologiczny i fizykochemiczny wody był zgodny z obowiązującym rozporządzeniem.

Gmina Płużnica liczy ogółem 20 miejscowości, wszystkie posiadają sieć wodociagową. Ludność zamieszkująca teren gminy Płużnica to 4601 osób. Z własnych ujęć korzysta ok. 18 osób, co stanowi

ok. 0,4% ogólnej liczby mieszkańców gminy. Mieszkańcy gminy są zaopatrywani w wodę do spożycia przez 2 wodociągi, tj. wodociąg publiczny w Płużnicy oraz wodociąg publiczny w Mgowie.

W 2023 roku skład bakteriologiczny i fizykochemiczny wody był zgodny z obowiązującym rozporządzeniem.

Modernizacja, która miała miejsce w 2023 r. wodociągu publicznego w Płużnicy objęła przebudowę i rozbudowę stacji uzdatniania wody, przebudowę sieci wodociągowej. Przebudowa i rozbudowa stacji uzdatniania wody objęła rozbudowę pomieszczeń technologicznych urządzeń, przebudowę części istniejącej budynku, budowę dwóch zbiorników retencyjnych wolnostojących stalowych o pojemności 100 m³ każdy z nich, sieci wodociągowej na terenie stacji uzdatniania. Uzdatnianie wody pozostaje bez zmian. Zachodzi poprzez filtrację, napowietrzanie, dwustopniowe odżelazianie i odmanganianie pobranej wody surowej.

Modernizacja wodociągu publicznego w Mgowie objęła rozbudowę stacji uzdatniania wody o dwa zbiorniki retencyjne wody pitnej o poj. 150 m³ z przynależnymi instalacjami zewnętrznymi na terenie działki. Uzdatnianie wody pozostaje bez zmian, zachodzi poprzez filtrację, napowietrzanie, dwustopniowe odżelazianie i odmanganianie pobranej wody.

Gmina Książki liczy ogółem 9 miejscowości, wszystkie posiadają sieć wodociągową. Teren gminy zamieszkuje ok. 4033 osób. Ze studni przydomowych korzysta ok. 15 osób, co stanowi ok. 0,37% ogólnej liczby mieszkańców gm. Książki. Na terenie gminy znajduje się 1 wodociąg publiczny, który zaopatruje mieszkańców w wodę do spożycia przez ludzi.

Długość sieci wodociągowej na terenie gminy wzrosła o 0,420 km (rozbudowa w miejscowości Osieczek).

Gmina Dębowa Łąka liczy ogółem 8 miejscowości, wszystkie zaopatrywane są w wodę z 3 wodociągów publicznych o produkcji wody w przedziale od 101 do 1000 m³/dobę, zlokalizowanych w miejscowościach: Dębowa Łąka, Wielkie Radowiska i Łobdowo.

Gmina Dębowa Łąka liczy ok. 3127 osób, wszystkie posesje zlokalizowane na terenie gminy podłączone są do sieci wodociągowej.

Na terenie gminy w 2023 r. wykryto w 1 próbie przekroczenie parametrów: mikrobiologicznego i fizycznego (obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C oraz mętność), w 1 próbie stwierdzono przekroczenie: bakteriologiczne i fizyczne (obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22°C w ilości > 300 jtk/1 ml; mętność – 1,2 NTU), w 6 próbach stwierdzono przekroczenie: fizyczne (mętność – od 1,3 NTU do 6,3 NTU), w 1 próbie stwierdzono przekroczenie: fizykochemiczne (mętność – 2,6 NTU; żelazo - 210 µg/l).

W związku ze stwierdzonym przekroczeniem w zakresie ogólnej liczby mikroorganizmów w temperaturze 22°C w wodociągu publicznym w Dębowej Łące, gm. Dębowa Łąka wydano ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia.

Próby kontrolne pobrane w ramach nadzoru sanitarnego i w ramach kontroli wewnętrznej przez administratora wodociągu nie wykazały przekroczeń.

Trwa modernizacja stacji uzdatniania wody w Wielkich Radowiskach gm. Dębowa Łąka, od czerwca 2023 r., wskutek tego nie pobrano 5 prób, zgodnie z obowiązującym harmonogramem na 2023 r.

1.1. WODOCIĄGI O PRODUKCJI WODY 101–1000 m³/dobę

Do tej grupy obiektów zalicza się łącznie 8 wodociągów.

- wodociąg publiczny w Książkach gm. Książki,
- wodociąg publiczny w Zieleniu gm. Ryńsk,

- wodociąg publiczny w Czystochlebiu gm. Ryńsk,
- wodociąg publiczny w Płużnicy gm. Płużnica,
- wodociąg publiczny w Wielkich Radowiskach gm. Dębowa Łąka,
- wodociąg publiczny w Dębowej Łące gm. Dębowa Łąka,
- wodociąg publiczny w Łobdowie gm. Dębowa Łąka,
- wodociąg publiczny w Sosnowce gm. Ryńsk.

Wszystkie wymienione wyżej wodociągi w tej grupie znajdują się na terenie wiejskim. Stan higieniczno–zdrowotny urządzeń tej grupy nie budził zastrzeżeń i ich stan ocenia się jako dobry.

W 2023 r. w tej grupie wodociągów zakwestionowano:

- 1 próbę w zakresie bakteriologicznym i fizycznym – obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 ± 2 °C w ilości 160 jtk/1 ml, mętność 1,8 NTU (wodociąg publiczny w Dębowej Łące);
- 2 próby w zakresie chemicznym – mangan 126 µg/l oraz mangan 810 µg/l; jon amonowy 0,86 mg/l (wodociąg publiczny w Płużnicy);
- 3 próby w zakresie bakteriologicznym - obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 ± 2 °C w ilości >300 jtk/1 ml (1 próba - wodociąg publiczny w Łobdowie, 2 próby - wodociąg publiczny w Dębowej Łące);
- 1 próbę w zakresie fizykochemicznym - mętność 5,5 NTU; żelazo – 390 µg/l (wodociąg publiczny w Łobdowie).

Natychmiastowe działania naprawcze podejmowane przez administratorów wodociągów każdorazowo po zakwestionowaniu prób wody spowodowały, że przekroczenia bakteriologiczne i przekroczenia fizykochemiczne były krótkotrwałe. Próby kontrolne pobrane w ramach kontroli wewnętrznych przez administratorów wodociągów nie budziły zastrzeżeń w zakresie przeprowadzonych badań.

W 2023 r. w obiektach o produkcji wody 101 – 1000 m³/dobę przeprowadzono łącznie 7 kontroli sanitarnych, w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 16 prób fizykochemicznych i 18 prób bakteriologicznych, w tym:

- 14 prób w zakresie monitoringu kontrolnego,
- 2 próby w zakresie monitoringu przeglądowego,
- 2 próby kontrolne (bakteriologia).

W roku sprawozdawczym w tej grupie obiektów w ramach nadzoru sanitarnego oraz w ramach kontroli wewnętrznych pobrano łącznie 63 próby fizykochemiczne, 63 próby bakteriologiczne oraz 9 prób kontrolnych, w tym:

- 52 próby w zakresie monitoringu kontrolnego,
- 11 prób w zakresie monitoringu przeglądowego,
- 2 próby (nadzór sanitarny: 2 x bakteriologia), 7 prób (kontrola wewnętrzna: 3 x bakteriologia, 4 x fizykochemiczne).

Zgodnie z harmonogramem zaplanowanym na rok 2023 wszystkie próby zostały pobrane z wyjątkiem 7 prób, które nie zostały pobrane z powodu modernizacji wodociągów, tj.:

- 2 próby z wodociągu w Płużnicy, w ramach monitoringu kontrolnego z nadzoru sanitarnego,
- 5 prób z wodociągu w Wielkich Radowiskach w ramach kontroli wewnętrznej, w tym 4 z monitoringu kontrolnego i 1 z monitoringu przeglądowego.

W 2023 r. wszystkie wodociągi znajdujące się w grupie obiektów wodnych o produkcji wody 101 – 1000 m³/dobę (8 obiektów), zostały sklasyfikowane jako urządzenia wodne dostarczające wodę

odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia. Na terenie zaopatrywanym w wodę przez opisywaną grupę wodociągów nie stwierdzono deficytów wody.

Nowa stacja uzdatniania wody w miejscowości Sosnówka

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu wąbrzeskiego powstała nowa stacja uzdatniania wody w miejscowości Sosnówka, gm. Ryńsk. Gmina Ryńsk uzyskała pozwolenie wodnoprawne od Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Toruniu na wykonanie urządzeń wodnych: dwóch studni głębinowych oraz na usługi wodne: pobór wód podziemnych, wprowadzanie ścieków do ziemi (wód popłucznych).

Wykonano dwie studnie głębinowe o wydajności 50,0 m³/h, dwa zbiorniki retencyjne - każdy o pojemności 100 m³, dwukomorowy odстойnik wód popłucznych o pojemności 13,2 m³ oraz zbiornik retencyjno-rozsączający wraz z drenażem rozsączającym.

Uzdatnianie wody zachodzi poprzez filtrację, napowietrzanie oraz z uwagi na wysokie parametry żelaza i manganu dwustopniowe odżelazianie i odmanganianie pobranej wody.

Każdy produkt posiada atest higieniczny wydany przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny. Wszystkie materiały wg deklaracji producenta przeznaczone są do montażu w instalacjach służących do przesyłania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, instalacjach wody technologicznej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie wydał pozytywną ocenę higieniczną dotyczącą materiałów i wyrobów zastosowanych podczas budowy stacji uzdatniania wody. Stacja Uzdatniania Wody w Sosnówce została odebrana w marcu 2023 r.

Produkcja wody to 600l. Długość sieci wodociągu Sosnówka to 86,9 km, w tym ilość przyłączy 650 o dł. 32,1 km. Zaopatruje ona 12 miejscowości (2879 osób). Długość sieci na terenie całej gminy wiejskiej Ryńsk wydłużyła się o 1,1 km.

Modernizacje wodociągów

W 2023 r. zakończono przebudowę stacji uzdatniania wody w Płużnicy. Przebudowa polegała na wykonaniu nowych instalacji i urządzeń technologicznych oraz wykonaniu robót budowlanych związanych z dostosowaniem istniejącego budynku SUW dla potrzeb nowych instalacji i urządzeń technologicznych. Zakres ten obejmował: instalacje technologiczne i towarzyszące wodnokanalizacyjne, pompownię, budowę dwóch wolnostojących zbiorników retencyjnych wody uzdatnionej, o konstrukcji stalowej i pojemności retencyjnej – użytkowej każdego zbiornika 100 m³, instalacje zewnętrzne wodnokanalizacyjne na terenie obiektu, oraz wymianę urządzeń na nowe do uzdatniania wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie wydał pozytywną ocenę higieniczną dotyczącą materiałów i wyrobów zastosowanych podczas rozbudowy stacji uzdatniania wody. Wszystkie materiały i urządzenia wg deklaracji producenta zawarte w decyzji są z przeznaczeniem montażu w instalacjach wody do spożycia przez ludzi i instalacjach wody technologicznej. Każdy wykorzystany produkt posiada atest higieniczny wydany przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny. Wodociąg publiczny w Płużnicy został odebrany w październiku 2023 r.

Metoda uzdatniania wody pozostaje bez zmian: filtracja, napowietrzanie oraz dwustopniowe odżelazianie i odmanganianie pobranej wody.

Długości sieci wodociągu oraz ilości zaopatrywanych w wodę miejscowości nie zmieniły się w danym roku sprawozdawczym.

Wybudowano również nowe odcinki sieci wodociągowej, które zostaną oddane do użytkowania w 2024 r.:

- Wodociąg publiczny Książki dokonał rozbudowy przyłączy w miejscowościach: Książki 0,179 km, Osieczek 0,06 km, Zaskocz 0,022 km. Długość sieci na terenie gminy wzrosła o 0,420 km (rozbudowa w Osieczku).
- Wodociąg publiczny Wielkie Radowiska jest w trakcie przebudowy i rozbudowy stacji uzdatniania wody od czerwca 2023 r. Przewidywane zakończenie prac zaplanowano na rok 2024.

1.2. WODOCIĄGI O PRODUKCJI WODY 1001 – 10000 m³/dobę

Do grupy obiektów o produkcji wody 1001-10000 m³/dobę zaliczane są 2 wodociągi publiczne, tj.

- wodociąg publiczny w Wąbrzeźnie,
- wodociąg publiczny w Mgowie.

W roku 2023 w tej grupie obiektów przeprowadzono 2 kontrole sanitarne, w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 6 prób fizykochemicznych i 6 prób bakteriologicznych, w tym:

- 4 próby w ramach monitoringu kontrolnego,
- 2 próby w ramach monitoringu przeglądowego.

W roku sprawozdawczym w tej grupie obiektów łącznie w ramach nadzoru sanitarnego oraz w ramach kontroli wewnętrznych pobrano 30 prób do badań fizykochemicznych i 30 prób do badań bakteriologicznych, w tym:

- 24 próby w ramach monitoringu kontrolnego,
- 6 prób w ramach monitoringu przeglądowego.

W 2023 r. w tej grupie wodociągów w próbach nie stwierdzono przekroczeń. Woda z wodociągu publicznego w Wąbrzeźnie poddawana była stałej dezynfekcji – podchlorynem sodu. Zawartość chloru wolnego w wodzie podawanej konsumentom była kontrolowana przy każdym poborze prób, wykonano 3 oznaczenia zawartości chloru wolnego, przekroczeń nie stwierdzono.

Stan higieniczno-zdrowotny wodociągów w opisywanej grupie ocenia się ogólnie jako dobry.

W 2023 r. wodociągi znajdujące się w grupie obiektów wodnych o produkcji wody 1001 – 10000 m³/dobę (2 obiekty) zostały sklasyfikowane jako urządzenia wodne dostarczające wodę odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia.

Modernizacja wodociągu publicznego Mgowo

W 2023 roku zakończono rozbudowę stacji uzdatniania wody w Mgowie. Polegała ona na dostawieniu 2 zbiorników retencyjnych wody pitnej VU=150 m³ wraz z przynależnymi instalacjami zewnętrznymi. Wcześniej funkcjonowały dwa zbiorniki o pojemności 150 m³. Aktualnie suma zbiorników retencyjnych wodociągu publicznego w Mgowie wynosi 600 m³. Po rozbudowie SUW zbiorniki działają naprzemiennie. Zbiorniki wykonano jako metalowe i docieplone. Każdy produkt posiada atest higieniczny wydany przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny. Wszystkie materiały wg deklaracji producenta, przeznaczone są do montażu w instalacjach służących do przesyłania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, instalacjach wody technologicznej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie wydał pozytywną ocenę higieniczną na materiały i wyroby zastosowane podczas rozbudowy stacji uzdatniania wody w Mgowie. Wodociąg publiczny w Mgowie został odebrany w maju 2023 r.

Technologia uzdatniania wody nie zmieniła się. Polega na filtracji, napowietrzaniu oraz dwustopniowemu odżelazianiu i odmanganianiu.

2. SUBSTANCJE PROMIENIOTWÓRCZE W WODZIE PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

W roku 2023 nie wykonano badań w ramach monitoringu substancji promieniotwórczych w żadnym z wodociągów. W ubiegłym roku sprawozdawczym wszystkie podległe pod Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Wąbrzeźnie wodociągi wykonały badania w kierunku substancji promieniotwórczych.

W przyszłym roku planowane jest przeprowadzenie wstępnego monitoringu substancji promieniotwórczych na terenie nowopowstałego ujęcia wody w Sosnówce w celu określenia rozmiaru i charakteru prawdopodobnego narażenia na substancje promieniotwórcze w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi w przyszłym roku sprawozdawczym.

3. BADANIE CIEPŁEJ WODY NA OBECNOŚĆ PAŁECZEK LEGIONELLA SP.

W związku z zagrożeniami, jakie niesie za sobą występowanie bakterii *Legionella* sp. w wodzie ciepłej, pochodzącej z instalacji wewnętrznych i użytkowanej do celów higienicznych, wykonano badania kontrolne na obecność pałeczek *Legionella* sp.

W ramach badań z instalacji wody ciepłej w kierunku *Legionella* sp. Nowy Szpital w Wąbrzeźnie Sp. z o.o. w ramach kontroli wewnętrznej pobrano 8 próbek wody oraz z nadzoru sanitarnego 4 próbki. Otrzymane wyniki z kontroli wewnętrznej, jak i nadzorowej nie wykazały przekroczeń, były zgodne z wymaganiami obowiązującego rozporządzenia. Wydano 3 pozytywne oceny dotyczące jakości wody ciepłej pochodzącej z instalacji wewnętrznej.

Podczas przeprowadzania kontroli stanu sanitarno-technicznego szpitala zwracano uwagę na prowadzenie właściwej eksploatacji urządzeń i instalacji wody ciepłej, która będzie miała na celu uniknięcie skażenia sieci wodociągowej przez bakterię *Legionella* sp. (monitoring temperatury wody ciepłej, przeglądy techniczne sieci wewnętrznej, czyszczenie i dezynfekcja systemu wodociągowego). Monitoring temperatury wody ciepłej na oddziałach szpitalnych był prowadzony w wyznaczonych do tego miejscach. Sporządzono instrukcję dotyczącą zasad kontroli i zapobiegania namnażaniu się pałeczek *Legionella* sp. w instalacjach wody ciepłej oraz w urządzeniach wytwarzających aerozol wodno-powietrzny w szpitalu, w której dokonano zapisu dotyczącego przeprowadzania 1 raz w miesiącu dezynfekcji termicznej instalacji wewnętrznej w budynku szpitala.

W 2023 roku w ramach kontroli wewnętrznej pobrano 4 próby do badań z instalacji wody ciepłej w kierunku *Legionella* sp. w 1 obiekcie hotelarskim. Otrzymane wyniki nie wykazały przekroczeń, były zgodne z wymaganiami obowiązującego rozporządzenia.

Podczas przeprowadzania kontroli sanitarnych w obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie, właścicielom zwracano szczególną uwagę na wykonywanie w ramach kontroli wewnętrznych badań wody ciepłej na obecność bakterii *Legionella* sp., a także na prowadzenie właściwej eksploatacji urządzeń i instalacji wody ciepłej, która będzie miała na celu uniknięcie skażenia sieci wodociągowej przez bakterię *Legionella* sp. (monitoring temperatury wody ciepłej, przeglądy techniczne sieci wewnętrznej, czyszczenie i dezynfekcja systemu wodociągowego). Właściciele obiektów hotelarskich prowadzą monitoring temperatury wody ciepłej w pokojach hotelowych, co każdorazowo odnotowywane jest w przeznaczonych do tego celu rejestrach. Podczas kontroli sanitarnych obiektów hotelarskich pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie sprawdzali zapisy temperatury wody ciepłej, która wynosiła najczęściej w granicach 55-56°C. Wydano 1 pozytywną ocenę dotyczącą jakości ciepłej wody użytkowej.

W roku sprawozdawczym z sieci wodociągowej Domu Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie pobrano w ramach kontroli wewnętrznej 3 próbki w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella* sp.

Otrzymane wyniki nie wykazały przekroczeń, były zgodne z wymaganiami obowiązującego rozporządzenia.

Podczas przeprowadzania kontroli sanitarnych w domach pomocy społecznej zwracano szczególną uwagę na wykonywanie w ramach kontroli wewnętrznych badań wody ciepłej na obecność bakterii *Legionella* sp. a także na prowadzenie właściwej eksploatacji urządzeń i instalacji wody ciepłej, która będzie miała na celu uniknięcie skażenia sieci wodociągowej przez bakterię *Legionella* sp. (monitoring temperatury wody ciepłej, przeglądy techniczne sieci wewnętrznej, czyszczenie i dezynfekcja systemu wodociągowego). Wydano 1 pozytywną ocenę dotyczącą jakości ciepłej wody użytkowej.

W 2023 roku z placówek oświatowych na terenie powiatu w ramach kontroli wewnętrznej zbadano wodę ciepłą w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella* sp. w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym we Wroniu. Zostały pobrane 3 próby ze stałych punktów monitoringowych ciepłej wody pochodzącej z instalacji wewnętrznej. Otrzymane wyniki nie wykazały przekroczeń, były zgodne z wymaganiami obowiązującego rozporządzenia. Wydano 1 pozytywną ocenę dotyczącą jakości ciepłej wody użytkowej.

PODSUMOWANIE:

W roku sprawozdawczym na nadzorowanym terenie w porównaniu do roku ubiegłego zwiększyła się ilość wodociągów. W marcu 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał opinię sanitarną dla nowej stacji uzdatniania wody powstałej na terenie wiejskim w Sosnowce, gm. Ryńsk.

Poddano również modernizacji następujące wodociągi:

- wodociąg publiczny w Płużnicy - produkcja wody do 1000 m³/dobę,
- wodociąg publiczny w Mgowie - produkcja wody powyżej 1000 m³/dobę,
- wodociąg publiczny w Wielkich Radowiskach - produkcja wody do 1000 m³/dobę – prace remontowe trwają nadal.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego wystąpiła zmiana długości sieci wodociągowej w gminie Ryńsk oraz w gminie Książki. Wskutek powstania nowego wodociągu publicznego w Sosnowce gm. Ryńsk sieć wodociągowa wydłużyła się o 1,1 km oraz w Książkach o 0,420 km z powodu rozbudowy w miejscowości Osieczek.

W 2023 r. jakość wody dostarczanej przez wodociągi znajdujące się na terenie powiatu wąbrzeskiego nie budziła większych zastrzeżeń, próby kwestionowane dotyczyły 3 wodociągów, tj. 2 wodociągów z terenu gminy Dębowa Łąka i 1 wodociągu publicznego w gminie Płużnica. Jakość wody była kwestionowana ze względu na zwiększoną mętność, przekroczenie dopuszczalnej wartości żelaza, przekroczenie dopuszczalnej wartości manganu, przekroczenie dopuszczalnej wartości jonów amonowych, obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22°C w 1 ml wody. Były to przypadki incydentalne, pobrane próby kontrolne nie wykazały przekroczeń.

Stan bezpieczeństwa sanitarnego wody na nadzorowanym terenie w 2023 r. uznać należy za dobry i ustabilizowany. Wynika to przede wszystkim z tego, że mały odsetek ludności zamieszkującej powiat wąbrzeski (0,033 %) korzysta ze studni przydomowych oraz z coraz większej świadomości i zaangażowania administratorów wodociągów w działania na rzecz zapewnienia konsumentom dobrej jakości wody.

Obowiązujące rozporządzenie w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, które nałożyło na właścicieli, zarządców pływalni obowiązek bardzo regularnego monitorowania wody na pływalniach, zgodnie z harmonogramem ustalonym z Państwowym

Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, znacznie zminimalizowało zagrożenia zdrowotne wynikające z kąpiel.

Ze względu na doniesienia o powszechnym zasiedlaniu instalacji wodnych pałeczkami *Legionella* sp. i realnym zagrożeniu zakażenia ludzi, niezmiernie ważne jest prowadzenie działań mających na celu ograniczenie ich występowania i namnażania. Obszar tych działań obejmuje rozwiązania techniczne, kontrolę czynników sprzyjających rozwojowi bakterii z rodzaju *Legionella* sp. oraz procesy czyszczenia i dezynfekcji. Działania te leżą w gestii właścicieli obiektów użyteczności publicznej. Zadaniem zaś organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, jest kontynuowanie kontroli jakości ciepłej wody aby skutecznie przeciwdziałać zagrożeniu jakie może wywołać obecność bakterii *Legionella* sp.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego w roku 2023 nie funkcjonowało żadne kąpielisko ani miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel. Administratorzy akwenów wodnych nie organizowali kąpielisk ani miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiel z uwagi na niespełnienie wymogów prawnych w obszarze zapewnienia odpowiedniej liczby ratowników.

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ, MIEJSCA WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI ORAZ KRYTA PŁYWALNIA

Bieżący nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej dotyczy licznych i różnorodnych obiektów, co powoduje zróżnicowanie wymagań higienicznych i zdrowotnych, jakim powinny odpowiadać obiekty należące do poszczególnych kategorii, w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego osobom z nich korzystających. Do zakresu działania bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz zbiorowego transportu publicznego.

W roku 2023 zewidencjonowano:

- 160 obiektów użyteczności publicznej, w tym 1 pływalnia kryta,
- 10 wodociągów publicznych,
- 31 obiektów służby zdrowia, w tym: 1 szpital, 21 podmiotów świadczących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne oraz 9 praktyk zawodowych.

W roku 2023 skontrolowano:

- 91 obiektów użyteczności publicznej,
- 10 wodociągów publicznych,
- 15 obiektów służby zdrowia, w tym: 1 szpital, 11 przychodni i ośrodków zdrowia, 1 laboratorium diagnostyczne, 1 punkt pobrań, 1 zakład rehabilitacji leczniczej.

We wszystkich obiektach użyteczności publicznej pracownicy Sekcji HŚ przeprowadzili łącznie **115 kontroli sanitarnych**, w tym:

- 19 kontroli w obiektach służby zdrowia,
- 87 kontroli w obiektach użyteczności publicznej,
- 9 kontroli w obiektach zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia,

W roku 2023 wykonano łącznie **13 kontroli z poborem**, w tym:

- 10 kontroli z poborem wody przeznaczonej do spożycia,
- 2 kontrole z poborem wody z pływalni,
- 1 kontrola z poborem w kierunku Legionella sp.

W 2023 r. nie wykazano obiektów ocenionych negatywnie oraz nie nałożono mandatów.

W porównaniu do roku ubiegłego w grupie obiektów użyteczności publicznej wykreślono z ewidencji 5 obiektów (1 ośrodek zdrowia, 1 niepubliczny zakład opieki zdrowotnej, 2 zakłady fryzjerskie, 1 aptekę), natomiast zewidencjonowano 8 nowych obiektów (1 stację uzdatniania wody, 1 zakład fryzjerski, 2 zakłady kosmetyczne, 1 zakład odnowy biologicznej, 1 plac zabaw, 1 zakład rehabilitacji leczniczej, 1 przychodnię przyszpitalną, która do tej pory była kontrolowana wspólnie ze szpitalem). Dodatkowo 2 obiekty, z uwagi na rozszerzenie swojej działalności, tj. 1 zakład kosmetyczny i 1 zakład fryzjerski przeniesiono do grupy obiektów, w których jest prowadzona więcej niż 1 działalność.

W obiektach użyteczności publicznej wydano:

- 1 decyzję zmieniającą dotyczącą zmiany terminu wykonania obowiązków zawartych w decyzji (szpital),
- 1 decyzję płatniczą za złą jakość wody na pływalni,

- 16 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok,
- 4 decyzje zmieniające dotyczące przedłużenia terminu wykonania ekshumacji,
- 4 decyzje dotyczące oceny higienicznej dla materiałów i wyrobów zastosowanych w procesie uzdatniania wody,
- 5 postanowień dotyczących wydania opinii sanitarnej dot. sprowadzenia zwłok, prochów z zagranicy,
- 4 opinie przedłożonych projektów uchwał dotyczących zmian do regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenach gmin powiatu wąbrzeskiego,
- 1 opinię dotyczącą imprezy masowej.

W roku 2023 w skontrolowanych obiektach użyteczności publicznej nie stwierdzono nieprawidłowości natury sanitarno-technicznej jak również nie stwierdzono rażących zaniedbań natury sanitarno-czystościowej, nie wydano decyzji unieruchamiających obiekt.

W roku sprawozdawczym pracownicy Sekcji HŚ przeprowadzali również kontrole tematyczne, wykonano 3 kontrole wspólne z pracownikiem ds. Nadzoru nad Środowiskiem pracy i Chemikaliami dotyczące oględzin miejsc przechowywania chemikaliów, składowania odpadów oraz dokumentacji dotyczącej stosowanych chemikaliów i wytwarzanych odpadów.

Wystąpienia wystosowane w roku 2023 przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie dotyczyły m.in. następujących zagadnień:

- do jednostek samorządowych, spółdzielni mieszkaniowych, zarządców wodociągów wystosowano pismo dotyczące działań zapobiegających zakażeniom bakteriami z rodzaju *Legionella* sp.,
- do podmiotów leczniczych zlokalizowanych na terenie powiatu wąbrzeskiego wystosowano pismo w celu zwrócenia uwagi na zasady właściwej klasyfikacji odpadów medycznych, warunki wstępnego ich magazynowania.

Ponadto skontrolowano 3 autobusy komunikacji międzymiastowej, kontrole zostały przeprowadzone w ramach kontroli przystanku autobusowego w Wąbrzeźnie.

W roku 2023 wpłynęły 2 informacje od ludności, które dotyczyły:

- nieprawidłowości związanych z usytuowaniem cmentarza zlokalizowanego w Wąbrzeźnie przy ul Mikołaja z Ryńska,
- insektów pojawiających się w budynku wspólnoty mieszkaniowej.

Powyższe sprawy były załatwione zgodnie z kompetencjami.

W roku sprawozdawczym, w skontrolowanych obiektach użyteczności publicznej nie stwierdzono uchybień w zakresie ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, w pomieszczeniach umieszczone były oznakowania graficzne lub informacje słowne o zakazie palenia.

1. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

Na terenie powiatu wąbrzeskiego w sezonie letnim 2023 nie utworzono żadnego kąpieliska ani miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli. Podobnie jak w latach poprzednich istotnym problemem zgłaszanym przez organizatorów takich miejsc było zapewnienie pełnej obsady ratowników wodnych. Sytuacje te często przesądzały o rezygnacji z utworzenia kąpielisk, czy miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

2. Pływalnie kryte

Na terenie powiatu wąbrzeskiego znajduje się 1 pływalnia kryta – obiekt całoroczny, zlokalizowany w Wąbrzeźnie. W pływalni znajdują się 2 niecki – brodzik dla dzieci oraz basen sportowy. Pływalnia wyposażona jest w szatnię na odzież wierzchnią, zaplecze higieniczne tj. przebieralnie, kabiny ustępowe, natryski. Obiekt posiada pomieszczenie do przechowywania środków czystości i preparatów dezynfekcyjnych. Ścieki z pływalni odprowadzane są do centralnej miejskiej sieci kanalizacyjnej.

W roku sprawozdawczym wydano 1 decyzję płatniczą, w związku z 4 zakwestionowanymi próbami wody basenowej na koniec roku 2022. Dodatkowo wydano 2 decyzje o umorzeniu postępowań dotyczących przekroczenia zakresu mikrobiologicznego oraz wszczęto 1 postępowanie administracyjne w celu wydania decyzji płatniczej w związku z 7 zakwestionowanymi próbami wody basenowej w danym roku sprawozdawczym.

W 2023 roku w ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzono 1 kontrolę dotyczącą oceny stanu sanitarno-higienicznego obiektu, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości oraz wykonano 2 kontrole w związku z poborem prób do badań laboratoryjnych w tym 1 w związku z poborem prób do badań laboratoryjnych w kierunku *Legionella* sp.

W roku sprawozdawczym do badań laboratoryjnych w ramach nadzoru sanitarnego pobrano z pływalni ogółem 4 próby do badań bakteriologicznych, 4 próby do badań fizykochemicznych, 3 próby do badań w kierunku *Legionella* sp., w tym:

➤ z niecek basenowych:

- 4 próby do badań bakteriologicznych, w tym do badań w kierunku *Legionella* sp.,
- 4 próby do badań fizykochemicznych,

➤ z szatni:

- 3 próby do badań w kierunku *Legionella* sp.

Podczas poboru prób wody do badań laboratoryjnych wykonywano oznaczenia temperatury wody w nieckach basenowych, wody wprowadzanej do niecek basenowych z systemu cyrkulacji oraz wody przeznaczonej do spożycia pobieranej w szatniach (wykonano łącznie 7 pomiarów temperatury) oraz badano zawartość chloru wolnego i związanego w nieckach basenowych oraz w wodzie wprowadzanej do niecek basenowych z systemu cyrkulacji (wykonano łącznie 8 oznaczeń chloru wolnego i związanego).

W 1 próbie wody pobranej w ramach nadzoru sanitarnego w czerwcu 2023 r. z dużej niecki basenowej stwierdzono przekroczenie parametru fizycznego (mętność – 0,52 NTU).

W 2 próbach pobranych we wrześniu 2023 r. z kontroli wewnętrznej z wody wprowadzanej do niecek basenowych z systemu cyrkulacji stwierdzono przekroczenie parametru chemicznego (chlor związany – 0,22 oraz 0,24 mg/l).

W próbach wody pobranych w listopadzie 2023 r. w ramach nadzoru sanitarnego wykazano:

- w 2 próbach wody wprowadzanej do niecek basenowych z systemu cyrkulacji oraz w 2 próbach wody pobranej z niecek basenowych stwierdzono przekroczenia parametru chemicznego (chloroform - na poziomie od 0,044 mg/l do 0,075 mg/l);
- w 1 próbie wody wprowadzanej do niecki basenowej małej z systemu cyrkulacji stwierdzono przekroczenie parametru mikrobiologicznego (ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C w ilości 22 jtk/1 ml).

Próby pobrane na koniec 2023 r. w ramach nadzoru sanitarnego wykazały nieprawidłowości dotyczące ciepłej wody użytkowej w natryskach. Sprawozdania laboratoryjne z pobranych próbek wykryły *Legionella* sp. w szatni damskiej oraz męskiej w ilości 600 jtk/100ml i 827 jtk/100ml.

Natychmiastowe działania naprawcze podjęte przez administratora pływalni spowodowały, że przekroczenia były krótkotrwałe. Próby kontrolne pobrane przez administratora w ramach kontroli

wewnętrznej nie wykazały przekroczeń w zakresie przeprowadzonych badań.

Wyniki kolejnych badań wody basenowej wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej nie wykazały przekroczeń norm sanitarnych.

W ciągu 2023 r. zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem przez zarządzającego pływalnią krytą przeprowadzane były badania jakości wody basenowej w ramach kontroli wewnętrznych pod względem składu fizykochemicznego, mikrobiologicznego oraz w kierunku *Legionella* zgodnie harmonogramem, który został opracowany i uzgodniony wspólnie z przedstawicielem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie. Otrzymane wyniki były dobre.

Zakres badanych parametrów w ramach kontroli urzędowej oraz w ramach kontroli wewnętrznej obejmował: *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa*, ogólna liczba mikroorganizmów w 36° C po 48 godz., *Legionella*, potencjał redox, pH, chlor wolny, mętność, chlor związany, chloroform, Σ THM, azotany, utlenialność.

W lutym 2024 r. na podstawie powyższych badań została wydana ocena zbiorcza roczna na pływalni stwierdzająca przydatność wody do kąpieli za okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

3. Ustępy publiczne - skanalizowane

Na terenie powiatu wąbrzeskiego znajdują się 3 ustępy publiczne: 1 zlokalizowany w Wąbrzeźnie oraz 2 zlokalizowane na parkingu przy autostradzie A1 w Malankowie gm. Płużnica. Toalety wyposażone są w umywalki z bieżącą ciepłą i zimną wodą, z zainstalowanym dozownikiem na mydło w płynie i zasobnikami na ręczniki jednorazowego użycia. Obiekty przystosowane są dla osób niepełnosprawnych. Stan sanitarno-techniczny obiektów w roku 2023 nie budził zastrzeżeń.

Na terenach wiejskich powiatu wąbrzeskiego nie ma szaletów publicznych. Istnieje możliwość korzystania w godzinach pracy z pomieszczeń sanitarnych znajdujących się w budynkach urzędów gmin oraz w obiektach użyteczności publicznej (domy kultury, lokale gastronomiczne).

4. Domy Pomocy Społecznej

Na terenie powiatu funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie, który jest przeznaczony dla 75 osób przewlekłe psychicznie chorych.

W roku sprawozdawczym w w/w placówce przeprowadzono 1 kontrolę stanu sanitarno-higienicznego. Obiekt spełnia wymagania higieniczno-sanitarne. W placówce przeprowadzane były badania w kierunku *Legionella* sp. zgodnie z harmonogramem poboru prób wody zawartym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Na podstawie sprawozdań z badań wykonanych przez zarządcę w ramach kontroli wewnętrznej, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie stwierdził, że jakość ciepłej wody pochodzącej z instalacji wewnętrznej Domu Pomocy Społecznej odpowiada wymaganiom rozporządzenia. Zgodnie z harmonogramem następne badania podmiot może wykonać za 3 lata. W roku sprawozdawczym w placówce nie przeprowadzono kontroli stanu sanitarno-higienicznego.

5. Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W tej grupie obiektów w 2023 r. funkcjonowały 3 placówki – Środowiskowy Dom Samopomocy „Caritas” w Bliźnie gm. Książki (dla 30 osób) oraz 2 Środowiskowe Domy Samopomocy we Wroniu, gm. Ryńsk (łącznie dla 100 osób).

W/w obiekty przeznaczone są głównie dla osób z upośledzeniem umysłowym i zaburzeniami psychicznymi. W roku sprawozdawczym w tej grupie obiektów przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, nie wydano żadnej decyzji merytorycznej oraz płatniczej.

6. Hotele

Na terenie powiatu wąbrzeskiego funkcjonują 2 obiekty hotelowe, które posiadają decyzje o zaszeregowaniu obiektu do odpowiedniego rodzaju i kategorii.

Na terenie gminy Dębowa Łąka w miejscowości Małe Pułkowo działa całoroczny obiekt z bazą gastronomiczno-hotelowo-konferencyjną „Kuznia Smaków”, który posiada 17 pokoi gościnnych, wyposażonych w pełny węzeł sanitarny.

W Wąbrzeźnie funkcjonuje kompleks restauracyjno-hotelowy Hotel Rondo, który dysponuje 24 pokojami gościowymi z węzłami sanitarnymi oraz bazą gastronomiczną, siłownią i strefą SPA.

W/w obiekty posiadają kategoryzację (trzy gwiazdki), są odpowiednio wyposażone, podwyższającymi standard usług hotelowych na terenie powiatu wąbrzeskiego. Hotele podłączone są do sieci kanalizacyjnej, korzystają z wody przeznaczonej do spożycia z sieci wodociągów publicznych. Skład fizyko-chemiczny i bakteriologiczny badanej wody nie budził zastrzeżeń sanitarnych. W hotelach zarządcy wykonują badania laboratoryjne jakości ciepłej wody użytkowej w zakresie obecności bakterii *Legionella* sp., zgodnie z harmonogramem poboru prób wody zawartym w obowiązującym rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Prowadzą również stały monitoring pomiaru oraz zapisu temperatury ciepłej wody, w celu wykluczenia skażenia wewnętrznej instalacji wodociągowej bakteriami *Legionella* sp.

W 2023 r. w ramach kontroli wewnętrznej pobrano próbki wody z instalacji wewnętrznej ciepłej wody użytkowej w Hotelu Rondo. Na podstawie sprawozdań z badań Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie stwierdził, że jakość ciepłej wody odpowiada wymaganiom rozporządzenia i następne badania zgodnie z harmonogramem można wykonać za rok.

W tej grupie obiektów wykonano 2 kontrole stanu sanitarno-higienicznego. Postępowania administracyjnego w w/w obiektach nie prowadzono, mandatów nie nałożono.

7. Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Do tej grupy obiektów zaliczono łącznie 8 obiektów, w tym:

- 3 obiekty na terenie Wąbrzeźna, tj. „Oaza” BIS Firma Hotelarsko–Gastronomiczna, Pensjonat „Zamkowa” w Wąbrzeźnie oraz budynek z 30 pokojami noclegowymi, należący do MIDOM w Wąbrzeźnie;
- 5 obiektów na terenie wsi: Ośrodek Wypoczynkowy w Przydworzu, gm. Ryńsk oraz 4 gospodarstwa agroturystyczne.

Ilość obiektów w stosunku do roku poprzedniego nie zmieniła się.

W roku 2023 wykonano łącznie 6 kontroli stanu sanitarno-higienicznego w/w obiektów, nie prowadzono postępowania administracyjnego, mandatów nie nałożono.

Obiekty zlokalizowane na terenie miasta Wąbrzeźno

Wszystkie obiekty noclegowe zlokalizowane na terenie Wąbrzeźna posiadają pełne wyposażenie wraz z zapleczem sanitarnym. W obiektach znajdują się oddzielne pomieszczenia na magazyny bielizny czystej i brudnej. Pranie bielizny zlecano specjalistycznym jednostkom zajmującym się transportem i praniem bielizny hotelowej. Sprzątanie pomieszczeń odbywa się przez zatrudnione osoby sprząające w obiektach. Czystość bieżąca w obiektach hotelowych była zachowana.

Obiekt noclegowy należący do MIDOM w Wąbrzeźnie jest częściowo przystosowany dla osób niepełnosprawnych - na parterze budynku 1 pokój wraz z łazienką przystosowano dla osoby niepełnosprawnej. Pozostałe obiekty hotelowe zlokalizowane na terenie m. Wąbrzeźno nie są przystosowane dla osób niepełnosprawnych, są to obiekty wielokondygnacyjne, bez dźwigów

osobowych.

W 1 skontrolowanym obiekcie w roku sprawozdawczym przeprowadzono remonty malarskie 2 pokoi noclegowych i 2 pomieszczeń sanitarnych.

Obiekty zlokalizowane na terenie wiejskim

Obiekty zlokalizowane na terenie wiejskim, to Ośrodek Wypoczynkowy w Przydworzu gm. Ryńsk i 4 gospodarstwa agroturystyczne.

Ośrodek Wypoczynkowy w Przydworzu jest obiektem działającym sezonowo, który dysponuje bazą noclegową na 41 miejsc. Teren ośrodka jest podłączony do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Na terenie ośrodka wypoczynkowego w Przydworzu funkcjonuje m.in. budynek obsługi turystycznej z 5 pokojami noclegowymi dla wczasowiczów łączną ilością 12 miejsc noclegowych oraz 29 miejsc w 4 domkach noclegowych. Wjazd na teren obiektu jest utwardzony, ośrodek jest ogrodzony, zapewnione jest miejsce do zabaw dla dzieci. Teren ośrodka wyposażono w ławki, kosze na śmieci.

W roku sprawozdawczym przy ośrodku wypoczynkowym w Przydworzu nie utworzono kąpieliska ani miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli z uwagi na brak ratowników. Plaża znajdująca się na terenie ośrodka była utrzymane w dobrym stanie sanitarno-technicznym i porządkowym. Akwen wodny przyległy do plaży wyposażono w pomost wraz z miejscami do cumowania łodzi.

W sezonie letnim 2023 Ośrodek w Przydworzu funkcjonował prawidłowo, bez zastrzeżeń higieniczno – sanitarnych.

W 1 skontrolowanym gospodarstwie agroturystycznym przed sezonem letnim 2023 przeprowadzono remonty malarskie pomieszczeń noclegowych i sanitarnych. Standard świadczonych usług w porównaniu do roku ubiegłego nie uległ zmianie. W gospodarstwie agroturystycznym w Czystochlebie, gm. Ryńsk, wynajem pokoi noclegowych prowadzony jest całorocznie.

Większość gospodarstw agroturystycznych dysponuje pokojami noclegowymi z węzłami sanitarnymi, jedynie 1 gospodarstwo zlokalizowane w Wielkim Pułkowie gm. Dębowa Łąka dysponuje pokojami noclegowymi z ogólnodostępnymi sanitariatami. Stan sanitarny bazy noclegowej nie budził zastrzeżeń. Otoczenia gospodarstw utrzymane były czysto i estetycznie.

Stan sanitarno-techniczny w innych obiektach, w których są świadczone usługi hotelarskie na terenie powiatu wąbrzeskiego w roku 2023 można ocenić dobrze.

8. Zakłady fryzjerskie

Na terenie powiatu wąbrzeskiego na koniec 2023 r. funkcjonowało 25 zakładów fryzjerskich, zlokalizowanych:

- na terenie miasta Wąbrzeźno – 18 obiektów,
- na terenie wiejskim - 7 obiektów.

W roku sprawozdawczym zlikwidowano 2 obiekty, natomiast zewidencjonowano 1 nowy zakład fryzjerski. Dodatkowo 1 zakład fryzjerski rozszerzył swoją działalność o usługi kosmetyczne, w związku z tym został przeniesiony do grupy obiektów prowadzących więcej niż jedną z usług. W tej grupie obiektów przeprowadzono łącznie 13 kontroli sanitarnych. W 2023 r. nie wydano żadnej decyzji merytorycznej ani płatniczej. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, sprzętu, wyposażenia pozostałych zakładów fryzjerskich nie budził zastrzeżeń.

Wpływ na pozytywną ocenę zakładów ma zapewne rosnąca konkurencja, szczególnie na terenie miasta Wąbrzeźna a także wzrost świadomości klientów, wymuszający podnoszenie standardu świadczonych usług. Właściciele zakładów usługowych z własnej inicjatywy sami dokonują szeregu prac remontowo-modernizacyjnych w swoich zakładach. W roku 2023 uzyskano poprawę stanu

sanitarno-technicznego w 1 zakładzie fryzjerskim, w którym przeprowadzono remont malarski wszystkich pomieszczeń, co znacznie poprawiło estetykę i standard świadczonych usług.

W większości zakładów fryzjerskich stosuje się bieliznę jednorazowego użytku. W zakładach bielizna czysta przechowywana jest w wydzielonych i oznakowanych szafkach, natomiast bielizna brudna składowana jest w odpowiednio oznakowanych pojemnikach. Dezynfekcję przyborów oraz narzędzi przeprowadza się najczęściej w plastikowych, zamykanych i odpowiednio oznakowanych pojemnikach. W czasie przeprowadzania kontroli sanitarnych nie stwierdzono zastrzeżeń dotyczących niewłaściwego postępowania ze sprzętem fryzjerskim. Stan sanitarny i higieniczny sprzętu nie budził zastrzeżeń.

W zakładach fryzjerskich zapewniono właściwe warunki higieniczno-sanitarne przy procesie sprzątania (wydzielono miejsca do przechowywania sprzętu do sprzątania oraz zamontowano baterie z wyciąganą wylewką). Wszystkie zakłady fryzjerskie posiadają pomieszczenia sanitarne, najczęściej jest to 1 pomieszczenie dla personelu i dla osób korzystających z usług.

9. Zakłady kosmetyczne

W roku 2023 do ewidencji obiektów wpisano 2 nowe zakłady kosmetyczne. W roku sprawozdawczym w tej grupie obiektów nie zlikwidowano żadnego zakładu, natomiast 1 zakład rozszerzył swoją działalność o usługi fryzjerskie, w związku z tym został przeniesiony do grupy obiektów prowadzących więcej niż jedną z usług. Łącznie w ewidencji są 23 zakłady świadczące usługi kosmetyczne. W tej grupie obiektów skontrolowano 13 obiektów, przeprowadzono łącznie 13 kontroli sanitarnych, nie prowadzono postępowania administracyjnego.

W nadzorowanych zakładach kosmetycznych do zabiegów wykorzystywany jest sprzęt jednorazowego i wielorazowego użytku. Wszystkie zakłady na terenie powiatu posiadają własne urządzenia do sterylizacji narzędzi kosmetycznych (autoklawy). Przygotowanie narzędzi do sterylizacji (dezynfekcja, mycie) odbywa się w zakładzie kosmetycznym. Do dezynfekcji stosuje się preparaty o szerokim spektrum działania, których odpowiednie stężenia przygotowywane są w zamykanych, właściwie oznakowanych pojemnikach. Przechowywanie sterylnych narzędzi nie budziło zastrzeżeń. W zakładach zostały opracowane i wdrożone procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi. Właściciele podpisali umowy z firmą zajmującą się odbiorem powstających odpadów niebezpiecznych do utylizacji. Segregacja odpadów powstających w zakładach była zachowana. Zastosowano również właściwą segregację bielizny czystej i brudnej.

10. Zakłady tatuażu

W roku 2023 na terenie powiatu funkcjonowały 2 zakłady tatuażu, które zostały skontrolowane. W obiektach wydzielono pomieszczenia do wykonywania tatuażu, poczekalnię, pomieszczenia socjalne, pomieszczenia sanitarne dla klientów i personelu oraz kąćki porządkowe. Wg oświadczenia właścicieli, zakłady wykonują zabiegi wyłącznie na sprzęcie jednorazowego użytku. Właściciele zakładów posiadają podpisane umowy na odbiór odpadów niebezpiecznych powstających w obiektach. Obiekty posiadają specjalistyczne i właściwie oznakowane pojemniki na zbieranie powstających odpadów. Właściciele zakładów wdrożyli procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, zgodnie z obowiązującą ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

11. Zakłady odnowy biologicznej

Na koniec 2023 r. na terenie powiatu wąbrzeskiego funkcjonowały 4 zakłady odnowy biologicznej, w tym 2 prowadzące działalność w zakresie masażu, 1 siłownię, 1 w zakresie SPA

i odnowy biologicznej. W roku sprawozdawczym zewidencjonowano 1 nowy obiekt prowadzący usługi w zakresie masażu. W tej grupie obiektów przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną.

Zakłady działały bez zastrzeżeń sanitarno-higienicznych, decyzji merytorycznych i płatniczych nie wydano, mandatów nie nałożono. Czystość bieżąca pomieszczeń, wyposażenia nie budziła zastrzeżeń, była zachowana. Zakłady wyposażone były w płyny dezynfekcyjne, służące do dezynfekcji urządzeń. Stosowane środki dezynfekcyjne były w oryginalnych opakowaniach, o aktualnym terminie ważności i stosowane zgodnie z zaleceniem.

W obiektach opracowane są i wdrożone stosowne procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

12. Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej.

W 2023 r. łącznie w tej grupie zostało zapisanych 7 obiektów, w porównaniu do roku poprzedniego zewidencjonowano 2 obiekty, które prowadzą działalność fryzjersko-kosmetyczną. W tej grupie obiektów przeprowadzono 4 kontrole sanitarne. Najszerzy wachlarz usług świadczony jest w 1 placówce (kosmetyczne, masażu, sala fitness, siłownia, SPA), w 2 placówkach świadczone są 3 rodzaje usług (kosmetyczne, fryzjerskie, solarium), w pozostałych 2 placówkach świadczone są dwa rodzaje usług (kosmetyczne i solarium lub fryzjerskie i kosmetyczne). W obiektach tych nie prowadzono w 2023 r. postępowania administracyjnego.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego obecnie funkcjonują 4 obiekty, które świadczą usługi solaryjne, funkcjonują przy zakładach kosmetycznych. W 2023 r. skontrolowano wszystkie 4 solaria. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień natury sanitarno-higienicznej, we wszystkich obiektach przestrzegano zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium, kar pieniężnych nie nałożono.

We wszystkich zakładach zapisanych do tej grupy obiektów powstają odpady niebezpieczne i w związku z tym zostały opracowane instrukcje postępowania z odpadami. Podpisano również umowy z firmami na odbiór tych odpadów do utylizacji. Ponadto właściciele zakładów, w których przeprowadzane są zabiegi z przerwaniem ciągłości tkanki, opracowali i wdrożyli procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, zgodnie z obowiązującą ustawą.

Sprzęt wielorazowego użytku, powodujący naruszenie ciągłości tkanki jest poddawany sterylizacji. Wszystkie zakłady posiadają własne autoklawy. Postępowanie ze sprzętem wielokrotnego użytku (przed i po sterylizacji) był prawidłowy. Zapas płynów dezynfekcyjnych służących do dezynfekcji narzędzi, sprzętu fryzjerskiego i kosmetycznego był wystarczający. Stosowane środki dezynfekcyjne były w oryginalnych opakowaniach, o aktualnym terminie ważności i stosowane zgodnie z zaleceniem. Postępowanie z bielizną czystą i brudną w obiektach było prawidłowe. Stan sanitarno-techniczny instalacji wentylacyjnej nie budził zastrzeżeń.

Ogólny stan sanitarny w zakładach usługowych należy ocenić jako dobry. W tej grupie obiektów nie prowadzono postępowania administracyjnego.

13. Tereny rekreacyjne

Łącznie w tej grupie znajduje się 19 obiektów: 1 ogródek jordanowski, 4 miejsca rekreacji i wypoczynku (w tym 3 zlokalizowane bezpośrednio przy jeziorach), 1 przystań sportów wodnych i 13 placów zabaw. W roku sprawozdawczym zewidencjonowano 1 nowy obiekt - plac zabaw. W 2023 r. w tej grupie skontrolowano 18 obiektów, przeprowadzono 18 kontroli sanitarnych.

Na terenie gminy Książki funkcjonują 3 miejsca rekreacji i wypoczynku zlokalizowane w sąsiedztwie jezior. Obiekty te wyposażone są w urządzenia sanitarne, budynki szkoleniowo-

edukacyjne, pomosty, miejsca postojowe dla samochodów, miejsca do składowania odpadów stałych, tereny łączące budynki i jeziora zagospodarowano jako rekreacyjno-sportowe wraz ze ścieżkami spacerowymi. Na terenach tych obiektów funkcjonują wypożyczalnie sprzętu pływającego.

Teren parku rekreacji i wypoczynku zlokalizowanego na Podzamczu wyposażono m.in. w plac zabaw dla dzieci, plac rehabilitacyjno-wypoczynkowy, skate-park, boisko do koszykówki, plac grillowy. Na terenie parku postawiono altanki i ławki, ustawiono odpowiednią ilość koszy na odpady. Osoby przebywające na terenie parku rekreacji i wypoczynku mogą korzystać z toalet zlokalizowanych na terenie Ośrodka Rekreacji Podzamcze nad Jeziorem Zamkowym, w tym m.in. z nowej wolnostojącej toalety, usytuowanej w sąsiedztwie parku. Na Podzamczu funkcjonuje również przystań sportów wodnych z wypożyczalnią sprzętu pływającego, pomostem pływającym, tarasem widokowym. Budynek wyposażono w toalety odrębne dla kobiet i mężczyzn, przystosowaną dla potrzeb osób niepełnosprawnych oraz szatnie z węzłami sanitarnymi oddzielne dla kobiet i mężczyzn.

Przy placach zabaw funkcjonujących na terenie powiatu wąbrzeskiego umieszczone są tablice informacyjne określające zasady bezpiecznego użytkowania znajdujących się na nich urządzeń, zawierają dane zarządców wraz z numerami telefonów, informacje o zakazie wprowadzania zwierząt na tereny placów zabaw oraz informacje o zakazie palenia tytoniu, wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych. Place zabaw utrzymane są we właściwym stanie sanitarno-technicznym.

W 2023r. w omawianej grupie obiektów nie prowadzono postępowania administracyjnego, obiekty działały bez zastrzeżeń.

14. Cmentarze

Na terenie powiatu wąbrzeskiego znajduje się łącznie 18 cmentarzy, z czego 2 obiekty zlokalizowane są na terenie miasta oraz 16 obiektów zlokalizowanych na terenie wiejskim.

W roku 2023 skontrolowano łącznie 8 obiektów, przeprowadzono 10 kontroli sanitarnych (w tym 2 kontrole interwencyjne). W styczniu 2023 r., w związku ze złożonym wystąpieniem interwencyjnym w sprawie nieprawidłowości związanych z usytuowaniem cmentarza zlokalizowanego w Wąbrzeźnie przy ul. Mikołaja z Ryńska została przeprowadzona kontrola sanitarna. Podczas działań kontrolnych dokonano m.in. oceny warunków usytuowania cmentarza z uwzględnieniem zagrożeń w aspekcie wymagań higienicznych i sanitarnych. W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych oraz po przeanalizowaniu przedstawionych przez administratora cmentarza dokumentów, stwierdzono, że obiekt został zlokalizowany i zaprojektowany zgodnie z wymaganiami Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wąbrzeźna. Ponadto usytuowanie cmentarza jest zgodne z ustawą z dnia 31.01.1959 roku o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25.08.1959 roku w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze. Podczas czynności kontrolnych administrator cmentarza oświadczył, iż z uwagi na dużą ilość zgonów w okresie Świąt Bożego Narodzenia przygotowano kilka grobów z przeznaczeniem na pochówki, jednak z uwagi na niekorzystną pogodę – ulewne deszcze, które wypełniły groby wodą podjęto decyzję o pochowaniu zmarłych w innych częściach cmentarza a te groby zasypano. Przeprowadzona kontrola potwierdziła informacje przekazane przez administratora cmentarza oraz nie wykazała nieprawidłowości w tym zakresie. W związku z powyższą interwencją przeprowadzono 2 kontrole (1 interwencyjna oraz 1 tematyczna) oraz sporządzono 18 notatek służbowych w przedmiotowym zakresie.

W roku 2023 stan sanitarno-techniczny na terenie cmentarzy należy ocenić jako dobry. W roku sprawozdawczym nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami na terenie cmentarzy. Odpady gromadzone były w pojemnikach, kontenerach, które opróżniane były i wywożone przez specjalistyczną firmę na składowisko odpadów w Niedźwiedziu gm. Dębowa Łąka.

Na terenie cmentarza parafialnego w Wąbrzeźnie funkcjonuje kostnica z urządzeniem chłodniczym na 4 trumny. Na terenie cmentarzy zlokalizowanych na terenach wiejskich istnieją kaplice przy kościołach, najczęściej na 1 trumnę. W 1 kaplicy cmentarnej na terenie cmentarza parafialnego w Książkach gm. Książki zamontowane jest urządzenie chłodnicze na 1 trumnę. W pozostałych kostnicach brak urządzeń chłodniczych. Zgodnie z oświadczeniami zarządców cmentarzy na terenach wiejskich, trumna ze zwłokami w dniu pogrzebu przywożona jest z prosektorium przyszpitalnego w Wąbrzeźnie, który posiada urządzenia chłodnicze lub z kostnicy z cmentarza z Wąbrzeźna.

W roku 2023 wydano łącznie 16 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok. W 2023 r. przeprowadzono 15 ekshumacji po okresie mineralizacji, z przebiegu których rodzina lub upoważniony zakład pogrzebowy złożyli pisemne oświadczenia o przeprowadzeniu ekshumacji.

15. Inne obiekty użyteczności publicznej.

Do tej grupy obiektów zostały zaliczone obiekty 44 obiekty zewidencjonowane, z których skontrolowano 19 obiektów.

Na terenie miasta Wąbrzeźno funkcjonuje przystanek PKS i przystanek PKP. W 2023 r. przedmiotowe obiekty zostały skontrolowane, ich stan sanitarno-techniczny i porządkowy nie budził zastrzeżeń. Na terenie przystanku PKP ustawione są ławki i kosze na śmieci, plac przed budynkiem przystanku wyłożony jest kostką brukową, wyznaczono strefę parkingową dla samochodów osobowych oraz strefę podjazdu dla autobusów. Podczas kontroli przystanku PKS dokonano również oceny sanitarnej 3 środków transportu (autobusy przygotowane do transportu podróżnych). Autobusy były utrzymane w dobrym stanie sanitarno-technicznym i porządkowym.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego obecnie funkcjonują 3 zakłady pogrzebowe, wszystkie zostały skontrolowane w 2023 roku. Zakłady pogrzebowe nie dysponują domami przedpogrzebowymi z pomieszczeniami przystosowanymi do mycia i ubierania zwłok, w związku z tym przez właścicieli zakładów pogrzebowych zostały podpisane umowy na wykonywanie w/w czynności z podmiotami, które dysponują takimi pomieszczeniami. Na odbiór odpadów niebezpiecznych zakłady posiadają podpisane umowy z podmiotami posiadającymi stosowne zezwolenia. Ponadto zakłady dysponują procedurami mycia i dezynfekcji środków transportu.

Ogólny stan sanitarny wyżej wymienionej grupy obiektów należy ocenić jako dobry, w roku sprawozdawczym nie prowadzono postępowania administracyjnego.

Podsumowanie

- W 2023 r. w grupie obiektów użyteczności publicznej zewidencjonowano 8 nowych obiektów (1 stację uzdatniania wody, 1 zakład fryzjerski, 2 zakłady kosmetyczne, 1 zakład odnowy biologicznej, 1 plac zabaw, 1 zakład rehabilitacji leczniczej, 1 przychodnię przyszpitalną (która do tej pory była kontrolowana wspólnie ze szpitalem). Dodatkowo 2 obiekty, z uwagi na rozszerzenie swojej działalności, tj. 1 zakład kosmetyczny i 1 zakład fryzjerski przeniesiono do grupy obiektów, w których jest prowadzona więcej niż 1 działalność. W 2023 r. nie oceniono negatywnie żadnego obiektu pod względem sanitarno-higienicznym.
- Dużym utrudnieniem w prowadzeniu bieżącego nadzoru sanitarnego jest brak uregulowań prawnych dotyczących wymagań sanitarnych dla obiektów świadczących usługi fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej. Brak obowiązujących aktów prawnych, które regulowałyby wymagania dotyczące między innymi zapewnienia odpowiednich warunków dotyczących sterylizacji, sprzętu oraz zasad prowadzenia dezynfekcji narzędzi może przekładać

się na zwiększenie zagrożenia bezpieczeństwa osób korzystających z usług tych zakładów.

- W porównaniu do roku poprzedniego baza noclegowa na terenie powiatu nie uległa zmianie.
- W ostatnich latach na terenie powiatu powstały nowe miejsca rekreacji i wypoczynku oraz place zabaw, co niewątpliwie wpłynęło na poprawę jakości życia mieszkańców oraz na poprawę estetyki terenu.

IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie objął nadzorem łącznie 31 obiektów świadczących usługi lecznicze. W roku 2023 skontrolowano łącznie 20 obiektów, w tym 17 podmiotów leczniczych i 3 praktyki zdrowotne, przeprowadzono łącznie 49 kontroli sanitarnych. Wszystkie obiekty pod względem sanitarno-higienicznym oceniono jako dobre.

W 2023 r. w grupie podmiotów leczniczych zarejestrowano 1 nowy obiekt, tj. 1 zakład rehabilitacji leczniczej, natomiast przychodnię przyszpitalną, która do tej pory była kontrolowana wspólnie ze szpitalem, wpisano do grupy obiektów świadczących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne. W roku sprawozdawczym zlikwidowano 2 obiekty świadczące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, tj. 1 ośrodek zdrowia i 1 niepubliczny zakład opieki zdrowotnej.

Na koniec 2023 r. w ewidencji zakładów opieki zdrowotnej znajdują się 22 podmioty lecznicze, w tym:

- 1 podmiot leczniczy wykonujący stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – szpital, jako NZOZ Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie,
- 21 podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, w tym:
 - ✓ 14 – przychodni, ośrodków zdrowia, poradni,
 - ✓ 1 medyczne laboratorium diagnostyczne,
 - ✓ 1 hospicjum domowe,
 - ✓ 1 punkt pobrań,
 - ✓ 3 zakłady rehabilitacji leczniczej,
 - ✓ 1 zakład rehabilitacji prowadzący wyłącznie usługi mobilne.

W w/w grupach skontrolowano 17 obiektów. Wspólnie z Sekcją Nadzoru Przeciwepidemicznego przeprowadzono łącznie 46 kontroli sanitarnych, w tym: 5 w szpitalu, 41 w podmiotach leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (38 w przychodniach, ośrodkach zdrowia i poradniach, 1 w medycznym laboratorium diagnostycznym, 1 w punkcie pobrań, 1 w zakładzie rehabilitacji leczniczej).

Na terenie miasta Wąbrzeźno funkcjonuje 13 podmiotów leczniczych:

- 6 niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej,
- 1 szpital jako NZOZ Nowy Szpital,
- 1 poradnia stomatologiczna,
- 1 medyczne laboratorium diagnostyczne,
- 1 hospicjum domowe,
- 2 zakłady rehabilitacji leczniczej,
- 1 punkt pobrań.

Na terenie wiejskim funkcjonuje 9 podmiotów leczniczych:

- 1 niepubliczny zakład opieki zdrowotnej,
- 6 publicznych zakładów opieki zdrowotnej,
- 2 zakłady rehabilitacji leczniczej (w tym 1 nowo zarejestrowany prowadzący wyłącznie usługi mobilne).

W roku 2023 w placówkach służby zdrowia nie wydano żadnej decyzji merytorycznej dotyczącej złego stanu sanitarno-higienicznego obiektu oraz nie wydano żadnej decyzji płatniczej w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami.

W roku sprawozdawczym Sekcja HŚ wydała 1 decyzję zmieniającą dla Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie, dotyczącą niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego na oddziale

wewnętrznym oraz niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego w przychodni przyszpitalnej (w poradni chirurgicznej).

1. Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Nowy Szpital” sp. z o.o. w Wąbrzeźnie z udziałem mniejszościowym Starostwa Powiatowego w Wąbrzeźnie

W powiecie wąbrzeskim funkcjonuje podmiot leczniczy Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Nowy Szpital Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie, ul. Wolności 27, 87-200 Wąbrzeźno wykonujący stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne osób chorych.

NZOZ Nowy Szpital Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie posiada certyfikaty systemu zarządzania w zakresie: usługi medyczne leczenia szpitalnego (Oddział Chorób Wewnętrznych, Oddział Chirurgii Ogólnej, Oddział Ginekologii, Oddział Okulistyki Jednego Dnia), ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, podstawowej opieki zdrowotnej, świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych (świadczenia w zakładzie opiekuńczo-leczniczym), opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, rehabilitacji leczniczej, diagnostyki obrazowej – certyfikat ważny do 26.12.2025 r.

a) działalność kontrolno-represyjna

W 2023 r. Sekcja Higieny Środowiska i Sekcja Nadzoru Przeciwpidemicznego przeprowadziły łącznie 5 kontroli sanitarnych. W roku sprawozdawczym nie wydano żadnej decyzji merytorycznej ani płatniczej dotyczącej złego stanu sanitarno-higienicznego.

W 2023 r. prowadzone było postępowanie administracyjne dotyczące:

- braku wykonania 1 punktu zawartego w decyzji wydanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Golubiu-Dobrzyniu w 2012 r. - w 2023 r. wydano decyzję dotyczącą zmiany terminu wykonania obowiązków do 30.09.2023 r.,
- braku wykonania 1 punktu zawartego w decyzji wydanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie dot. zapewnienia rezerwowego źródła zaopatrzenia szpitala w wodę, zapewniającego co najmniej jej 12-godzinny zapas – w 2021 r. wydano decyzję dotyczącą zmiany terminu wykonania obowiązków do 31.12.2024 r.

Z uwagi na trwający remont oddziału wewnętrznego, w czerwcu 2023 r. na umotywowaną prośbę Zarządu Nowego Szpitala Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie przedłużono termin wykonania decyzji administracyjnej Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Golubiu Dobrzyniu z 2012 r. dotyczącej doprowadzenia do właściwego stanu sanitarnego ścian, sufitów oraz futryn i drzwi do sal chorych na oddziale wewnętrznym, do 30.09.2023 r., następnie w październiku 2023 r. przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, która wykazała wykonanie przedmiotowego obowiązku, tym samym uznano decyzję za wykonaną.

b) remonty, modernizacje:

W 2023 r. na oddziale wewnętrznym doprowadzono do właściwego stanu sanitarnego ściany, sufity oraz futryny i drzwi do sal chorych (przeprowadzono generalny remont całego oddziału – odnowiono wszystkie pomieszczenia, w tym ściany, sufity, wykonano nowe podłogi, zamontowano nowe drzwi, wymieniono większość wyposażenia we wszystkich pomieszczeniach. Oddział wewnętrzny spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

c) stopień realizacji programu dostosowania

W NZOZ Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie do końca 2017 r. nie wykonano 1 punktu z programu dostosowania, dotyczącego braku rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę, zapewniającego co najmniej 12 godzin zapasu. W 2018 r. wydano decyzję administracyjną z obowiązkiem wykonania w/w punktu do 31.12.2021 r., jednak na wniosek Prezesa Zarządu, z uwagi na duże koszty inwestycji oraz wprowadzony stan epidemii, termin wykonania decyzji został przedłużony do 31.12.2024 r.

d) powstanie nowych oddziałów

W grudniu 2023 r. w Rejestrze Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą zarejestrowano Oddział Anestezjologii. Zarząd Nowego Szpitala w Wąbrzeźnie Sp. z o.o. poinformował, że obecnie toczy się proces wycofania ilości łóżek w Oddziale Anestezjologii i zwrócił się z prośbą o przełożenie kontroli dotyczącej rejestracji nowej komórki organizacyjnej do czasu zakończenia dokonywania zmian w rejestrze.

e) wyposażenie w sprzęt medyczny szczególnie jednorazowego użycia do obsługi chorych, zaopatrzenie w środki utrzymania czystości, dezynfekcyjne, zaopatrzenie w materiały opatrunkowe i bieliznę szpitalną.

Wyposażenie szpitala w sprzęt medyczny, szczególnie jednorazowego użycia do obsługi chorych, środki dezynfekcyjne i czystościowe, materiały opatrunkowe i bieliznę szpitalną, było dostarczane na bieżąco.

W 2023 r. zakupiono nowy sprzęt medyczny, tj. resektoskop z diatermią, optykę laparoskopową (2 komplety), optykę artroskopową, aparat USG, narzędzia do laparoskopii i artroskopii, 2 aparaty RTG (stacjonarny i mobilny).

Zapas środków myjąco-dezynfekcyjnych, sprzętu jednorazowego użycia do obsługi chorych oraz bielizny był wystarczający. Każdy oddział szpitalny dysponował zapasem sprzętu jednorazowego użycia oraz materiałów opatrunkowych. Zapas środków dezynfekcyjno-czyszczących do powierzchni, urządzeń sanitarnych był wystarczający.

Stanowiska do higienicznego mycia rąk w gabinetach zabiegowych, lekarskich wyposażone były właściwie w dozowniki z mydłem w płynie, środkiem antyseptycznym, w ręczniki jednorazowego użytku oraz pojemniki na zużyte ręczniki.

Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie nie posiada komory dezynfekcyjnej oraz centralnej sterylizatorni, podpisana jest umowa na usługi sterylizacji z Zarządem Nowy Szpital sp. z o.o. w Świeciu. Przedmiotem umowy jest świadczenie usług w zakresie dezynfekcji i sterylizacji narzędzi medycznych oraz transport przekazanego materiału z i do NZOZ Nowy Szpital w Wąbrzeźnie. Kontrola procesów sterylizacji odbywa się w Centralnej Sterylizatorni w Nowy Szpital w Świeciu.

Dostarczone pakiety sterylne w poszczególnych komórkach organizacyjnych szpitala przechowywane są w zamkniętych szufladach i szafkach w gabinetach zabiegowych. Materiał i sprzęt medyczny użyty, w miejscu ich powstawania poddawany jest wstępnej dezynfekcji a następnie umieszczony w specjalnym kontenerze transportowym i przewożony do sterylizatorni w Świeciu.

Bielizna operacyjna przygotowywana jest do sterylizacji w punkcie wydawania bielizny czystej, pakowana jest w podwójną warstwę papieru krepowanego do sterylizacji i oklejana taśmą sterylizacyjną. Tak przygotowany i opisany pakiet bielizny umieszczany jest w przygotowanych zdezynfekowanych kontenerach przeznaczonych do transportu do Centralnej Sterylizatorni w Nowy Szpital Sp. z o.o. w Świeciu.

W Pracowni Endoskopii proces dekontaminacji endoskopów jest zautomatyzowany poprzez wyposażenie zmywalni w myjnię automatyczną oraz dodatkowo w myjnię ultradźwiękową.

Pranie bielizny brudnej oraz proces dezynfekcji komorowej zlecane były Firmie HOLLYWOOD „TEXTILLE SERVICE” Sp. z o.o. A.R. Konieczkowsky 09-200 Sierpc ul. Bojanowskiej 2a. Materiał do dezynfekcji komorowej wysyłany jest codziennie razem z zabieraną do prania bielizną brudną. Dezynfekcji podlegają materace pokryte nieczywalnym materiałem, poduszki, koce. Po każdym pacjencie wypisanym ze szpitala prowadzona jest dezynfekcja środkami dezynfekcyjnymi (łóżko, materace pokryte materiałem zmywalnym, łącznie ze zmianą bielizny). Łóżka przygotowane do przyjęcia pacjenta przykryte są jednorazowymi prześcieradłami

f) instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji

W NZOZ Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie jedynie blok operacyjny wyposażony jest w klimatyzację. W roku 2023 w całym obiekcie szpitalnym sprawdzana była przez zakład kominiarski skuteczność wentylacji. Zgodnie ze spisnymi protokołami z przeprowadzonych przeglądów, zastrzeżeń nie odnotowano.

g) prosektorium

Na terenie szpitala w Wąbrzeźnie znajduje się prosektorium. Prosektorium wyposażone jest w specjalistyczny wózek służący do transportu zwłok, ze szczelnym zamknięciem przestrzeni ładunkowej. w prosektorium nie przeprowadza się sekcji zwłok, sekcje przeprowadzane są w szpitalu w Świeciu.

W prosektorium funkcjonują pomieszczenia chłodnicze - dwie komory o łącznej powierzchni 16m², ze sprawną wentylacją mechaniczną. Bielizna brudna z prosektorium trafia do magazynu bielizny brudnej na terenie szpitala, natomiast odpady medyczne o kodzie 180103 trafiają do centralnego magazynu odpadów medycznych.

h) otoczenie placówek ochrony zdrowia

Teren wokół szpitala w Wąbrzeźnie sprzątany był przez pracowników szpitala. Bieżąca czystość i porządek były ocenione dobrze, nieprawidłowości nie stwierdzono.

2. Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

Na terenie powiatu wąbrzeskiego funkcjonuje ogółem 21 podmiotów leczniczych, wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, w tym: 14 przychodni, ośrodków zdrowia, poradni, 1 medyczne laboratorium diagnostyczne, 1 punkt pobrań, 1 hospicjum domowe, 3 zakłady rehabilitacji leczniczej i 1 zakład rehabilitacji leczniczej prowadzący wyłącznie usługi mobilne. Na terenie miasta zlokalizowanych jest 12 obiektów, natomiast na terenie wiejskim funkcjonuje 9 podmiotów. W 2023 r. w tej grupie obiektów zewidencjonowano 2 nowe obiekty, tj. zakład rehabilitacji leczniczej, który świadczy wyłącznie usługi mobilne (wskazany adres siedziby firmy pełni wyłącznie funkcję adresu korespondencyjnego) oraz 1 przychodnię przyszpitalną, która do tej pory była kontrolowana wspólnie ze szpitalem. W roku sprawozdawczym zlikwidowano 2 obiekty, tj. 1 ośrodek zdrowia, 1 niepubliczny zakład opieki zdrowotnej.

1) Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice

a) działalność kontrolno-represyjna

W roku 2023 w tej grupie obiektów przeprowadzono łącznie 38 kontroli stanu sanitarno-higienicznego, nie wydano żadnej decyzji administracyjnej dotyczącej złego stanu sanitarno-higienicznego obiektu oraz nie wydano żadnej decyzji płatniczej.

W 2023 r. prowadzone było postępowanie administracyjne dotyczące:

- braku wykonania 1 punktu zawartego w decyzji wydanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie z 2016 r. dotyczącego poradni chirurgicznej zlokalizowanej w przychodni przyszpitalnej - w 2023 r. wydano decyzję dotyczącą zmiany terminu wykonania obowiązków do 30.09.2023 r.

Z uwagi na trwający remont poradni chirurgicznej, w czerwcu 2023 r. na umotywowaną prośbę Zarządu Nowy Szpital Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie przedłużono termin wykonania decyzji administracyjnej Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie z 2016 r. dotyczącej doprowadzenia do właściwego stanu sanitarnego-higienicznego ścian i sufitów w pomieszczeniach poradni chirurgii ogólnej, następnie w październiku 2023 r., przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, która wykazała wykonanie przedmiotowego obowiązku, tym samym uznano decyzję za wykonaną.

b) remonty i modernizacje

W 2023 r. doprowadzono do właściwego stanu higieniczno-sanitarnego ściany i sufity we wszystkich pomieszczeniach przyszpitalnej poradni chirurgii ogólnej w Wąbrzeźnie (przeprowadzono generalny remont całego oddziału – odnowiono wszystkie pomieszczenia, w tym ściany, sufity, wykonano nowe podłogi, wszędzie zamontowano nowe drzwi, wymieniono w całości wyposażenie we wszystkich pomieszczeniach).

W 2023 r. w SPZOZ w Dębowej Łące przeprowadzono remont malarski całego obiektu oraz dokonano wymiany drzwi w gabinecie lekarskim. W pozostałych obiektach nie odnotowano remontów i modernizacji.

c) stopień realizacji programów dostosowania

Wszystkie placówki zdrowotne zrealizowały swoje programy dostosowania do końca 2017 r.

d) wyposażenie w sprzęt medyczny szczególnie jednorazowego użycia do obsługi chorych, zaopatrzenie w środki utrzymania czystości, dezynfekcyjne, zaopatrzenie w materiały opatrunkowe i bieliznę

Wszystkie obiekty wyposażone były w odpowiedni zapas środków utrzymania czystości, środków myjąco-dezynfekcyjnych do powierzchni oraz urządzeń sanitarnych. Zaopatrzenie w sprzęt medyczny jednorazowego użycia do obsługi chorych oraz w materiały opatrunkowe było również wystarczające. W obiektach najczęściej używana była bielizna jednorazowego użytku.

Dezynfekcja sprzętu i narzędzi medycznych w gabinetach zabiegowych, gabinetach stomatologicznych, ginekologicznych przeprowadzana była, podobnie jak w latach ubiegłych metodą tradycyjną - ręcznie. W obiektach wprowadzone zostały do użytku profesjonalne pojemniki wyposażone w sita, przeznaczone do dezynfekcji narzędzi. Dobór preparatów dezynfekcyjnych był odpowiedni, zgodny z przypuszczalnym skażeniem oraz ogólnie przyjętymi zasadami, zarówno do dezynfekcji narzędzi, sprzętu medycznego jak i powierzchni. Większość obiektów korzysta ze sprzętu jednorazowego użytku.

Podmioty lecznicze, których zakres świadczonych usług obejmował wyłącznie podstawową opiekę zdrowotną nie prowadziły procesu sterylizacji, stosowały wyłącznie sprzęt i materiały medyczne jednorazowego użycia. Z narzędzi i materiałów sterylizowanych korzystały podmioty, które świadczyły usługi medyczne w zakresie stomatologii, ginekologii.

Wszystkie placówki posiadały stanowiska higienicznego mycia rąk zaopatrzone w mydło w płynie, środek antyseptyczny do rąk, ręczniki jednorazowego użycia oraz pojemnik na zużyte ręczniki.

Bielizna ochronna (fartuchy) była stosowana jednorazowego i wielorazowego użytku. Pranie bielizny ochronnej odbywało się w obiektach, w wydzielonych, odpowiednio wyposażonych pralniach lub zlecane było pralniom zewnętrznym na podstawie podpisanej umowy.

e) instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji

Klimatyzacja funkcjonuje w 3 obiektach, przegląd instalacji i urządzeń klimatyzacji był prowadzony zgodnie z ustalonym harmonogramem. We wszystkich podmiotach leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne w roku sprawozdawczym dokonany był przegląd wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej. Z przeprowadzonych przeglądów przez pracowników zakładu kominiarskiego sporządzane były protokoły, zastrzeżeń w powyższym zakresie nie stwierdzono.

f) Otoczenie placówek służby zdrowia

Otoczenia wszystkich skontrolowanych podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne utrzymane były w czystości, nieprawidłowości nie odnotowano.

3. Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne

Na terenie powiatu wąbrzeskiego funkcjonuje 1 medyczne laboratorium diagnostyczne zarządzane przez Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o.o. w Bydgoszczy. Pomieszczenia laboratorium znajdują się w jednym z budynków szpitala w Wąbrzeźnie i są dzierżawione od Nowy Szpital Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie na podstawie zawartej umowy.

a) działalność kontrolno-represyjna

W roku 2023 przeprowadzono 1 kontrolę stanu sanitarno-higienicznego, nie prowadzono postępowania administracyjnego.

b) remonty i modernizacje

W 2023 r. nie przeprowadzano remontów i modernizacji.

c) stopień realizacji programów dostosowania

W obiekcie nie był opracowany program dostosowania do wymogów rozporządzenia, stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń laboratorium nie budził zastrzeżeń.

d) wyposażenie w sprzęt medyczny szczególnie jednorazowego użycia do obsługi pacjentów, zaopatrzenie w środki utrzymania czystości, dezynfekcyjne, zaopatrzenie w materiały opatrunkowe i bieliznę

Obiekt wyposażony w środki utrzymania czystości, środki myjąco-dezynfekcyjne do powierzchni oraz urządzeń sanitarnych, ich zapas był wystarczający. Ze względu na zakres prowadzonej działalności nie ma potrzeby prowadzenia procesu sterylizacji narzędzi i materiałów.

Krew do badań laboratoryjnych pobierana jest systemem próżniowym, sprzętem jednorazowego użytku, po pobraniu miejsce nakłucia jest zabezpieczane jałowym gazikiem, podczas kontroli sanitarnej ich zapas był wystarczający.

W laboratorium personel stosuje bieliznę ochronną (fartuchy) wielorazowego użytku. Pranie bielizny ochronnej wykonywane jest przez firmę zewnętrzną na podstawie zawartej umowy.

e) sprzątanie i utrzymanie czystości

Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o.o. w Bydgoszczy, jako dzierżawca pomieszczeń przyszpitalnego laboratorium zawarł umowę z NZOZ Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie na zabezpieczenie sprzątania wynajmowanych pomieszczeń na działalność laboratoryjną oraz umożliwienie magazynowania odpadów medycznych w wydzielonym do tego miejscu - pomieszczeniu na terenie szpitala.

W związku z powyższym procesem sprzątania w laboratorium zajmuje się zewnętrzna firma Impel Cleaning Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu ul. Ślężna 118 Oddział w Bydgoszczy ul. Towarowa 36.

Podczas przeprowadzania kontroli sanitarnych nie zaobserwowano uchybień natury sanitarno-higienicznej. Zapas środków myjąco-dezynfekcyjnych był wystarczający, czystość bieżąca była zachowana.

f) instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej i klimatyzacji

W roku sprawozdawczym został przeprowadzony przegląd wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej, z przeprowadzonego przeglądu został sporządzany stosowny protokół, zastrzeżeń nie stwierdzono. W pomieszczeniach laboratorium brak klimatyzacji.

g) otoczenie

Otoczenie obiektu utrzymane w czystości, bez zastrzeżeń sanitarnych.

4. Zakłady rehabilitacji leczniczej

Na terenie powiatu funkcjonują 3 zakłady rehabilitacji leczniczej. Zakłady rehabilitacji leczniczej zlokalizowane są na parterze budynków. Obiekty podłączone są do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Wszystkie punkty poboru wody w obiektach zaopatrzone są w bieżącą ciepłą i zimną wodę, pomieszczenia zabiegowe wyposażone są w umywalki do mycia rąk. W lokalach wydzielono pomieszczenia higieniczno-sanitarne dla pacjentów i personelu, pomieszczenia socjalne, miejsca do przechowywania bielizny brudnej i czystej, wydzielono również miejsca na sprzęt porządkowy i środki czystości. Wentylacja w obiektach skuteczna, w pomieszczeniach zabiegowych i sanitarnych mechaniczna nawiewno-wyiewna, w pozostałych pomieszczeniach – grawitacyjna. Otoczenie obiektu utwardzone, utrzymane w odpowiednim stanie sanitarno-higienicznym i porządkowym.

W 2023 r. w tej grupie obiektów nie prowadzono postępowania administracyjnego.

5. Inne obiekty

W tej grupie obiektów funkcjonują 3 obiekty, tj. 1 punkt pobrań materiału do badań laboratoryjnych w Wąbrzeźnie, który jest zarządzany przez Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o.o. w Bydgoszczy, 1 hospicjum domowe, które sprawuje specjalistyczną opiekę nad pacjentami w terminalnym okresie choroby, bezpośrednio w jego domu oraz w 2023 r. wpisano do ewidencji 1 zakład rehabilitacji leczniczej, który świadczy wyłącznie usługi mobilne (wskazany adres siedziby firmy pełni wyłącznie funkcję adresu korespondencyjnego).

W 2023 r., w punkcie pobrań przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. W obiekcie wydzielono rejestrację, stanowisko poboru materiału do badań, szafy do przechowywania zapasu sprzętu medycznego jednorazowego użycia, materiałów opatrunkowych oraz środków myjąco-dezynfekujących, ich zapas był odpowiedni. W obiekcie stosowana jest bielizna jednorazowego użytku. W siedzibie hospicjum domowego w Wąbrzeźnie wydzielono szafy do przechowywania zapasu sprzętu medycznego jednorazowego użycia do obsługi chorych, materiałów opatrunkowych oraz środków myjąco-dezynfekujących, ich zapas był wystarczający.

W okresie sprawozdawczym w tej grupie obiektów nie prowadzono postępowania administracyjnego.

6. Praktyki zdrowotne

W roku 2023 na terenie powiatu wąbrzeskiego działało łącznie 9 praktyk indywidualnych. Ogólny podział praktyk zdrowotnych przedstawia się następująco:

- 3 indywidualne praktyki lekarskie - indywidualne praktyki lekarzy dentystów,
- 3 indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie, w tym 2 indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów,
- 2 grupowe praktyki lekarskie,
- 1 inny obiekt świadczący usługi medyczne.

W 2023 r. skontrolowano łącznie 3 obiekty, przeprowadzono 3 kontrole sanitarne. Postępowania administracyjnego nie prowadzono. Obiekty funkcjonowały bez zastrzeżeń sanitarno-higienicznych. Obiekty z grupy praktyk zawodowych spełniają wymagania obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia.

Wszystkie skontrolowane obiekty były wyposażone w sprzęt medyczny, szczególnie jednorazowego użycia, zaopatrzone były w środki myjąco-dezynfekcyjne, ich zapas był odpowiedni. Nie odnotowano zastrzeżeń co do wyposażenia w materiały opatrunkowe i bieliznę. W gabinetach prywatnych była stosowana również bielizna jednorazowego użycia.

W gabinetach lekarskich opracowane są i stosowane następujące procedury:

- higienicznego mycia rąk,
- dezynfekcji, mycia narzędzi i sprzętu, sprzątania pomieszczeń,
- postępowania z bielizną brudną i czystą,
- postępowania z odpadami medycznymi.

Nie odnotowano zastrzeżeń dot. nieprzestrzegania w/w procedur.

Otoczenie wszystkich skontrolowanych placówek służby zdrowia utrzymane było w czystości, nieprawidłowości nie odnotowano.

UTRZYMANIE CZYSTOŚCI

1. Szpital

W roku 2023, tak jak w latach poprzednich, procesem sprzątania w szpitalu zajmowała się zewnętrzna firma Impel Cleaning Sp. z o. o. z siedzibą we Wrocławiu ul. Ślężna 118 Oddział w Bydgoszczy ul. Towarowa 36.

Podczas przeprowadzania kontroli sanitarnych nie zaobserwowano uchybień natury sanitarno-higienicznej. Zapas środków myjąco-dezynfekcyjnych był wystarczający, czystość bieżąca była zachowana.

Każdy oddział szpitalny wyposażony jest w specjalistyczny sprzęt do sprzątania (wózki). Po sprzątnięciu mopy trafiają do centralnego brudownika na terenie szpitala, skąd razem z transportem bielizny brudnej zabierane są do pralni w Sierpcu.

Na każdym oddziale szpitalnym wydzielony jest kącik czystościowy (w brudowniku), gdzie przechowuje się sprzęt do sprzątania i środki myjąco-dezynfekcyjne. Zachowany jest rozdział sprzętu do sprzątania (jest oznakowany) w zależności od wymaganego stopnia czystości mikrobiologicznej pomieszczeń. Na terenie szpitala, w budynku głównym, znajduje się pomieszczenie porządkowe, odpowiednio wyposażone. Procedury mycia i dezynfekcji pomieszczeń są opracowane, pracownicy firmy sprzątającej są systematycznie szkoleni w tym kierunku.

2. Pozostałe podmioty lecznicze i praktyki zawodowe wykonujące działalność leczniczą

➤ podmioty lecznicze

W podmiotach leczniczych nie stwierdzono zaniedbań w zakresie zachowania czystości bieżącej. Procesem sprzątania zajmują się ekipy wewnętrzne, zatrudnione przez podmioty lecznicze. Zapas środków myjąco-dezynfekcyjnych oraz sprzętu do sprzątania był wystarczający. Postępowanie ze sprzętem po procesie sprzątania było prawidłowe, zgodne z opracowanymi procedurami w tym zakresie.

➤ zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne

Vitalabo Laboratoria Medyczne sp. z o.o. w Bydgoszczy zawarła umowę z NZOZ Nowy Szpital Sp. z o. o. w Wąbrzeźnie na zabezpieczenie sprzątania przez szpital wynajmowanych pomieszczeń na działalność laboratoryjną. W związku z powyższym procesem sprzątania w laboratorium przyszpitalnym zajmuje się zewnętrzna firma Impel Cleaning Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu ul. Ślężna 118 Oddział w Bydgoszczy ul. Towarowa 36, która zajmuje się procesem sprzątania na terenie całego kompleksu szpitalnego w Wąbrzeźnie. Podczas przeprowadzonej kontroli sanitarnej nie zaobserwowano uchybień natury sanitarno-higienicznej. Zapas środków myjąco-dezynfekcyjnych był wystarczający, czystość bieżąca była zachowana.

➤ zakłady rehabilitacji leczniczej

Zapas środków myjąco-dezynfekcyjnych w dniu kontroli był wystarczający, czystość bieżąca była zachowana. Pomieszczenia oraz wyposażenie obiektu utrzymane w dobrym stanie sanitarno-higienicznym i technicznym.

➤ praktyki zdrowotne

Pomieszczenia, sprzęt, urządzenia w gabinetach lekarskich utrzymane były w czystości, nie stwierdzono nieprawidłowości związanych z utrzymaniem czystości bieżącej. Procesem sprzątania zajmowały się osoby zatrudnione przez lekarzy jako osoby sprząające.

ZAOPATRZENIE W WODĘ

1. Szpital

Szpital w Wąbrzeźnie korzysta z wody z miejskiego wodociągu publicznego w Wąbrzeźnie, braków wody nie odnotowano. W 2023 r. skład fizyko-chemiczny i mikrobiologiczny badanej wody nie budził zastrzeżeń sanitarnych. Szpital nie posiada awaryjnego źródła zaopatrzenia w wodę oraz zbiorników retencyjnych. ***Obowiązek dot. utworzenia rezerwowego źródła zaopatrzenia szpitala w wodę, zapewniającego co najmniej 12 godzinny zapas został zapisany w opracowanym programie dostosowania. Do końca 2017 r. nie udało się zrealizować powyższego punktu, w związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie wydał decyzję administracyjną z nakazem wykonania w/w zalecenia do 31.12.2021 r., jednak na wniosek Prezesa Zarządu, z uwagi na duże koszty inwestycji oraz wprowadzony stan epidemii, termin wykonania decyzji został przedłużony do 31.12.2024 r.***

Budynki szpitala są ogrzewane z własnej kotłowni, która również dostarcza dla całego szpitala ciepłą wodę.

Podczas przeprowadzania kontroli stanu sanitarno-technicznego szpitala, zwracano uwagę na prowadzenie właściwej eksploatacji urządzeń i instalacji wody ciepłej, która będzie miała na celu uniknięcie skażenia sieci wodociągowej przez bakterię Legionella sp. (monitoring temperatury wody ciepłej, przeglądy techniczne sieci wewnętrznej, czyszczenie i dezynfekcję systemu wodociągowego).

Monitoring temperatury wody ciepłej na oddziałach szpitalnych był prowadzony. w szpitalu obowiązuje instrukcja dotycząca zasad kontroli i zapobiegania namnażaniu się pałeczek *Legionella* sp. w instalacjach wody ciepłej i w urządzeniach wytwarzających aerozol wodno-powietrzny, w której dokonano zapisu dotyczącego przeprowadzania 1 raz w miesiącu dezynfekcji termicznej instalacji wewnętrznej w budynku szpitala.

W 2023 r. pobrano zgodnie z harmonogramem łącznie 12 prób wody do badań z instalacji wody ciepłej w kierunku *Legionella* sp., pobrane próby były dobre.

2. Pozostałe podmioty lecznicze i praktyki zawodowe wykonujące działalność leczniczą

Wszystkie podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne oraz praktyki zawodowe zaopatrywane są w wodę z sieci wodociągów publicznych. Skład fizyko-chemiczny i mikrobiologiczny badanej wody nie budził większych zastrzeżeń sanitarnych. Wszystkie obiekty korzystają z podstawowych źródeł wody, ujęć awaryjnych nie posiadają. Źródłem ciepłej wody w obiektach zlokalizowanych w mieście są własne kotłownie (najczęściej gazowe), a na terenach wiejskich najczęściej – termy elektryczne.

POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ODPADÓW MEDYCZNYCH

1. Szpitale

NZOZ Nowy Szpital Spółka z o. o. w Wąbrzeźnie prowadzi wnikliwą segregację odpadów, jest opracowana procedura i instrukcje dotyczące właściwego postępowania z odpadami medycznymi w szpitalu a za ich prawidłową realizację są odpowiedzialne wyznaczone osoby.

W szpitalu odpady medyczne o kodach 180102 i 180103 gromadzone są w oznakowanych, sztywnych pojemnikach pedałowych, wyłożonych jednorazowymi workami foliowymi koloru czerwonego. Zużyty ostry sprzęt medyczny zbierany jest do plastikowych, zamykanych, specjalistycznych pojemników, na których zapisywana jest data, godzina otwarcia i zamknięcia pojemnika. Na odbiór odpadów medycznych o kodach 180103, 180102 szpital posiada umowę podpisaną z Centrum Onkologii im. Prof. F. Łukaszczyka w Bydgoszczy. Odpady trafiają do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów przy Centrum Onkologii w Bydgoszczy.

Do czasu transportu do utylizacji odpady medyczne gromadzone są w zamykanych pojemnikach, które znajdują się w odpowiednio przygotowanym pomieszczeniu ze ścianami i podłogą łatwo zmywalną, odporną na działanie środków dezynfekcyjnych, z zainstalowanym agregatem chłodniczym. Dla pracownika obsługującego magazyn odpadów niebezpiecznych zapewniono możliwość korzystania z umywalki z ciepłą i zimną wodą, wyposażoną w dozowniki z mydłem w płynie, środkiem do dezynfekcji rąk oraz ręczniki jednorazowego użytku i pojemnik na zużyte ręczniki.

Odpady komunalne zbierane są selektywnie do kontenerów, które stoją w miejscu utwardzonym. Opróżniane są systematycznie przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Mieszkaniowych „Ekosystem” Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie i wywożone na składowisko odpadów komunalnych w Niedźwiedziu.

W 2023 r. nie odnotowano nieprawidłowości dotyczących gospodarki odpadami medycznymi i komunalnymi.

Na terenie szpitala nie ma oczyszczalni ścieków. Ścieki ze szpitala w Wąbrzeźnie odprowadzane są do miejskiej sieci kanalizacyjnej i na oczyszczalnię ścieków w Wąbrzeźnie.

2. Pozostałe podmioty lecznicze i praktyki zawodowe wykonujące działalność leczniczą

➤ podmioty lecznicze

Wszystkie podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne prowadziły prawidłową gospodarkę odpadami, odpady gromadzone były w sposób selektywny, odpowiednio segregowane w miejscu ich powstania.

Odpady medyczne o kodzie 180103 w miejscu wytworzenia gromadzone były w sposób selektywny w oznakowanych, sztywnych pojemnikach pedałowych lub w specjalnych pojemnikach (sprzęt o ostrych końcówkach). Właściwie zabezpieczone odpady medyczne o kodzie 180103 kierowane były do wyznaczonych pomieszczeń, wyposażonych w urządzenia chłodnicze przeznaczone wyłącznie do magazynowania odpadów medycznych. Wszystkie urządzenia chłodnicze posiadały termometry do pomiaru temperatury wewnątrz urządzeń.

Wszystkie skontrolowane placówki służby zdrowia miały zawarte umowy ze specjalistycznymi firmami, uprawnionymi do odbioru odpadów niebezpiecznych. Odbiór tych odpadów z podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, położonych na terenie powiatu wąbrzeskiego dokonywany był przez FUH „ECO-UTIL” Monika Puc Paderewskiego 20A, 87-300 Brodnica. Firma ta odpady transportowała do Zakładu Utylizacji Odpadów Medycznych przy Centrum Onkologii w Bydgoszczy przy ul. J. Romanowskiej 2.

Obiekty posiadają opracowane procedury i instrukcje właściwego postępowania z powstającymi odpadami. Podczas przeprowadzania kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości związanych z przestrzeganiem obowiązujących procedur i instrukcji przez personel podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

Odpady komunalne w miejscu ich powstawania gromadzone były w sztywnych pojemnikach z przykryciem wyłożonych workami foliowymi, które następnie trafiały do kontenerów. Stan sanitarno-techniczny i porządkowy pojemników i kontenerów nie budził zastrzeżeń.

➤ zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne

Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o. o. w Bydgoszczy zawarło umowę z Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie na umożliwienie magazynowania odpadów medycznych oraz komunalnych w wydzielonym ku temu miejscu/pomieszczeniu. W związku z tym w pomieszczeniu tymczasowego magazynowania odpadów znajdującego się na terenie szpitala zostały wydzielone oddzielne, opisane pojemniki do przechowywania odpadów medycznych o kodach 180103, 180102, 180106.

Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy ma podpisaną umowę z Centrum Onkologii im. Prof. F. Łukaszczyka w Bydgoszczy na odbiór w/w odpadów medycznych do utylizacji. Odpady kierowane są do Zakładu Utylizacji Odpadów Medycznych przy Centrum Onkologii w Bydgoszczy przy ul. J. Romanowskiej 2.

Odpady komunalne odbierane są 1 raz w tygodniu przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Mieszkaniowych „EKOSYSTEM” Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie.

Podczas kontroli sanitarnej nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prowadzonej gospodarki odpadami medycznymi i komunalnymi. Odpady gromadzone były w sposób selektywny, odpowiednio segregowane w miejscu ich powstania. Stan sanitarno-techniczny i porządkowy pojemników i kontenerów nie budził zastrzeżeń. Prowadzona jest stosowna dokumentacja dot. gospodarki odpadami powstającymi w laboratorium w wersji elektronicznej.

➤ zakłady rehabilitacji leczniczej

Zgodnie z oświadczeniami właścicieli obiektów, w zakładach nie są wytwarzane odpady medyczne. Odpady komunalne w miejscu wytworzenia przechowywane są w pojemnikach

plastikowych, wyłożonych workami koloru niebieskiego, na zewnątrz gromadzone selektywnie w zbiorczych pojemnikach, jeden raz w tygodniu wywożone są przez P.U.K. i M. EKOSYSTEM Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie na wysypisko śmieci w Niedźwiedziu, gm. Dębowa Łąka. Nieczystości płynne z obiektów odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej.

Podczas kontroli sanitarnej nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

➤ **praktyki zawodowe**

We wszystkich skontrolowanych praktykach zdrowotnych gospodarka odpadami medycznymi o kodzie 180103 uregulowana jest w sposób prawidłowy. Odpady komunalne gromadzone są w oznakowanych, pedałowach pojemnikach. Nieczystości płynne z obiektów odprowadzane były do oczyszczalni ścieków w Wąbrzeźnie.

Odpady medyczne o kodzie 180103 powstają w 6 praktykach zdrowotnych, w skontrolowanych obiektach gromadzone były w oznakowanych pojemnikach, wyłożonych workami foliowymi koloru czerwonego. Ostre odpady gromadzone były w specjalistycznych pojemnikach. Zastrzeżeń dot. segregacji odpadów nie stwierdzono.

Odpady medyczne o kodzie 180103 z 1 gabinetu zabierane były przez Centrum Onkologii w Bydgoszczy, z 1 przez UTILMED w Toruniu, z pozostałych gabinetów odpady zabierane były przez FUH „ECO-UTIL” Monika Puc w Brodnicy na podstawie spisanych umów. Wszystkie odpady transportowane były do Zakładu Utylizacji Odpadów Medycznych przy Centrum Onkologii w Bydgoszczy przy ul. J. Romanowskiej 2. Ilości powstałych odpadów rejestrowane były wersji elektronicznej BDO.

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ

1. Szpitale

NZOZ Nowy Szpital Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie transport bielizny i usługi pralnicze zlecał firmie zewnętrznej – HOLLYWOOD „TEXTILE SERVICE” Sp. z o.o. A.R. Konieczkowsky, 09-200 Sierpc ul. Bojanowskiej 2a. Transport bielizny szpitalnej czystej i brudnej odbywa się środkami transportu pozytywnie zaopiniowanymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sierpcu.

Na terenie szpitala znajduje się centralny magazyn bielizny czystej, oddzielony służą fartuchowo-umywalkową od magazynu bielizny brudnej. Zmiana i sortowanie bielizny dokonywane jest przy łóżku chorego. Bielizna brudna pakowana jest w worki foliowe, a następnie w worki płócienne. Każdy oddział szpitalny posiada stelaże na worki służące do gromadzenia bielizny brudnej. Bielizna brudna z poszczególnych oddziałów szpitalnych składowana jest z zachowaniem zabezpieczeń przeciwepidemicznych w wydzielonym pomieszczeniu – centralnym brudowniku, skąd transportowana jest codziennie do pralni. Czysta bielizna składowana jest na regałach w centralnym magazynie bielizny czystej, skąd wydawana jest na oddziały szpitalne, gdzie przechowywana jest w szafach. Szpital w Wąbrzeźnie posiada specjalistyczne wózki z zamykaną przestrzenią ładunkową, służące do transportu wewnętrznego bielizny czystej i brudnej.

W szpitalu opracowane są i prawidłowo stosowane procedury postępowania z bielizną czystą i brudną. W trakcie przeprowadzania kontroli sanitarnych sprawdzana jest znajomość procedur przez personel szpitala.

W 2023 r. wykonano 7 badań czystości mikrobiologicznej środowiska szpitalnego (oddziałów szpitalnych i bielizny). W magazynach bielizny czystej prowadzona jest dezynfekcja powietrza lampami bakteriobójczymi. Stan jakościowy i ilościowy bielizny był prawidłowy, wystarczający.

3. Pozostałe podmioty lecznicze i praktyki zawodowe wykonujące działalność leczniczą

➤ podmioty lecznicze

W porównaniu do roku ubiegłego postępowanie z bielizną nie uległo zmianie. W obiektach najczęściej używana była bielizna jednorazowego użytku. W podmiotach leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne w wydzielonych pomieszczeniach, gdzie urządzono podręczne pralnie, wyposażono je w pralki automatyczne, w których prana była odzież ochronna oraz parawany. Bielizna brudna powstająca w przychodniach, ośrodkach prana była na bieżąco. Bielizna czysta przechowywana była w szafach z zachowaniem segregacji. Bielizna brudna z prosektorium trafiała do magazynu bielizny brudnej na terenie szpitala.

W obiektach opracowane i stosowane są w sposób prawidłowy procedury postępowania z bielizną brudną i czystą. Zastrzeżeń dot. postępowania z bielizną w podmiotach leczniczych wykonujących świadczenia ambulatoryjnie w 2023 r. nie odnotowano.

➤ zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne

W laboratorium stosuje się bieliznę jednorazowego użytku, w obiekcie stosowana jest również odzież ochronna wielokrotnego użytku. Odzież ochronna przechowywana jest w wydzielonej szafie w pomieszczeniu socjalnym. Sposób postępowania z bielizną czystą i brudną odbywa się na podstawie obowiązującej instrukcji stanowiskowej sporządzonej przez Vitalabo Laboratoria Medyczne Sp. z o. o. w Bydgoszczy. Bielizna brudna zabierana jest do prania na podstawie zawartej umowy średnio 1 raz w tygodniu przez zewnętrzną firmę, sporządzona jest stosowna dokumentacja potwierdzająca proces prania. Do czasu transportu do pralni, bielizna przechowywana jest w wydzielonym miejscu na terenie laboratorium.

➤ zakłady rehabilitacji leczniczej

W zakładach rehabilitacji leczniczej stosuje się bieliznę jednorazowego użytku. Bielizna czysta przechowywana jest w wydzielonych szafach, zapas bielizny był odpowiedni. Odzież ochronna prana jest poza zakładem we własnym zakresie

➤ praktyki zawodowe

W gabinetach prywatnych używana jest najczęściej bielizna jednorazowego użytku, zapas bielizny był odpowiedni, przechowywany w wydzielonych szafach. W obiektach, gdzie stosowana jest odzież ochronna wielorazowego użytku, prana jest we własnym zakresie.

WNIOSKI:

1. Wszystkie obiekty służby zdrowia pod względem sanitarno-higienicznym w 2023 r. oceniono pozytywnie.
2. W 2023 r. zewidencjonowano 1 nowy obiekt, tj. zakład rehabilitacji leczniczej (prowadzący wyłącznie usługi mobilne) oraz zlikwidowano 2 obiekty świadczące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, tj. 1 ośrodek zdrowia i 1 niepubliczny zakład opieki zdrowotnej.
3. W roku sprawozdawczym w szpitalu w Wąbrzeźnie zakończono generalny remont oddziału wewnętrznego, odnowiono wszystkie pomieszczenia, wykonano nowe podłogi, zamontowano nowe drzwi, wymieniono większość wyposażenia, tym samym wykonano decyzję wydaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Golubiu – Dobrzyniu w 2012 r.
4. W 2023 r. doprowadzono do właściwego stanu higieniczno-sanitarnego ściany i sufity we wszystkich pomieszczeniach przyszpitalnej poradni chirurgii ogólnej w Wąbrzeźnie. Przeprowadzono

generalny remont całej poradni – odnowiono wszystkie pomieszczenia, zamontowano nowe drzwi, wymieniono wyposażenie we wszystkich pomieszczeniach, tym samym uznano decyzję wydaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie w 2016 r. za wykonaną.

5. Nadal prowadzone jest postępowanie administracyjne dotyczące zapewnienia rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę zapewniającego co najmniej jej 12-godzinny zapas w szpitalu w Wąbrzeźnie.

6. Wszystkie obiekty służby zdrowia na terenie powiatu wąbrzeskiego mają opracowane i wdrożone procedury zapobiegania zakażeniom, jednak dla utrzymania prawidłowego reżimu sanitarnego, należy kontynuować edukację pracowników służby zdrowia w zakresie zwiększania ich poziomu świadomości sanitarnej, a tym samym odpowiedzialności i kompetencji.

V. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Państwowa Inspekcja Sanitarna w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dokonuje analizy projektowanych działań planistycznych, inwestycyjnych i systemowo-organizacyjnych odnoszących się do obszarów gmin i powiatu rozwiązań techniczno-budowlanych obiektów i infrastruktury oraz technologicznych różnych procesów, pod kątem wpływu przedsięwzięć na zdrowie i życie ludzi.

Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ma na celu zapewnienie na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego oraz projektowania i realizacji inwestycji, właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w obiektach, w taki sposób, aby w trakcie eksploatacji nie powstawały zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, powodowane przyjętymi w tym zakresie rozwiązaniami.

Działania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowane były na wniosek organów administracji samorządowej powiatu wąbrzeskiego oraz inwestorów. Podejmowane działania miały na celu eliminowanie nieprawidłowości w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych na etapie planowania, projektowania, realizacji i dopuszczania do użytkowania nowopowstałych obiektów budowlanych oraz obiektów już istniejących, w których nastąpiła zmiana sposobu użytkowania. Ważną rolę jest także kontrola budynków oddawanych do użytkowania. Na tym etapie sprawdzano zastosowanie odpowiednich materiałów budowlanych, wyrobów oraz zgodności wykonania inwestycji z uzgodnionym pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektem budowlanym i technologicznym.

Zapobiegawczy nadzór sanitarny w 2023 roku sprawowano przede wszystkim poprzez:

- opiniowanie planowanych przedsięwzięć w zakresie wymagalności sporządzenia dla nich raportu oddziaływania na środowisko oraz ustalenia jego zakresu;
- opiniowanie warunków realizacji przedsięwzięcia (raportu oddziaływania na środowisko) przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- opiniowanie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- opiniowanie projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko;
- uzgadnianie dokumentacji projektowej przedsięwzięć budowlanych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- wydawanie opinii w zakresie spełnienia wymagań sanitarno-higienicznych obiektów,
- udział w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych;
- opiniowanie obiektów pod względem sanitarno-higienicznym po zakończeniu inwestycji dla potrzeb współfinansujących w ramach programów Unii Europejskiej;
- weryfikację uzgodnień projektów budowlanych dokonywanych przez Rzeczoznawców ds. sanitarno-higienicznych.

Charakterystyka podjętych działań

W 2023 roku w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie wydano łącznie 68 opinii, 9 uzgodnień, 25 decyzji płatniczych oraz 40-krotnie zajmowano stanowisko z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

W 2023 roku na terenie powiatu wąbrzeskiego przeprowadzono 23 kontrole obiektów przed dopuszczeniem do użytkowania. W czasie kontroli nie stwierdzono występowania niezgodności w zakresie wykonania prac budowlanych, w stosunku do projektów budowlanych, jak i do

obowiązujących przepisów prawnych. Na prośbę inwestorów i projektantów udzielano konsultacji, których celem było zapewnienie prawidłowych wymagań higieniczno-zdrowotnych w przewidzianych do realizacji obiektach.

W zakresie oceny, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby, co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko stanowisko zajmowano 41 – krotnie.

W 2023 roku wydano 1 opinię w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W ramach działań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadzono również opiniowanie projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko i decyzje o warunkach zabudowy; stanowisko zajmowano 3–krotnie. W roku 2023 w tym zakresie działań nie stwierdzono nieprawidłowości, wnioski i materiały dotyczące przedsięwzięć były kompletne i czytelne.

W 2023 roku w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dokonano uzgodnień dotyczących dokumentacji projektowej lub koncepcji adaptacji planowanych inwestycji budowlanych. Nie odnotowano sytuacji odmowy wydania uzgodnienia dokumentacji projektowej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie kładzie duży nacisk na kompletność rozwiązań branżowych oraz technologicznych.

Do najczęściej brakujących elementów projektów budowlanych przedstawianych do uzgodnienia należy zaliczyć rozwiązania dotyczące instalacji grzewczych w budynkach, wentylacji, instalacji wodno–kanalizacyjnych i technologii. Wynika to głównie z obowiązującego aktualnie prawa budowlanego, które w celu uzyskania pozwolenia na budowę wymaga sporządzenia projektu zagospodarowania działki oraz projektu architektoniczno-budowlanego, natomiast w/w elementy znajdują się w części projektu technicznego. Często skąpo i mało precyzyjnie sporządzany jest opis techniczny do projektu zagospodarowania działki i architektoniczno-budowlanego, który zawiera się w kilku zdaniach dotyczących materiałów budowlanych, krótkiej charakterystyki obiektu, przeznaczenia, procesu technologicznego, zatrudnienia i innych niezbędnych danych potrzebnych do zatwierdzenia projektu.

Tabela 1. Ilość i rodzaj wydanych opinii, uzgodnień w latach 2019–2023

Lp.	Zajęte stanowisko dotyczyło	Ilość wydanych opinii, uzgodnień				
		2019	2020	2021	2022	2023
1.	Opiniowania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy.	4	16	31	14	3
2.	Wydawania opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	27	38	44	46	41
3.	Opiniowania warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	1	5	0	0	1
4.	Uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych	12	8	3	10	6
5.	Wydawania pozwoleń w formie opinii na użytkowanie obiektów w związku z rozpoczęciem użytkowania lub (i) działalności	24	19	20	12	23
6.	Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	0	5	4	3	3
	Razem wydanych opinii, uzgodnień	68	91	102	85	77

W ramach podejmowanych działań prowadzone były również czynności wynikające ze współpracy z administracją samorządową w sprawach dotyczących wyjaśnień odnośnie potrzeb sporządzania raportów, inwestycji publicznych itp. Współpraca z innymi instytucjami i jednostkami układała się bez zastrzeżeń i podejmowana była głównie z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej oraz Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w zakresie dotyczącym odbioru obiektów budowlanych.

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W ŚRODOWISKU PRACY

1. Nadzór sanitarny

Kluczowym kierunkiem działania inspekcji sanitarnej w środowisku higieny pracy jest prowadzenie nadzoru sanitarnego w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.

W środowisku pracy prowadzono nadzór pod kątem przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy, wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przeprowadzania profilaktycznych badań lekarskich, występowania szkodliwych czynników biologicznych, substancji, mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy, substancji i mieszanin chemicznych, produktów biobójczych, detergentów, prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 oraz oceny dokumentacji ryzyka zawodowego.

Prowadzono także nadzór przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest.

1.1. Nadzór bieżący nad zakładami pracy

W 2023 r. w ewidencji podmiotów objętych nadzorem sanitarnym (stan na 31.12.2023 r.) znajdowało się 191 zakładów pracy. W 2023 r. nadzorem sanitarnym objęto 69 zakładów pracy przeprowadzając łącznie 77 kontroli, w tym 47 kontroli sanitarnych, 9 kontroli sprawdzających, 18 kontroli tematycznych i 3 kontrole interwencyjne. Ponadto przeprowadzono 16 kontroli w zakresie produktów kosmetycznych oraz 2 kontrole w zakresie środków zastępczych.

Struktura podmiotów gospodarczych skontrolowanych w 2023 r. wg działów PKD:

PKD	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba kontroli
01 Gospodarstwo rolne	9	4	4
10 Produkcja artykułów spożywczych	8	2	3
13 Produkcja wyrobów tekstylnych	4	1	1
16 Produkcja wyrobów z drewna (zakłady stolarskie, tartaki)	6	3	4
17 Produkcja wyrobów z papieru	1	1	1
18 Poligrafia	2	1	1
20 Produkcja nawozów	1	1	2
22 Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych	19	5	6
23 Produkcja z niemetali	3	3	3
25 Produkcja metalowych wyrobów gotowych (produkcja z metalu)	9	4	5

28 Produkcja maszyn i urządzeń (rolniczych)	3	1	1
31 Produkcja mebli	7	2	2
33 Naprawa maszyn	3	2	2
38 Zbieranie odpadów	5	1	1
43 Budownictwo	1	1	1
45 Machanicy	7	1	1
46 Handel hurtowy	13	6	7
47 Handel detaliczny	26	21	21
82 Pakowanie	2	1	1
86 Ochrona zdrowia	15	3	5
88 WTZ	1	1	1
93 Kręgielnia	2	1	1
96 Studia tatuażu	4	3	3
RAZEM	151	69	77

Bieżący nadzór sanitarny nad zakładami pracy obejmował kontrole przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczących warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza dotyczących zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych. Kontrolowano warunki pracy pod kątem narażenia pracowników na szkodliwe czynniki występujące w środowisku pracy, w tym m.in. szkodliwe czynniki biologiczne, czynniki rakotwórcze/mutagenne, szkodliwe czynniki chemiczne.

Kontrolowano również wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych, detergentów, produktów kosmetycznych oraz środków zastępczych.

Przeprowadzane kontrole dotyczyły:

- 19 kontroli u 19 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin; 32 kontrole u 32 stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny; 2 kontrole u 1 formulatora.
Podczas prowadzonych kontroli stwierdzono uchybienia w zakresie wymagań dotyczących chemikaliów. W 2023 r. wydano 2 decyzje administracyjne dotyczące substancji i mieszanin chemicznych.
- W zakresie nadzoru nad produktami biobójczymi przeprowadzono 17 kontroli w zakładach wprowadzających do obrotu produkty biobójcze oraz 6 kontroli podmiotów stosujących produkty biobójcze. W kontrolowanych zakładach nieprawidłowości nie stwierdzono.
- Narażenie na czynniki rakotwórcze/mutagenne kontrolowano w 14 zakładach przeprowadzając w tym kierunku 14 kontroli. Liczba pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze/mutagenne wyniosła w skontrolowanych obiektach ogółem 95 osób, w tym 15 kobiet. W 2023 r. wydano 2 decyzje administracyjne z tego zakresu.

- Warunki pracy pod względem narażenia na działanie szkodliwych czynników biologicznych kontrolowano w 8 zakładach pracy przeprowadzając 8 kontrole. W skontrolowanych obiektach liczba osób narażonych na działanie czynników biologicznych wyniosła ogółem 70 osób. Na czynniki biologiczne zaliczone do 2 grupy zagrożenia narażonych jest 70 pracowników, na czynniki biologiczne zaliczone do 3 grupy zagrożenia narażonych jest 34 pracowników. Uchybienia w tym zakresie nie były stwierdzane. W 2023 r. wydano 2 decyzje administracyjne dotyczące szkodliwych czynników biologicznych.

W celu poprawy warunków higieniczno-zdrowotnych w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w 2023 r. wydano 11 decyzji nakazujących. W roku sprawozdawczym wydano 9 decyzji płaćniczych.

Decyzje administracyjne zawierały łącznie 39 nakazów dotyczących:

- 8 - przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy;
- 5 – niewłaściwego stanu technicznego pomieszczeń i urządzeń higieniczno-sanitarnych;
- 4 - niewłaściwego stanu technicznego pomieszczenia pracy;
- 3 - oceny ryzyka zawodowego;
- 3 - uchybień w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin;
- 3 – braku instrukcji bhp;
- 5 – czynników rakotwórczych;
- 5 – szkodliwych czynników biologicznych;
- 3 - braku rejestru czynników szkodliwych i kart badań i pomiarów.

W roku 2023 nie wydano upomnień, mandatów, tytułów wykonawczych, postanowień o nałożeniu grzywny, decyzji unieruchamiających stanowiska, oddziały czy zakłady, postanowień opiniujących i opinii sanitarnych.

1.2 Narażenie na działanie czynników szkodliwych

W zakładach pracy najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy był hałas. W 2023 roku przekroczenia NDN/NDS stwierdzono w 5 zakładach pracy:

- PKD 10 - 1 zakład (przekroczenie NDS pyłu);
- PKD 22 - 2 zakłady (przekroczenie NDN hałasu);
- PKD 28 - 1 zakład (przekroczenie NDS pyłu);
- PKD 31 - 1 zakład (przekroczenie NDN hałasu).

Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDN i NDS wynosiła ogółem 36 osób, w tym:

- w przekroczeniu NDS pyłu 4 pracowników:

- PKD 10 - 2 osoby;
- PKD 28 - 2 osoby;

- w przekroczeniu NDN hałasu 32 pracowników:

- PKD 22 - 24 osoby;
- PKD 31- 8 osób.

2. Choroby zawodowe

Realizując zadania dotyczące nadzoru nad warunkami pracy Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi postępowanie administracyjne w sprawie chorób zawodowych. W toku postępowania wydaje imienną decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej bądź o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Do celów ustalenia orzeczenia w sprawie rozpoznania choroby zawodowej przez uprawnione placówki medyczne, pracownicy inspekcji sporządzają oceny narażenia zawodowego u pracowników występujących o stwierdzenie choroby zawodowej, w oparciu o informacje dotyczącego całkowitego przebiegu zatrudnienia w narażeniu na czynnik szkodliwy, który może być przyczyną zaistnienia choroby zawodowej, bądź też w związku ze sposobem wykonywania pracy.

W 2023 r. otrzymano 7 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej. Dotyczyły one:

- 4 - zespół cieśni w obrębie nadgarstka;
- 1 – przewlekłe uszkodzenie łokotki u osób wykonujących pracę w pozycji klęczącej lub kucznej;
- 1 - przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie ścięgna i jego pochewki;
- 1 - choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa - borelioza;

W związku z prowadzonymi postępowaniami sporządzono 5 kart oceny narażenia zawodowego oraz 1 na prośbę innego PPIS, 3 osoby skierowano na badania w celu rozpoznania choroby zawodowej. Sporządzono:

- 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej (Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa - borelioza, Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat);
- 2 karty stwierdzenia choroby zawodowej.

Otrzymano:

- 3 orzeczenia o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (Zespół cieśni w obrębie nadgarstka - 2, Przewlekłe uszkodzenie łokotki u osób wykonujących pracę w pozycji klęczącej lub kucznej - 1), w tym 1 w trybie odwoławczym,
- 2 orzeczenia o stwierdzeniu choroby zawodowej,
- 2 informacje o złożonych odwołaniach i 1 zawiadomienie o skutkach choroby zawodowej.

3. Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy, Służbą Medycyny Pracy oraz innymi instytucjami w 2023 r.

3.1 Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy

W 2023 roku nie przeprowadzono wspólnych kontroli z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Pracy. Do Okręgowego Inspektora Pracy w Toruniu w 2023 r. przekazano 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej.

3.2 Współpraca ze Służbą Medycyny Pracy

W 2023 r. z Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Toruniu otrzymano 2 zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej, 2 orzeczenia o stwierdzeniu choroby zawodowej, 2 orzeczenia o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 2 informacje o odwołaniach do jednostek orzeczniczych II stopnia. Natomiast do Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Toruniu przekazano 5 kart oceny narażenia zawodowego, 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 3 skierowania na badania w związku z podejrzeniem choroby zawodowej.

W 2023 r. z Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi otrzymano 1 orzeczenie o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz przekazano 2 karty stwierdzenia choroby zawodowej.

3.3 Współpraca z Przychodnią Chorób Zakaźnych i Pasożytniczych

W 2023 roku nie wystawiano skierowań do Poradni Chorób Zakaźnych i Pasożytniczych przy Szpitalu Obserwacyjno-Zakaźnym w Toruniu, nie otrzymano również z tej jednostki orzeczeń lekarskich.

3.4 Współpraca z innymi PSSE

W 2023 r. przygotowano 1 kartę oceny narażenia zawodowego dla PPIS w Bydgoszczy.

3.5 Współpraca z innymi instytucjami

W 2023 r. otrzymano z KRUS 1 zawiadomienie o skutkach choroby zawodowej.

4. Promocja Zdrowia

W ramach promocji zdrowia pracownik ds. Nadzoru Nad Chemikaliami i Środowiskiem Pracy w 2023 r. podczas działań kontrolnych w zakładach pracy przekazywał informacje na temat wpływu czynników szkodliwych i uciążliwych występujących w środowisku pracy na zdrowie pracowników oraz chorobach powodowanych warunkami pracy. Działania te miały na celu zwiększenie świadomości i pogłębienie wiedzy o zagrożeniach związanych z narażeniem na różnorodne czynniki występujące w środowisku pracy wśród przedsiębiorców. Pracownik ds. Nadzoru Nad Chemikaliami i Środowiskiem Pracy nadzoruje wykonywanie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2023r. poz. 700), zbiera informacje o przestrzeganiu zakazu palenia, w celu ustalenia stanu faktycznego respektowania przepisów ustawy.

Promocja zdrowia była prowadzona również za pośrednictwem strony internetowej (umieszczano informacje dotyczące radonu).

5. Nadzór nad „środkami zastępczymi”

Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podczas bieżącego nadzoru sanitarnego, zwracali szczególną uwagę na sprzedaż środków zastępczych w podmiotach, w których potencjalnie mogłyby znajdować się powyższe środki jak np.: sklepy, restauracje, hotele, stacje paliw, punkty małej gastronomii, obiekty sportowe.

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie funkcjonuje Zespół ds. Nadzoru nad Środkami Zastępczymi, którego zadaniem jest podejmowanie natychmiastowych działań w przypadku powzięcia informacji o podejrzeniu lub stwierdzeniu wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych, podejmowanie współpracy z innymi służbami i instytucjami w zakresie przeciwdziałania wytwarzaniu i wprowadzaniu do obrotu na terenie powiatu wąbrzeskiego środków zastępczych oraz prowadzenie działalności edukacyjnej i zapobiegawczej, w celu informowania społeczeństwa o szkodliwości stosowania środków zastępczych.

W 2023 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie wpłynęła 1 sprawa dotycząca zatrucia środkami zastępczymi. W roku sprawozdawczym nie prowadzono postępowań administracyjnych dotyczących tzw. „dopalaczy”, nie wydawano decyzji w tym zakresie, nie nakładano kar pieniężnych, nie zabezpieczano produktów oraz nie pobierano próbek do badań.

W 2023 r. na polecenie Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne dotyczące produktów konopnych.

W związku z realizacją zadań w zakresie zdrowia publicznego, wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) w obszarze wytwarzania i obrotu środkami zastępczymi Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie prowadzi stały, bieżący monitoring na terenie powiatu wąbrzeskiego. Zadania realizowane były poprzez:

- nawiązanie współpracy z dyrektorami szkół, w celu pozyskania partnerów do realizacji profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych,
- na stronie internetowej umieszczano informacje dotyczące realizacji przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Wąbrzeźnie profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych,
- prowadzono dystrybucję materiałów oświatowych (formy wizualne, ulotki, plakaty, broszury) w placówkach oświatowo-wychowawczych.

Podsumowanie

1. W 2023 r. nadzorem sanitarnym objęto 69 zakładów pracy, przeprowadzając w nich 77 kontroli sanitarnych. Ponadto przeprowadzono 16 kontroli w zakresie produktów kosmetycznych i 2 kontrole w zakresie produktów konopnych. W wyniku działań kontrolnych wydano 11 decyzji administracyjnych. Największa liczba wydanych nakazów dotyczyła braku przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych oraz niewłaściwego stanu technicznego pomieszczeń pracy lub pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.
2. Stan sanitarny większości kontrolowanych zakładów pracy należy uznać za dobry. Nie stwierdzono rażących zaniedbań stanu sanitarno-higienicznego zakładów pracy a wydane decyzje wpłyną na poprawę stanu technicznego pomieszczeń pracy i zaplecza socjalno-sanitarnego.
3. W zakładach najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym w środowisku pracy był hałas. Przekroczenia stwierdzono w 5 zakładach pracy.
4. W 2023 r. liczba osób narażonych na pracę w przekroczeniu najwyższych dopuszczalnych stężeń/natężeń czynników szkodliwych (NDS/NDN) wyniosła 32 osoby.
5. W 2023 r. w przedmiocie chorób zawodowych prowadzono 9 postępowań administracyjnych (2 postępowania wszczęte w 2022 r. i 7 postępowań wszczętych w 2023 r.).
6. W 2023 r. do Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie wpłynęła 1 sprawa dotycząca środków zastępczych/nowych substancji psychoaktywnych. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 2 kontrole, których przedmiotem były produkty konopne. Monitoring rynku pod kątem środków zastępczych prowadzony jest równolegle z bieżącym nadzorem sanitarnym. W 2023 r. były prowadzone działania profilaktyczne mające na celu naświetlenie problemu jakim jest zażywanie środków zastępczych oraz zagrożeń jakie się z tym wiążą.
7. Działania Inspekcji Sanitarnej w zakresie pionu higieny pracy przyczyniają się do poprawy warunków pracy oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników.

VII. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

Środowisko dzieci i młodzieży jest przedmiotem szczególnej uwagi w ramach ochrony zdrowia publicznego, w związku z tym działalność pionu higieny dzieci i młodzieży była ukierunkowana na poprawę stanu sanitarno-higienicznego miejsc nauki, pobytu, wypoczynku i rekreacji.

Bieżący nadzór sanitarny obejmował kontrole przestrzegania przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny w szkołach, placówkach i turnusach wypoczynku dzieci i młodzieży, spełnienia wymagań dla urządzeń i sprzętu stanowiących wyposażenie oraz ocenę higieny procesów nauczania. W trakcie kontroli dokonywano oceny stanu sanitarnego budynków, sal lekcyjnych i pracowni szkolnych, pomieszczeń sportowych i sanitarnych.

Pracownicy inspekcji przeprowadzając kontrole informują dyrektorów i zarządzających nadzorowanymi placówkami o obowiązujących wymaganiach i zaleceniach w tworzeniu środowiska sprzyjającego zdrowiu dzieci i młodzieży. Ocenę stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów prowadzono zgodnie z jednolitymi procedurami i instrukcją w obszarze higieny dzieci i młodzieży.

W 2023 r. przeprowadzono 59 kontroli sanitarnych w zakresie higieny dzieci i młodzieży. Nadzorem objęto 39 placówek, w tym:

- 2 żłobki,
- 11 przedszkoli,
- 10 szkół podstawowych,
- 3 zespoły szkół (w tym 2 ponadpodstawowe),
- 1 warsztat terapii zajęciowej,
- 1 świetlica środowiskowa,
- 1 świetlica terapeutyczna,
- 1 ogródek jordanowski,
- 1 wąbrzeski dom kultury,
- 1 gminny dom kultury,
- 1 ośrodek szkolno-wychowawczy,
- 1 placówka opiekuńczo-wychowawcza,
- 5 placówek sezonowych.

1. Stan techniczny oraz sanitarny budynków

W placówkach oświatowych i wychowawczych należy zapewnić uczniom i wychowankom bezpieczne i higieniczne warunki nauki i zabawy poprzez przestrzeganie obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

Na 13 szkół w powiecie wąbrzeskim przeprowadzono 30 kontroli: 26 w szkołach podstawowych i 4 w szkołach ponadpodstawowych.

Podczas kontroli zwracano uwagę na funkcjonalność budynków, prowadzone w obiektach remonty oraz stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i ich wyposażenia. Ponadto oceniano otoczenie - stan chodników, dróg dojazdowych, parkingów, placów zabaw, terenów rekreacyjno-sportowych oraz ogrodzenia.

2. Badania środowiska fizycznego

Środowisko fizyczne szkoły ma istotny wpływ na zdrowie, samopoczucie uczniów i efektywne uczenie się oraz bezpośrednio wpływa na aktywność życiową jak i zawodową każdego człowieka. Ma ono charakter stymulujący, ukierunkowujący i organizujący działalność zarówno

uczniów jak i pracowników szkoły. Powinno także chronić przed występowaniem niekorzystnych dla zdrowia zjawisk m. in. zaburzeń układu ruchu i wzroku.

Przedmiotem analizy były wybrane elementy środowiska fizycznego, które pozwoliły na szczegółową ocenę warunków pobytu i nauki tj. stanowisko pracy ucznia i plan lekcji. Zgodnie z przepisami prawnymi, plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych powinien uwzględnić potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia.

W 2023 r. w 13 szkołach tj. w 11 szkołach podstawowych i 2 szkołach ponadpodstawowych przeprowadzono higieniczną ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych (w 179 oddziałach), nieprawidłowości nie stwierdzono.

3. Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej

Zapewnienie prawidłowych warunków higieniczno-sanitarnych, zaplecza sanitarnego i jego wyposażenia we wszystkich placówkach nauczania i wychowania umożliwia utrzymanie higieny osobistej dzieci i młodzieży oraz jest jednym z elementów profilaktyki szerzenia się chorób zakaźnych.

W związku z koniecznością zapewnienia uczniom i wychowankom dostępu do bieżącej ciepłej wody oraz obowiązkiem utrzymania urządzeń sanitarnohigienicznych w stanie pełnej sprawności technicznej i czystości w trakcie kontroli oceniano stan techniczny sanitariatów, wyposażenie w papier toaletowy, mydło, suszarki do rąk lub ręczniki jednorazowe.

Na terenie powiatu wąbrzeskiego tylko jedna szkoła korzysta z ubikacji zewnętrznych tj. część zajęć Zespołu Szkół w Wąbrzeźnie odbywa się przy ul. Królowej Jadwigi (zajęte 6 sal lekcyjnych).

Wszystkie placówki oświatowo-wychowawcze na terenie powiatu wąbrzeskiego czerpały wodę z wodociągów publicznych.

W nadzorowanych placówkach oświatowych stwierdzono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej, zapewniony jest właściwy stan techniczny oraz sanitarno-higieniczny pomieszczeń i armatury sanitarnej. Dzieci i młodzież mają dostęp do ciepłej bieżącej wody, mydła w dozownikach, suszarek do rąk lub ręczników jednorazowego użycia, papieru toaletowego.

4. Substancje i preparaty chemiczne w szkolnych pracowniach chemicznych

Spśród 13 skontrolowanych szkół, 5 szkół podstawowych i 2 szkoły ponadpodstawowe posiadają w swoich pracowniach chemicznych substancje i preparaty chemiczne. W placówkach tych substancje i preparaty chemiczne były prawidłowo oznakowane i przechowywane w zamkniętych pomieszczeniach, posiadały karty charakterystyki i aktualne spisy. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach.

5. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach

Odpowiednia infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego wpływa na skuteczność i efektywność pracy nauczyciela, zabezpiecza realizację programu nauczania, zapewnia bezpieczeństwo użytkownikom, a także kształtuje wśród uczniów pozytywne postawy i zachowania, dzięki którym w przyszłości, jako dorośli będą umieli zadbać o zdrowie i sprawność fizyczną.

Problem nadwagi i otyłości dotyczy coraz częściej dzieci i młodzieży szkolnej, dlatego inspekcja sanitarna zwraca szczególną uwagę na działania mające na celu promocję zdrowego i aktywnego stylu życia. Zajęcia wychowania fizycznego są istotnym elementem dbałości o zdrowie dzieci i młodzieży szkolnej, dlatego ważne jest zapewnienie uczniom dobrych warunków do aktywności fizycznej.

W zakresie prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, 11 placówek posiada szkolny zespół sportowy z boiskiem, 1 szkoła posiada salę zastępczą z boiskiem i 1 szkoła podstawowa posiada tylko salę gimnastyczną. W 2023 r. utworzono nowe boisko wielofunkcyjne przy Zespole Szkół Zawodowych w Wąbrzeźnie.

W 11 szkołach funkcjonują natryski, z czego regularnie używane są tylko w 1 szkole.

Dzieci i młodzież z 2 szkół podstawowych w ramach lekcji wychowania fizycznego korzystają z basenu miejskiego.

6. Profilaktyczna opieka zdrowotna

W powiecie wąbrzeskim na 13 placówek nauczania i wychowania 7 szkół (w tym 5 szkół podstawowych, 1 zespół szkół i 1 zespół szkół ogólnokształcących) posiadają gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do własnej dyspozycji.

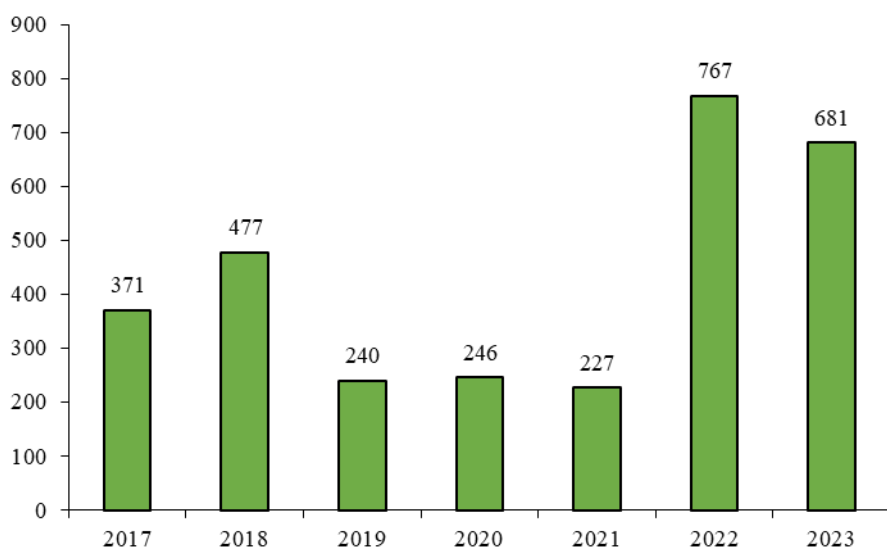
Uczniowie pozostałych szkół korzystają z profilaktycznej opieki zdrowotnej poza terenem placówki. Wizyty pielęgniarek w szkołach odbywają się w określonych godzinach w ramach zadaniowych.

7. Dożywianie dzieci i młodzieży

Dożywianie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu prowadzone było w różnych formach. W 2023 r. skontrolowano 13 placówek szkolnych pod kątem prowadzonego dożywiania dzieci i młodzieży.

W 2023 r. z obiadów jednodaniowych skorzystało 681 uczniów, z czego władze samorządowe i organizacje pozarządowe dofinansowały posiłki dla 136 uczniów. Ponadto w 3 szkołach podstawowych podawano ciepłe napoje, 2 szkoły ponadpodstawowe wyposażone są w automaty z żywnością i dystrybutory do wody pitnej, w 2 szkołach podstawowych uczniowie korzystają z dystrybutorów wody pitnej, w 2 szkołach zainstalowane są fontanny wody pitnej - od czasu pandemii wyłączone z użytkowania.

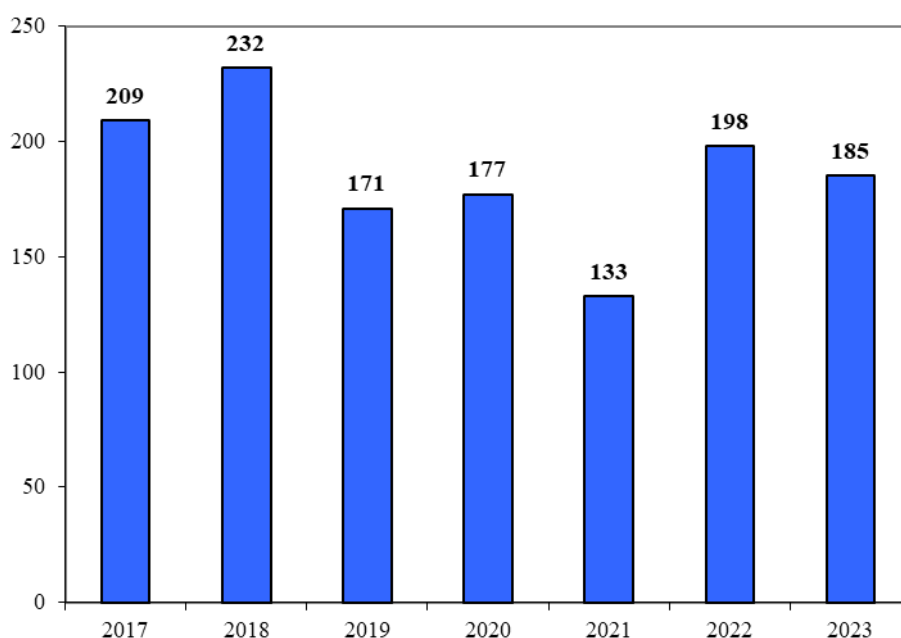
8 placówek oświatowo-wychowawczych korzystało z posiłków w formie cateringu a w 3 placówkach przygotowywano posiłki na miejscu. 2 szkoły ponadpodstawowe nie organizują posiłków. Śniadań nie organizowano w żadnej szkole na terenie powiatu wąbrzeskiego.

8. Wypoczynek letni i zimowy dzieci i młodzieży

W 2023 r. w bazie MEN zgłoszono 7 turnusów: 5 turnusów letniego wypoczynku i 2 turnusy zimowego wypoczynku. Skontrolowano 5 placówek: 3 letniego i 2 zimowego wypoczynku; 6 wypoczynków zorganizowano w miejscu zamieszkania na bazie pomieszczeń szkolnych i świetlicowych oraz 1 wypoczynek wyjazdowy jako obóz pod namiotami. Z w/w form wypoczynku skorzystało ogółem 185 dzieci i młodzieży.

Kontrolując placówki wypoczynku dla dzieci i młodzieży, nie stwierdzono zaniedbań porządku i czystości, nie stwierdzono też zachorowań, nieszczęśliwych wypadków i urazów. Wypoczynek zarówno letni jak i zimowy zorganizowany w 2023 r. na terenie powiatu wąbrzeskiego przebiegał bez zakłóceń, z zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci i młodzieży.

Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z wypoczynku

Podsumowanie

W wyniku prowadzonego nadzoru nad warunkami sanitarnymi w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych w 2023 r. stwierdzono:

1. Nadzór sprawowany nad szkołami i innymi placówkami oświatowo-wychowawczymi, a także nad placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży, współpraca z samorządami oraz instytucjami sprawiają, że z roku na rok stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny placówek ulega poprawie.
2. Wszystkie skontrolowane szkoły zapewniały uczniom bezpieczne i higieniczne warunki do nauki, w miarę możliwości finansowych systematycznie są remontowane pomieszczenia dydaktyczne, pomieszczenia higieniczno-sanitarne, sale gimnastyczne.
3. We wszystkich nadzorowanych placówkach oświatowych stwierdzono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej, zapewniony jest właściwy stan techniczny oraz sanitarno-higieniczny pomieszczeń i armatury sanitarnej. Dzieci i młodzież mają dostęp do ciepłej bieżącej

wody, mydła w dozownikach, suszarek do rąk lub ręczników jednorazowych, papieru toaletowego.

4. Nie stwierdzono niezgodności tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych z przepisami prawnymi oraz zasadami higieny. Rozkłady zajęć lekcyjnych z roku na rok bardziej spełniają wymagania higieniczne uczniów. Wszystkie szkoły zapewniają uczniom możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych.
5. Nadzorowi sanitarnemu podlega wypoczynek zgłoszony w elektronicznej bazie Ministerstwa Edukacji Narodowej. Z różnych form wypoczynku zimowego i letniego w 2023 roku skorzystało 185 dzieci i młodzieży.

VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Priorytetowym celem działania Inspekcji Sanitarnej w zakresie żywności, żywienia i przedmiotów użytku jest zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu. Nadzór sanitarny sprawowany jest poprzez kontrole planowe i interwencyjne, plany pobierania próbek, szybką wymianę informacji w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) oraz w ramach współpracy pomiędzy innymi uprawnionymi organami urzędowej kontroli.

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie w 2023 r. ujęła w ewidencji 536 obiektów, w tym 529 to zakłady żywności i żywienia, 2 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz 7 miejsc obrotu tymi produktami.

Kierując się analizą ryzyka skontrolowano ogółem 221 obiektów, tj. 41 % wszystkich zewidencjonowanych zakładów, w których przeprowadzono 357 kontroli i rekontroli. W wyniku oceny przeprowadzonej w oparciu o jednolite w skali kraju kryteria zawarte w arkuszach oceny stanu sanitarnego zakładów wszystkie obiekty spełniały wymagania obowiązującego prawa żywnościowego.

W wyniku kontroli wydano ogółem 98 decyzji administracyjnych, w tym 44 decyzje merytoryczne (19 decyzji zatwierdzających zakład) oraz 54 decyzje płatnicze.

Za stwierdzone podczas kontroli uchybienia higieniczno-zdrowotne nałożono 19 mandatów na łączną kwotę 6600,00 zł.

W porównaniu do 2022 r. stan sanitarny nadzorowanych obiektów nie zmienił się i w większości obiektów był prawidłowo utrzymany.

Oprócz kontroli sanitarnych przeprowadzonych w ramach nadzoru bieżącego, z wykorzystaniem arkuszy oceny stanu sanitarnego, przeprowadzono również kontrole tematyczne m.in. w zakresie:

- wzmożonego nadzoru nad zakładami i obiektami małej gastronomii oraz żywienia zbiorowego zamkniętego w miejscowościach turystycznych, w szczególności w okresie wzmożonego ruchu turystycznego.
- wzmożonego nadzoru nad sprzedażą mięsa i odpadami gastronomicznymi, w związku z występowaniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF),
- przestrzegania obowiązujących przepisów rozporządzenia 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 20 grudnia 2006r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności,
- przestrzegania obowiązujących wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy żywności wzbogaconej, suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, określonych w szczególności przepisami ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia oraz rozporządzenia Nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i rady z 20 grudnia 2006r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności,
- oceny higieny produkcji żywności pochodzenia roślinnego, zgodnie z Planem działania na 2023 r. dot. produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach Porozumienia z dnia 22.12.2020 r., wspólnie z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
- weryfikacji dostępnych na rynku suplementów diety zawierających w składzie mononukleotyd nikotynoamidowy (NMN),

- oceny żywienia pacjentów w szpitalach, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego,
- nadzoru nad jednostkami systemu oświaty zakresie spełnienia wymagań przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach,
- oceny jakości zdrowotnej środków spożywczych krajowych, importowanych jak i z UE, wprowadzanych od obrotu,
- oceny warunków przechowywania oraz oceny znakowanie naturalnych wód mineralnych pod kątem zgodności z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie naturalnych wód mineralnych, wód źródlanych i wód stołowych (Dz.U. Nr 85, poz.466).

1. OBIEKTY PRODUKCJI ŻYWNOŚCI

Przeprowadzając kontrole sanitarne zwracano szczególną uwagę na: jakość stosowanych do produkcji surowców i substancji dodatkowych, przeprowadzanie dezynfekcji jaj, prawidłowość procesów technologicznych, warunki przechowywania i transportu wyrobów gotowych, skuteczności dokonywanych zabiegów mycia i dezynfekcji urządzeń oraz sprzętu produkcyjnego, a także sposobu przyjęcia surowców i substancji dodatkowych wraz ze stosowną dokumentacją towarzyszącą, dotyczącą pochodzenia tych środków spożywczych oraz zapewnienie dla zakładu stosownej dokumentacji dotyczącej wdrażania i przestrzegania zasad GHP/GMP (Dobra Praktyka Higieniczna/Dobra Praktyka Produkcyjna) i zaawansowanie we wdrażaniu procedur zgodnych z zasadami systemu HACCP (Analiza Zagrożeń i Krytyczne Punkty Kontroli).

Zgodnie z obowiązującym prawem żywnościowym, obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności spoczywa na przedsiębiorcach branży spożywczej.

1.1. Automaty do lodów

W 2023 r. liczba nadzorowanych automatów do lodów wynosiła 4, w tym jeden nowy zatwierdzony zakład. Przeprowadzono 6 kontroli i rekontroli. Lody z maszyny cieszą się dużym zainteresowaniem w okresie letnim i stąd też automaty do lodów na nadzorowanym terenie funkcjonują tylko w okresie letnim. Skontrolowano wszystkie 4 zakłady wg arkusza ocen. Nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego w wysokości 300 zł za błąd realizacji postanowień procedur GHP, GMP i HACCP, w tym brak monitorowania CCP; co stanowi naruszenie przepisów prawa żywnościowego, według którego przedsiębiorstwa sektora spożywczego opracowują, wykonują i utrzymują stałą procedurę lub procedury na podstawie zasad HACCP.

1.2. Piekarnie

W 2023 r. nadzorowano 3 piekarnie, które sklasyfikowano pozytywnie. Przeprowadzono we wszystkich zakładach z tej grupy łącznie 10 kontroli i rekontroli (w tym 1 kontrolę interwencyjną w związku z otrzymanym doniesieniem sanitarnym).

Wydano 1 decyzję administracyjną na usunięcie nieprawidłowości dot. niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego okien w hali produkcyjnej zakładu. Postępowanie

administracyjne zostało zakończone. Za stwierdzone uchybienia sanitarne nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 800 złotych.

Kontrolowane obiekty w znacznym stopniu stanowią rodzinne rzemieślnicze piekarnie o niedużej produkcji, prowadzące sprzedaż głównie na rynku lokalnym i w powiatach ościennych.

1.3. Ciastkarnie

W 2023 r. nadzorowano 2 ciastkarnie, przeprowadzono w tych zakładach łącznie 11 kontroli i rekontroli. Z uwagi na wydaną w ubiegłym roku decyzję administracyjną o nieuruchomieniu /przerwania działalności całego zakładu, jeden z zakładów z tej grupy został objęty wzmożonym nadzorem i był kontrolowany co najmniej raz na kwartał.

Wydawano 1 decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości dot. niewłaściwych warunków składowania odpadów poprodukcyjnych. Prowadzone postępowanie administracyjne zakończono.

Za wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości oraz brak aktualnych zaświadczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych u pracowników produkcyjnych zostały zastosowane sankcje karne tj. nałożono kary grzywny w drodze mandatu karnego (2 mandaty o łącznej kwocie 800 zł).

1.4. Przetwórnice owocowo-warzywne

Na terenie powiatu wąbrzeskiego występuje jedna przetwórnia owocowo-warzywna, w której w 2023 r. zostały przeprowadzone 2 kontrole sanitarne. Podczas kontroli sanitarnej kompleksowej dokonano oceny zakładu wg arkusza ocen i sklasyfikowano zakład pozytywnie.

Obiekt ten prowadzi działalność w zakresie kiszenia kapusty oraz kiszenia ogórków. Zakład konfekcjonuje kiszonki w pojemnikach o pojemności 0,5 kg, 3 kg oraz 1,5 kg, jak również w woreczkach próżniowo zamykanych - ogórek tarty (przecier) o masie 500 g. Konfekcjonowany jest również sok z kiszzonej kapusty.

W zakładzie wdrożone są zasady GHP/GMP oraz system HACCP.

W kontrolowanym obiekcie nieprawidłowości nie stwierdzono, decyzji administracyjnych nie wydawano, interwencji nie odnotowano.

Z surowców pobrano jedną próbkę marchwi do badań skażeń promieniotwórczych, zgodnie z wytycznymi dla Państwowej Agencji Atomistyki, zgodnie ze sprawozdaniem z działu laboratoryjnego nie kwestionowano w/w próbki.

1.5. Zakłady garmażeryjne

W 2023 r. nadzorowano jeden zakład garmażeryjny produkujący pastę makrelową, który został przejęty pod nadzór od Inspekcji Weterynaryjnej w 2004 r.

W/w zakład od 1993 roku specjalizuje się w produkcji delikatesowych past makrelowych:

- MAKRELÓWKA (znak towarowy zastrzeżony) - pasta z makreli wędzonej i masła śmietankowego extra,
- MIX MAKRELOWY - pasta na bazie tłuszczów roślinnych,
- KREM z łososia.

W procesie produkcyjnym ryby są starannie obierane i pozbawiane ości a następnie dokładnie rozdrabniane oraz miksowane z tłuszczami i innymi surowcami, nadającymi pastom subtelny i specyficzny smak.

W zakładzie przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną i dokonano oceny zakładu wg arkusza ocen, sklasyfikowano zakład pozytywnie.

1.6. Producenci pierwotni, RHD (rolniczy handel detaliczny), dostawcy bezpośredni oraz inne wytwórnie żywności

W/w rodzaj zakładów stanowi największą grupę nadzorowanych obiektów. W 2023 r. w tej grupie ewidencjonowano 269 zakładów, przeprowadzono 24 kontrole sanitarnych, w tym jedna kontrola sanitarna interwencyjna z uwagi na doniesienie sanitarne. Zgodnie z „Planem działania na 2023 r. dotyczącym produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach Porozumienia z dnia 22.10.2020 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” przeprowadzono na terenie powiatu wąbrzeskiego 3 kontrole sanitarne producentów pierwotnych żywności pochodzenia roślinnego, w porozumieniu z terenowo właściwym organem PIORIN, zgodnie z harmonogramem.

W ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu została pobrana 1 próbka żywności, w kierunku oznaczania pozostałości pestycydów, nie kwestionowano w/w próbki.

2. OBIEKTY OBROTU ŻYWNOSCIĄ

2.1. Sklepy spożywcze

W 2023 r. ewidencjonowano 110 sklepów spożywczych, z których 73 zakłady obrotu żywnością objęto kontrolą. W ciągu roku zatwierdzono 8 zakładów z tej grupy.

Liczba przeprowadzonych kontroli sklepów spożywczych wynosiła 128, w tym 10 stanowiły interwencyjne kontrole sanitarne (w związku z powiadomieniami alarmowymi w systemie RASFF oraz doniesieniami sanitarnymi).

W wyniku działań podjętych przez organy PIS w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 13 decyzji merytorycznych. W zakładach obrotu żywnością najczęściej stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń, ich wyposażenia oraz dokumentacji HACCP. Prowadzone postępowania administracyjne zostały zakończone w 12 przypadkach, natomiast jedno z nich jest w toku.

Za stwierdzone uchybienia dot. bieżącego stanu czystości i porządku, brak realizacji procedur HACCP, wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości zostały zastosowane sankcje karne tj. nałożono kary grzywny w drodze mandatu karnego (5 mandatów o łącznej wysokości 1800zł).

Podczas kontroli sanitarnych zwracano szczególną uwagę na warunki przechowywania żywności pochodzenia zwierzęcego oraz jej identyfikowalność i związaną z dostawą towaru dokumentację, a także gospodarkę produktami ubocznymi pochodzenia zwierzęcego. Sprawdzano w przypadku oferowania środków spożywczych bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży, czy spełnione są wymagania

dotyczące podawania informacji w odniesieniu do nieopakowanych środków spożywczych określone w przepisach prawa żywnościowego.

Weryfikowano suplementy diety, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środki spożywcze wzbogacone w witaminy i składniki mineralne wprowadzone po raz pierwszy do obrotu na terytorium RP.

W trakcie przeprowadzanych kontroli pobrano z obrotu 127 próbek żywności, sześć z nich zostały zakwestionowane.

2.2. *Kioski*

Łączna liczba obiektów sklasyfikowanych jako kioski w 2023 r. wynosiła 19, w których przeprowadzono 7 kontroli sanitarnych, postępowania administracyjnego nie prowadzono.

2.3. *Magazyny hurtowe*

W 2023 r. ewidencjonowano 11 obiektów w tej grupie. Profil działalności zakładów: hurtowy obrót napojami, hurtowy obrót owocami i warzywami, magazyny zbóż. Liczba kontroli sanitarnych - 12, postępowania administracyjnego nie prowadzono.

2.4. *Apteki i inne obiekty obrotu żywnością*

W 2023 r. ewidencjonowano 10 aptek i punktów aptecznych oraz 2 punkty sprzedaży środków spożywczych tj. punkt sprzedaży win w kwiaciarni oraz targowisko, w których przeprowadzono łącznie 23 kontrole sanitarne.

W trakcie przeprowadzanych kontroli pobrano z aptek 5 próbek żywności, w tym: suplementy diety, żywność specjalnego przeznaczenia medycznego, olej rybi, które nie zostały zakwestionowane. W kontrolowanych obiektach nie prowadzono postępowania administracyjnego.

3. OBIEKTY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO

3.1. *Zakłady żywienia zbiorowego otwartego – restauracje*

W 2023 r. nadzorowano 14 restauracji. Wszystkie zakłady żywienia z tej grupy zostały poddane ocenie na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego i są zgodne z wymaganiami.

Przeprowadzono 14 kontroli, postępowania administracyjnego nie prowadzono.

3.2. *Zakłady małej gastronomii*

Na terenie powiatu wąbrzeskiego w 2023 r. nadzorowano 43 zakłady małej gastronomii, w tym 8 zakładów małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych. Skontrolowano 41 zakładów, zatwierdzono 3 nowe zakłady małej gastronomii.

Przeprowadzono 78 kontroli, wydano 7 decyzji administracyjnych na usunięcie nieprawidłowości, jedno postępowanie administracyjne jest w toku.

Za uchybienia sanitarne zostało nałożonych 7 mandatów karnych na łączną kwotę 2200 zł.

3.3. Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego

W 2023 r. ewidencjonowano 30 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, zatwierdzono 2 zakłady żywienia typu zamkniętego, w tym stołówkę szkolną i stołówkę w przedszkolu, w których prowadzone jest żywienie w systemie cateringowym. Skontrolowano wszystkie obiekty z tej grupy, 28 z nich oceniano wg arkusza oceny zakładu i oceniono pozytywnie. W zakładach objętych nadzorem przeprowadzono 39 kontroli urzędowych. We wszystkich obiektach wdrożone są zasady GHP/GMP oraz został wdrożony system HACCP.

W nadzorowanych szkołach przeprowadzone zostały kontrole sanitarne w zakresie przestrzegania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. z 2016r., poz. 1154).

Wyniki kontroli przeprowadzonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w nadzorowanych jednostkach systemu oświaty w roku 2023:

Lp.	Typ obiektów	Liczba obiektów		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów, w których stwierdzono niezgodności		Liczba wydanych decyzji administracyjnych		
		Nadzorowanych	Skontrolowanych	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ	W celu poprawy stanu sanitarnego	PWIS nakładających kary pieniężne /na kwotę	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ/na kwotę
1.	Stołówki szkolne	13	13	15	13	0	0	0	0	0
2.	Stołówki w przedszkolach	10	10	12	10	3	1	0	0	0
3.	Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	1	1	1	1	0	0	0	0	0

4. JAKOŚĆ ŻYWIENIA

W 2023 r. dokonano oceny jakościowej żywienia w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w oparciu o analizę jadłospisu dekadowego diety podstawowej (bez danych z zestawienia dekadowego).

Kontrolą objęto:

- blok żywienia w szpitalu - 4 jadłospisy (dieta podstawowa) - ocena żywienia przeprowadzana była raz na kwartał, z wykorzystaniem „arkusza oceny dekadowej jadłospisów”, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego. Ocena końcowa

sposobu żywienia dla jadłospisu diety ogólnej wynosiła kolejno: 27,5 w I kwartale, 28,0 w II kwartale, 27,4 w III kwartale, 26,1 w IV kwartale. Średnia liczba punktów wskazuje, że sposób żywienia pacjentów spożywających posiłki diety ogólnej jest zadowalający,

- 13 stołówek szkolnych (w tym 9 stołówek z żywieniem w systemie cateringowym) - 13 jadłospisów - bez uwag,
- 10 stołówek w przedszkolach (w tym 7 stołówek z żywieniem cateringowym) - 10 jadłospisów - w jednym jadłospisie dekadowym stwierdzono brak owoców lub warzyw w każdym posiłku, co jest niezgodne z §2 ust. 2 pkt 6 lit. c rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grupy środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. z 2016 r., poz.1154),
- 2 stołówki w żłobkach i domach małego dziecka (żywienie cateringowe) - 2 jadłospisy - bez uwag,
- blok żywienia w domu opieki społecznej - 1 jadłospis - bez uwag, dokonano oceny z wykorzystaniem „arkusza oceny dekadowej jadłospisów”, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego,
- stołówka w zakładach specjalnych i wychowawczych - 1 jadłospis - bez uwag.

Planowanie jadłospisów na dłuższy okres (co najmniej na 10 dni) wpływa na racjonalną gospodarkę produktami oraz na organizację pracy związaną z przyrządzaniem posiłków. Pozwala to również na uniknięcie błędów, np. częstego powtarzania tych samych potraw, niewłaściwego zestawienia. W jadłospisach uwzględniane były produkty z każdej grupy oraz wykorzystywane były produkty sezonowe. Uwzględniane były różne technologie sporządzania potraw, co zapobiega monotonii żywienia. Potrawy sporządzane w oparciu o różnorodne procesy kulinarne smakują lepiej, a tym samym pobudzają apetyt, co ma duże znaczenie dla dzieci. Uwzględniany był odpowiedni dobór produktów spożywczych pod względem barwy, smaku i zapachu. Posiłki były odpowiednio zestawione kolorystycznie, skomponowane w sposób niepowtarzający się i urozmaicony, co podnosiło ich atrakcyjność.

5. JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

W 2023 roku do badań laboratoryjnych w kontrolowanych obiektach żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, pobrano i zbadano łącznie 151 próbek, w tym 4 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (tj. wyroby kuchenne z poliamidu, wyroby ceramiczne, wyroby z tworzyw sztucznych).

W 2023 r. zakwestionowano 6 próbek żywności w zakresie badanych parametrów, pobranych zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej na 2023 rok”, tj. w produktach pn.:

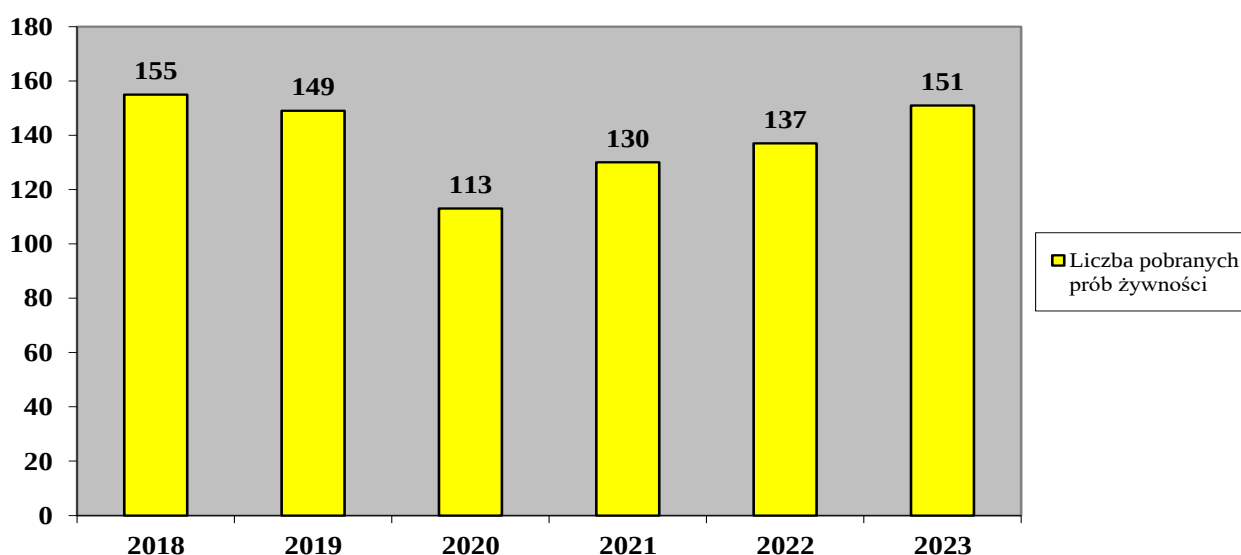
- „Filet z piersi z obojczykiem z kurczaka świeży” – 5 próbek - producent: Zakład Przemysłu Mięsnego „DRÓBALEKS” Spółka Jawna K.E.C. Śmieszny, M. Mroczkowska, Rudniki 25, 87-700 Aleksandrów Kujawski,

W/w produkt został pobrany w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych, na obecność *Salmonella* spp. W/w próbki zostały zakwestionowane z uwagi na obecność *Salmonella* Enteritidis w 25 g produktu.

- „Sól kujawska, warzona, spożywcza, jodowana” – 1 próbka - producent: CIECH Soda Polska S.A., ul. Fabryczna 4, 88-101 Inowrocław, Zakład produkcyjny: ul. Przemysłowa 30, 88-160 Janikowo,

W/w produkt został pobrany w ramach urzędowej kontroli żywności dot. substancji wzbogacających dodawanych do żywności, do soli przeznaczonej do spożycia przez ludzi dodawany jest jodek potasu (30 ± 10 mg KI/kg soli) lub jodan potasu (39 ± 13 mg KIO₃/kg soli). Przedmiotowy produkt został zakwestionowany z uwagi na niedobór substancji wzbogacającej dodawanej do soli.

Liczba pobranych prób żywności w latach 2018–2023

Porównanie jakości zdrowotnej środków spożywczych pobranych do badania w latach 2018-2023:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ilość próbek pobranych do badania ogółem	155	149	113	130	137	151
Ilość próbek zakwestionowanych	2	0	5	0	2	6
Procent próbek zakwestionowanych	1,3	0	4,4	0	1,5	4

6. NADZÓR NAD PRODUCENTAMI I DYSTRYBUTORAMI WPROWADZAJĄCYMI PO RAZ PIERWSZY DO OBROTU NA TERYTORIUM RP ŻYWNOŚCI WYMAGAJĄCEJ POWIADOMIENIA GIS ORAZ NADZORU NAD SPRZEDAŻĄ INTERNETOWĄ „ŻYWNOŚCI PROZDROWOTNEJ”

W 2023 r. w związku z prowadzonym nadzorem nad żywnością prozdrowotną przeprowadzono kontrole podmiotów wprowadzających do obrotu suplementy diety, w tym 4 aptek wprowadzających do obrotu suplementy diety, 3 stron internetowych (www.allegrolokalnie.pl, www.olx.pl, www.sprzedajemy.pl), 7 kontroli w sklepach ogólnospożywczych oraz 1 kontrolę w punkcie obrotu zlokalizowanym w Fitness Klubie. Na terenie powiatu wąbrzeskiego nie występują zakłady produkujące czy magazyny. Nie odnotowano nowych witryn firm, które mają siedzibę na terenie powiatu wąbrzeskiego.

7. WYTWÓRNICIE MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

W 2023 r. nadzorowano 2 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Jeden z tych zakładów został poddany ocenie na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego, był zgodny z wymaganiami. Postępowanie administracyjne nie było prowadzone.

Profil działalności zakładów:

- produkcja produktów z folii PVC, PET i PET/PE (folie twarde opakowaniowe wykonane z PVC i PET, przeznaczone m.in. do kontaktu z artykułami żywnościowymi oraz folie do pakowania w systemie FFS); folie twarde farmaceutyczne PVC i PET, przeznaczone do pakowania tabletek, kapsułek, sprzętu medycznego; folie twarde techniczne PVC i PET; laminaty do żywności – laminaty folii PVC/PE oraz PET/PE do kontaktu z artykułami żywnościowymi i farmaceutycznymi; folie/laminaty elastyczne do pakowania żywności.

Produkcja folii PVC oraz laminatów odbywa się w oparciu o wykorzystanie polichlorku winylu metodą kalandrowania przy zachowaniu odpowiednich warunków technicznych i higienicznych przez co opakowaniowe folie PVC oraz laminaty wykazują wysoką odporność na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie wilgoci,

- produkcja folii nieorientowanej polipropylenowej typu CAST. Rodzaje gotowego produktu: CAST 5M (max szer. 4900 mm), CAST 2,5M (max szer. 2540 mm); złożonej z 3, 5 lub 7 warstw.

W jednym z w/w zakładów została przeprowadzona kontrola sanitarna tematyczna w zakresie oceny funkcjonowania instalacji do recyklingu oraz weryfikacji dokumentów, zapisów identyfikowalności i innych zapisów, które mogą mieć znaczenie dla oceny zgodności z przepisami prawnymi. W/w kontrola sanitarna wykazała zgodność informacji podanych w streszczeniach dotyczących monitorowania zgodności, dotyczących działania instalacji do recyklingu: MKF-Ergis -B1 oraz MKF-Ergis-B2, ze stanem faktycznym.

8. WSPÓŁPRACA Z INNYMI JEDNOSTKAMI KONTROLUJĄCYMI

W 2023 r. Sekcja Nadzoru nad Bezpieczeństwem Żywności i Żywnienia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie współpracowała z przedstawicielami:

Inspekcji Weterynaryjnej, Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Zgodnie z Porozumieniem ramowym o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej zaktualizowano dwukrotnie wykaz obiektów objętych wspólnym nadzorem. W związku z występowaniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) objęto wzmożonym nadzorem sanitarnym targowisko miejskie, które było kontrolowane co najmniej raz w miesiącu.

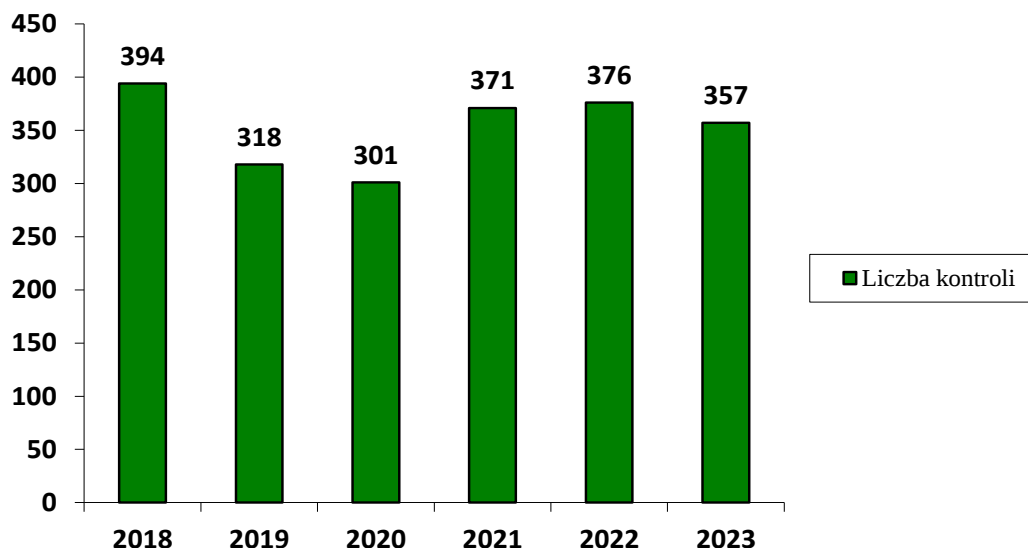
W nawiązaniu do „Planu działania na 2023 r. dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach Porozumienia z dnia 22.10.2020 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” przeprowadzone zostały kontrole sanitarne producentów pierwotnych żywności pochodzenia roślinnego zgodnie z harmonogramem.

W ramach „Porozumienia ramowego o współdziałaniu i współpracy, zawartego pomiędzy Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym i Kujawsko-Pomorskim Wojewódzkim Inspektorem Inspekcji Handlowej” przekazywane są dane, o których mowa w § 4 ust. 1 w/w porozumienia, tj. informacji lub dokumentów dotyczących naruszeń obowiązujących przepisów w zakresie bezpieczeństwa żywności, w tym kopii decyzji wydanych w w/w zakresie.

PODSUMOWANIE

W roku 2023 działalność Sekcji Nadzoru nad Bezpieczeństwem Żywności i Żywnością obejmowała ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem żywności o niewłaściwej jakości zdrowotnej, poprzez nadzór sanitarny nad produkcją żywności i jej obrotem, Sekcja uczestniczyła w realizacji "Krajowego planu pobierania próbek do badania w ramach urzędowej kontroli i monitoringu". Współpracowano z Inspekcją Weterynaryjną, raz na miesiąc były przeprowadzane czynności kontrole na targowisku, z uwagi na konieczność wzmożenia nadzoru nad sprzedażą mięsa w związku z występowaniem afrykańskiego pomoru świń (ASF). W ramach „Planu działania na 2023 r. dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach porozumienia z dnia 22.12.2020 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” przeprowadzone zostały kontrole sanitarne zgodnie z planem przy współudziale terenowej Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

W roku 2023 przeprowadzono 357 kontroli sanitarnych, w tym 161 zakładów zostało ocenionych według arkusza stanu sanitarnego. W celu poprawy stanu sanitarno-higienicznego wydano 25 decyzji administracyjnych nakazujących. Za zaniedbania higieniczno-sanitarne nałożono 19 mandatów karnych na łączną kwotę 6600,00 zł. Stan techniczny zakładów branży spożywczej systematycznie się poprawia, co związane jest z wdrażaniem systemów zabezpieczenia żywności GHP, GMP oraz HACCP. Zachowany jest ogół warunków i działań jakie muszą być spełnione na wszystkich etapach procesów produkcji żywności i obrotu nią w celu zapewnienia zdrowia i życia ludzi.

Liczba kontroli sanitarnych w latach 2018-2023

W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności należy kontynuować nadzór sanitarny szczególnie w zakresie:

- zachowania łańcucha chłodniczego na całej drodze od surowca do gotowego produktu wydawanego konsumentom, co ma szczególne znaczenie w przypadku środków spożywczych łatwo psujących się,
- wyeliminowanie krzyżowania się dróg technologicznych tzw. brudnych i czystych w obiektach produkcyjnych i żywieniowych,
- właściwą higienę na stanowiskach pracy i personelu zatrudnionego w kontakcie z żywnością,
- wdrażania i skutecznego stosowania systemów kontroli wewnętrznej w obiektach żywienia i żywności - zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP (Analiza Zagrożeń i Krytyczne Punkty Kontroli) wraz z niezbędną dokumentacją,
- prawidłowego znakowania wyrobów,
- identyfikowalności surowców i produktów,
- stosowania prawidłowych procesów mycia i dezynfekcji,
- właściwego stosowania substancji dodatkowych.

IX. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

W 2023 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie podejmowali szereg działań w obszarze zdrowia publicznego wynikających z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, założeń Narodowego Programu Zdrowia, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia oraz z aktualnej sytuacji epidemiologicznej i bieżących potrzeb zdrowotnych.

Realizacja zadań z zakresu profilaktyki zdrowotnej miała na celu kształtowanie właściwych postaw i zachowań zdrowotnych oraz utrwalanie prawidłowych wzorców zdrowego stylu życia wśród społeczeństwa powiatu wąbrzeskiego.

Działania edukacyjne skierowano również do obywateli Ukrainy przebywających na terenie powiatu wąbrzeskiego w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie. Działania prozdrowotne obejmowały w szczególności profilaktykę chorób zakaźnych poprzez szczepienia ochronne oraz prawidłowe nawyki higieniczne.

W 2023 roku działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Wąbrzeźnie w zakresie profilaktyki zdrowotnej obejmowała następujące bloki tematyczne:

1. Zapobieganie chorobom zakaźnym.

- 1) Propagowanie szczepień ochronnych.
- 2) Profilaktyka kleszczowego zapalenia mózgu oraz kleszczowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych.
- 3) Zapobieganie zakażeniom krwiopochodnym.
- 4) Profilaktyka zakażeń HIV i zachorowań na AIDS.
- 5) Profilaktyka zachorowań na grypę.
- 6) Profilaktyka chorób pasożytniczych.
- 7) Profilaktyka zakażeń SARS-CoV-2

2. Zapobieganie chorobom cywilizacyjnym.

- 1) Profilaktyka chorób związanych z używaniem tytoniu oraz nowatorskich wyrobów tytoniowych.
- 2) Profilaktyka nadwagi i otyłości.
- 3) Profilaktyka cukrzycy.
- 4) Profilaktyka chorób nowotworowych.
- 5) Profilaktyka wad postawy.

3. Zapobieganie zakażeniom i zatruciom pokarmowym.

- 1) Zapobieganie zakażeniom i zatruciom pokarmowym w okresie letnim.
- 2) Zapobieganie zakażeniom i zatruciom w trakcie organizowanych przyjęć I-komunijnych.
- 3) Działania edukacyjne dotyczące profilaktyki zatruc grzybami.

4. Propagowanie zdrowego stylu życia wśród mieszkańców powiatu.

- 1) Zapobieganie uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych substancji psychoaktywnych.
- 2) Zapobieganie uzależnieniom behawioralnym.
- 3) Kształtowanie prawidłowych postaw w zakresie harmonizacji pracy i wypoczynku.
- 4) Kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych oraz edukacja konsumencka.
- 5) Kształtowanie umiejętności aktywnego wypoczynku.

5. Inne zagadnienia z zakresu profilaktyki zdrowotnej

- 1) Edukacja społeczna dotycząca szkodliwości nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV.
- 2) Działania edukacyjne dotyczące racjonalnej antybiotykoterapii.

W ramach prowadzonej działalności prozdrowotnej realizowano programy, przedsięwzięcia, kampanie i akcje edukacyjne skierowane do różnych grup odbiorców. Działania profilaktyczne, w zależności od charakterystyki grupy docelowej przeprowadzanej interwencji, były realizowane:

- w przedszkolach,
- w szkołach podstawowych,
- w szkołach ponadpodstawowych,
- na terenie urzędów,
- na terenie ośrodków zdrowia,
- na terenie instytucji partnerskich,
- nagłaśniane poprzez stronę internetową,
- nagłaśnianie poprzez media społecznościowe.

W 2023 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadziła również działania prozdrowotne w formie bezpośredniej. Pracownik Profilaktyki Zdrowotnej przeprowadził 45 spotkań edukacyjnych, w których udział wzięły 1192 osoby. Edukacja obejmowała zagadnienia związane ze zdrowym stylem życia, profilaktyką nowotworów, profilaktyką chorób zakaźnych, racjonalną antybiotykoterapią, profilaktyką wszawicy, profilaktyką chorób odkleszczowych oraz edukacją konsumencką.

W ramach społecznej edukacji prozdrowotnej oraz promocji Państwowej Inspekcji Sanitarnej jako instytucji zdrowia publicznego uruchomiono stoiska edukacyjne na 2 imprezach masowych zorganizowanych przez instytucje partnerskie na terenie powiatu wąbrzeskiego.

W 2023 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna w Wąbrzeźnie koordynowała i nadzorowała realizację interwencji prozdrowotnych w placówkach oświatowo-zdrowotnych. W trakcie wdrażania, monitorowania oraz oceny realizowanych interwencji prozdrowotnych przeprowadzono:

- 61 porad dotyczących realizacji interwencji, 2 narady dotyczące pozyskania partnerów w realizacji interwencji,
- 59 wizytacji dotyczących realizacji programów wraz z ocenami realizacji interwencji programowych w placówkach oświatowo-wychowawczych,
- 27 szkoleń realizatorów interwencji prozdrowotnych w placówkach oświatowo-zdrowotnych.

W 2023 roku działaniami z zakresu profilaktyki zdrowotnej realizowanymi we współpracy z placówkami oświatowo-wychowawczymi objęto 4687 osób – dzieci, młodzieży, rodziców/opiekunów prawnych.

Wszystkie realizowane interwencje programowe i nieprogramowe w pełni uwzględniały potrzeby społeczności powiatu wąbrzeskiego.

I. INTERWENCJE PROGRAMOWE

1. Program edukacji antytytoniowej „Bieg po zdrowie”

Cel główny: edukacja antytytoniowa uczniów klas IV szkół podstawowych mająca na celu zmianę postrzegania norm społecznych w zakresie używania wyrobów tytoniowych wśród uczniów oraz ich rodziców i opiekunów

Adresaci: dzieci uczęszczające do klas IV w szkołach podstawowych, ich rodzice i opiekunowie

W roku szkolnym 2022/2023 w programie uczestniczyło 149 dzieci oraz 100 rodziców/opiekunów prawnych

2. Program edukacyjny „Trzymaj formę!”

Cel główny: edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki

Adresaci: uczniowie V-VIII klas szkół podstawowych

W roku szkolnym 2022/2023 działaniami edukacyjnymi objęto 590 uczniów oraz 200 rodziców/opiekunów prawnych.

3. Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość”

Cel główny: ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież (np. alkoholu, tytoniu, narkotyków i dopalaczy), także w kontekście przyszłych ról rodzicielskich; profilaktyka uzależnień w oparciu o wartości uznawane przez młodych ludzi.

Adresaci: uczniowie szkół ponadpodstawowych

W roku szkolnym 2022/2023 programem objęto 83 uczniów.

4. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS

Cel główny: ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV oraz zapobieganie zachorowaniom na AIDS, zapobiegania zakażeniom HIV wśród osób o zwiększonym poziomie zachowań ryzykownych, promowanie wśród społeczeństwa testowania w kierunku HIV

Adresaci: społeczność powiatu wąbrzeskiego, przede wszystkim:

- kobiety w wieku rozrodczym lub będące w ciąży,
- personel medyczny w ośrodkach zdrowia,
- osoby dorosłe ,aktywne seksualnie,
- osoby odpowiedzialne za własne zdrowie.

W 2023 roku działaniami programowymi objęto 1011 osób.

5. Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Cel główny: zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat

Adresaci: dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczające do przedszkoli /oddziałów przedszkolnych w szkołach oraz rodzice i opiekunowie

W roku szkolnym 2022/2023 w programie uczestniczyło 112 dzieci oraz 87 rodziców/opiekunów prawnych

6. Program z zakresu profilaktyki czerniaka „Znamie! Znam je”

Cel główny: edukacja młodzieży w zakresie szkodliwości narażenia na promieniowanie UV oraz wczesnej diagnostyki czerniaka

Adresaci: uczniowie starszych klas szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych

W roku szkolnym 2022/2023 w programie wzięło udział 267 uczniów.

7. Program z zakresu profilaktyki WZW „Podstępne WZW”

Cel główny: upowszechnienie wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C, pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością w zakresie własnych zachowań zdrowotnych, kształtowanie postawy tolerancji i zrozumienia wobec osób zakażonych

Adresaci: uczniowie starszych klas szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych

W roku szkolnym 2022/2023 programem objęto 147 uczniów.

8. Program edukacji antytytoniowej „Czyste Powietrze Wokół Nas”

Cel główny: edukacja antytytoniowa dzieci w wieku przedszkolnym mająca na celu ochronę dzieci przed szkodliwym wpływem dymu tytoniowego poprzez wykształcenie u nich świadomej postawy ochrony własnego zdrowia w sytuacjach, gdy są skazane na bezpośredni kontakt z palącymi

Adresaci: dzieci uczęszczające do klas „0”, ich rodzice i opiekunowie

W roku szkolnym 2022/2023 w programie uczestniczyło 204 dzieci.

9. Program edukacyjny „Dopalacze - trzecia strona zjawiska”

Cel główny: edukacja młodzieży w zakresie szkodliwości stosowania tzw. „dopalaczy” ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania postaw asertywnych w dbałości o własne zdrowie i dobre samopoczucie

Adresaci: uczniowie starszych klas szkół podstawowych, uczniowie szkół ponadpodstawowych

W roku szkolnym 2022/2023 programem objęto 370 uczniów.

10. Program edukacyjny „Chroń się przed kleszczami wszelkimi sposobami”

Cel główny: profilaktyka zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu oraz boreliozę, edukacja zdrowotna w zakresie prawidłowej ochrony przed kleszczami

Adresaci: dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie klas I-III szkół podstawowych oraz ich rodzice i opiekunowie prawni

W roku szkolnym 2022/2023 w programie uczestniczyło 24 dzieci oraz 24 rodziców/opiekunów prawnych.

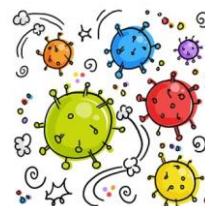

11. Program edukacyjny „Dobre sposoby na zakaźne choroby”

Cel: zdobycie przez uczniów wiedzy dotyczącej profilaktyki chorób zakaźnych; poszerzenie wiedzy na temat sposobów zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych; kształtowanie postawy prozdrowotnej wśród dzieci; doskonalenie umiejętności współpracy w zespole i skutecznej komunikacji interpersonalnej

Adresaci: uczniowie młodszych klas szkół podstawowych, ich rodzice lub opiekunowie prawni

W roku szkolnym 2022/2023 edukacją objęto 421 uczniów.

12. Program edukacyjny „Zdrowie psychiczne. Radzenie sobie ze stresem”

Cel: zdobycie przez uczniów wiedzy na temat stresu i podstawowych sposobów radzenia sobie ze stresem; poznanie przyczyn stresu, podstawowych mechanizmów reakcji stresowej, rodzajów stresu oraz emocji i zachowań, które mu towarzyszą; wzbogacenie wiedzy na temat technik radzenia sobie ze stresem; kształtowanie postaw prozdrowotnych obniżających poziom odczuwanego stresu

Adresaci: uczniowie VII-VIII klas szkół podstawowych, uczniowie szkół ponadpodstawowych, ich rodzice i opiekunowie prawni

W roku szkolnym 2022/2023 programem objęto 439 uczniów oraz 22 rodziców/opiekunów prawnych.

13. Program edukacyjny „Wybierz życie. Pierwszy krok.”

Cel: zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu, kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie,

Adresaci: uczniowie szkół ponadpodstawowych

W roku szkolnym 2023/2024 programem objęto 42 uczniów.

II. INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

1. „Przyjazny tornister”

Cel: zapobieganie wadom postawy, kształtowanie prawidłowej postawy ciała

Grupa docelowa: uczniowie młodszych klas szkół podstawowych, ich rodzice lub opiekunowie prawni

W 2023 roku w interwencji wzięło udział 427 dzieci oraz 314 rodziców/opiekunów prawnych.

2. „Profilaktykę w seniora”

Cel: propagowanie wiedzy i zwiększenie świadomości na temat zdrowego stylu życia oraz utrzymania dobrego stanu zdrowia

Grupa docelowa: osoby w wieku 50+

W 2023 roku w interwencji wzięło udział 186 osób.

3. „Uroczystości komunijne bez zatruc pokarmowych”

Cel: zapobieganie zatruciom i zakażeniom pokarmowym w okresie uroczystości I-Komunijnych poprzez działania informacyjno-edukacyjne wśród społeczności lokalnych na terenie powiatu wąbrzeskiego

Grupa docelowa: rodzice i opiekunowie dzieci przystępujących do I Komunii oraz osoby związane z przygotowaniem uroczystości komunijnych

W 2023 roku w interwencji wzięło udział 431 osób.

4. „Profilaktyka chorób pasożytniczych – wszawica, owsica, świerzb”

Cele: ograniczenie szerzenia się chorób pasożytniczych wśród dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, zwiększenie wiedzy rodziców i nauczycieli na temat chorób pasożytniczych wieku dziecięcego oraz sposobów ich zapobiegania ze szczególnym uwzględnieniem owsicy, świerzbu i wszawicy, zwiększenie wiedzy dzieci na temat. zachowań ograniczających szerzenie się chorób pasożytniczych

Grupa docelowa: dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, rodzice i opiekunowie dzieci

W roku szkolnym 2022/2023 w programie uczestniczyło 24 dzieci oraz 24 rodziców/opiekunów prawnych.

5. „Stop dopalaczom”

Cele: ograniczenie używania środków zastępczych - dopalaczy wśród ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży, pogłębienie wiedzy na temat nowych substancji zastępczych „dopalaczy” i konsekwencji zdrowotnych wynikających z ich używania, zwiększenie świadomości zagrożeń zdrowotnych wynikających z używania środków zastępczych – dopalaczy

Grupa docelowa: ogół społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży, ich rodziców i opiekunów

W 2023 roku edukacją objęto 1268 osób.

6. Akcja letnia „Bezpieczne wakacje”

Cel: zmniejszenie wystąpienia zagrożeń zdrowotnych dzieci i młodzieży podczas wypoczynku letniego

Grupa docelowa: społeczność powiatu wąbrzeskiego, dzieci i młodzież uczestnicząca w wypoczynku letnim

W 2023 roku w interwencji wzięło udział 5406 osób, w tym 110 uczestników wypoczynków.

7. Akcja zimowa „Bezpieczne ferie”

Cel: zmniejszenie wystąpienia zagrożeń zdrowotnych dzieci i młodzieży podczas wypoczynku zimowego

grupa docelowa: społeczność powiatu wąbrzeskiego, dzieci i młodzież uczestnicząca w wypoczynku zimowym

W 2023 roku w interwencji wzięło udział 784 osób, w tym 75 uczestników wypoczynków.

8. Światowy Dzień Bez Tytoniu

Cel główny: ogólnospołeczna edukacja antytytoniowa mająca na celu uświadomienie społeczeństwu skali zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych następstw palenia tytoniu oraz propagowanie zdrowego stylu życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego

adresaci: ogół społeczeństwa

W 2023 roku w interwencji wzięło udział 297 osób.

9. Światowy Dzień Rzucania Palenia

Cel główny: ogólnospołeczna edukacja antytytoniowa zachęcająca palaczy do zerwania z nałogiem oraz propagowanie zdrowego stylu życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego

Adresaci: ogół społeczeństwa

W 2023 roku w interwencji wzięło udział 210 osób.

10. Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach; Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

Cel główny: ogólnospołeczna edukacja mająca na celu dostarczenie społeczeństwu rzetelnej wiedzy na temat antybiotykoodporności związanej z nadużywaniem antybiotyków

Adresaci: ogół społeczeństwa

W 2023 roku w interwencji wzięło udział 740 osób.

11. Promocja szczepień ochronnych

Cel główny: ogólnospołeczna edukacja mająca na celu dostarczenie społeczeństwu rzetelnej wiedzy na temat szczepień

Adresaci: ogół społeczeństwa

W 2023 roku w interwencji wzięło udział 1517 osób.

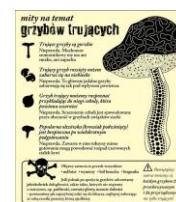

12. Profilaktyka zatruc grzybami

Cel główny: ogólnospołeczna edukacja w zakresie grzyboznawstwa mająca na celu zapobieganie zatruciom grzybami

Adresaci: ogół społeczeństwa

W 2023 roku w interwencji wzięły udział 154 osoby.

13. Profilaktyka nowotworów

Cel główny: zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej profilaktyki nowotworów

Adresaci: ogół społeczeństwa

W 2023 roku w interwencji wzięło udział 2950 osób.

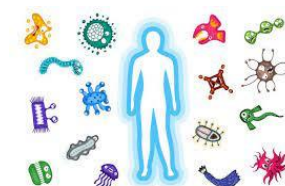
14. Profilaktyka chorób zakaźnych

Cel główny: ogólnospołeczna edukacja mająca na celu rozpowszechnianie wiedzy na temat chorób zakaźnych

oraz sposobów zapobiegania ich rozprzestrzenianiu się

Adresaci: ogół społeczeństwa

W 2023 roku w interwencji wzięły udział 5444 osoby.

15. Kampania informacyjna EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność”

Cel główny: ogólnospołeczna edukacja mająca na celu wyjaśnienie naukowych podstaw bezpieczeństwa żywności w UE oraz kształtowanie świadomych decyzji dotyczących codziennych wyborów

Adresaci: ogół społeczeństwa

W 2023 roku w interwencji wzięło udział 1240 osób.

16. Promocja zdrowia wśród osób przybywających z Ukrainy

Cel główny: edukacja prozdrowotna obywateli Ukrainy ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania profilaktyki chorób zakaźnych poprzez szczepienia ochronne i prawidłowe nawyki higieniczne

Adresaci: obywatele Ukrainy przebywający na terenie powiatu wąbrzeskiego w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie

W 2023 roku w interwencji wzięło udział 228 osób.

III. DZIAŁANIA EDUKACYJNE PROWADZONE POPRZEC ROZPOWSZECZNIANIE MATERIAŁÓW EDUKACYJNYCH, STRONĘ INTERNETOWĄ, MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE

- Światowy Dzień Zdrowia
- Światowy Dzień AIDS
- Światowy Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS
- Światowy Dzień Bezpieczeństwa Żywności
- Światowy Dzień Walki ze Wścieklizną
- Światowy Dzień Krwiodawcy
- Światowy Dzień Serca
- Światowy Dzień Przewlekłej Obturacyjnej Choroby Płuc
- Światowy Dzień Walki z Wirusowym Zapaleniem Wątroby
- Światowy Dzień Wody
- Światowy Dzień Nerek
- Światowy Dzień Higieny Rąk
- Światowy Dzień FAS
- Światowy Dzień zdrowia Psychicznego
- Światowy Dzień Cukrzycy
- Światowy Dzień Chorych na chorobę Parkinsona
- Światowy Dzień Walki z Malaria
- Światowy Dzień Ziemi
- Światowy Dzień Astmy
- Światowy Dzień Walki z chorobą Alzheimera
- Europejski Dzień Radonu
- Europejski Tydzień Profilaktyki Raka Szyjki Macicy
- Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją
- Ogólnopolski Dzień bez Alkoholu

IV. INNE PRZEDSIĘWZIĘCIA

Sporządzanie raportów z kontroli przestrzegania zakazu palenia w miejscach publicznych - w placówkach nauczania i wychowania, placówkach opieki zdrowotnej, zakładach pracy i zakładach gastronomicznych, prowadzone przez Państwową Inspekcję Sanitarną w oparciu o bieżący nadzór warunków i wymogów higieniczno-sanitarnych.

W 2023 roku kontroli poddano 375 obiektów.

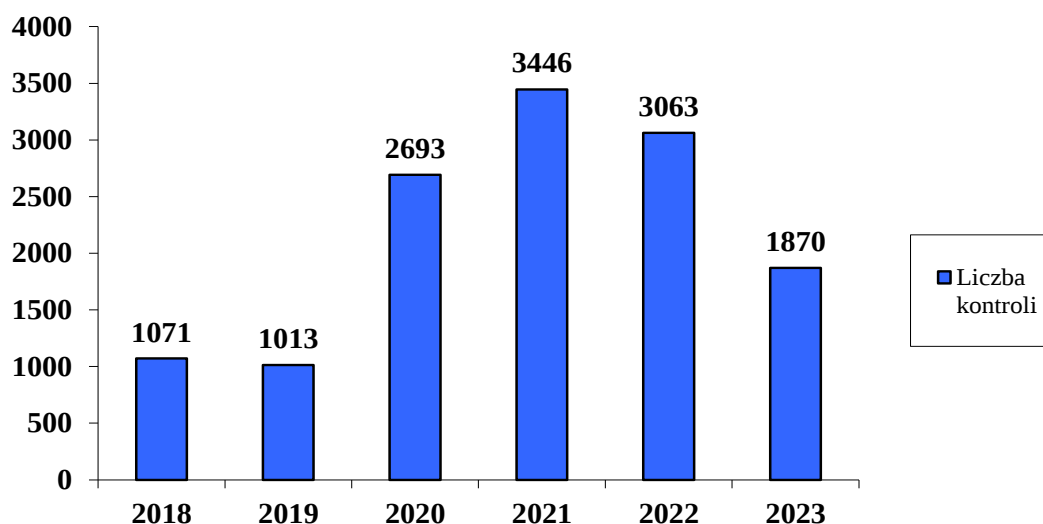

X. POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE ORGANÓW PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ

Zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie realizował w 2023 r. zadania w zakresie sprawowania zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami higieny środowiska, bezpieczeństwem żywności i żywienia, przedmiotów użytku, chemikaliami i środowiskiem pracy, higieny dzieci i młodzieży oraz w zakresie epidemiologii i profilaktyki zdrowotnej. Państwowa Inspekcja Sanitarna w 2023 r. kontynuowała wykonywanie zadań określonych w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z wytycznymi określonymi przez Głównego Inspektora Sanitarnego i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy oraz zamierzeniami i planami pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie.

W ramach sanitarnego nadzoru zapobiegawczego i bieżącego upoważnieni przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie w 2023 r. przeprowadzili 1870 kontroli przestrzegania norm prawa sanitarnego (w 2022 r. – 3063, w 2021 r. – 3446, w 2020 r. – 2693, 2019 r. – 1013, w 2018 r. - 1071), w tym 1116 wywiadów epidemiologicznych.

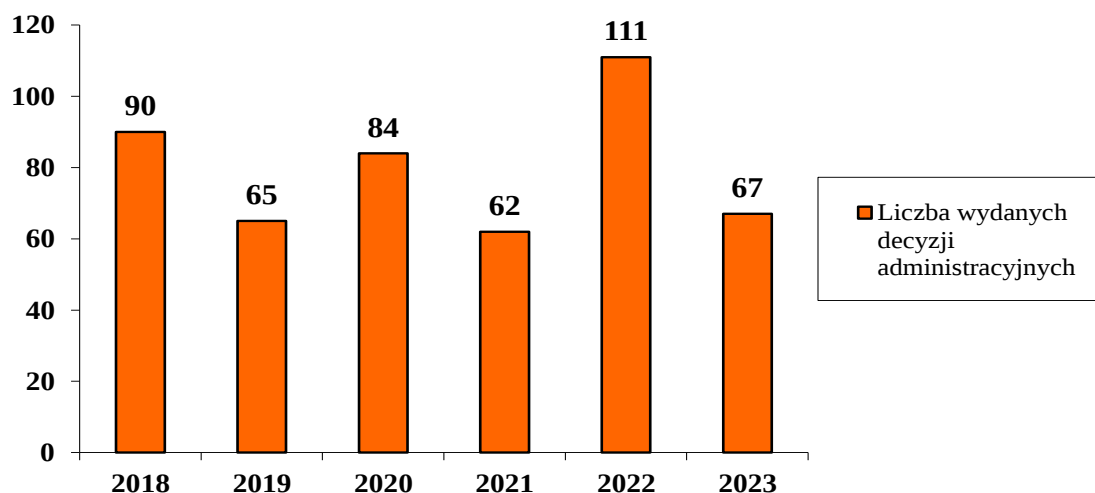
W 2023 roku przeprowadzono 443 wywiady epidemiologiczne w związku z zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2.

Liczba przeprowadzonych kontroli w latach 2018-2023

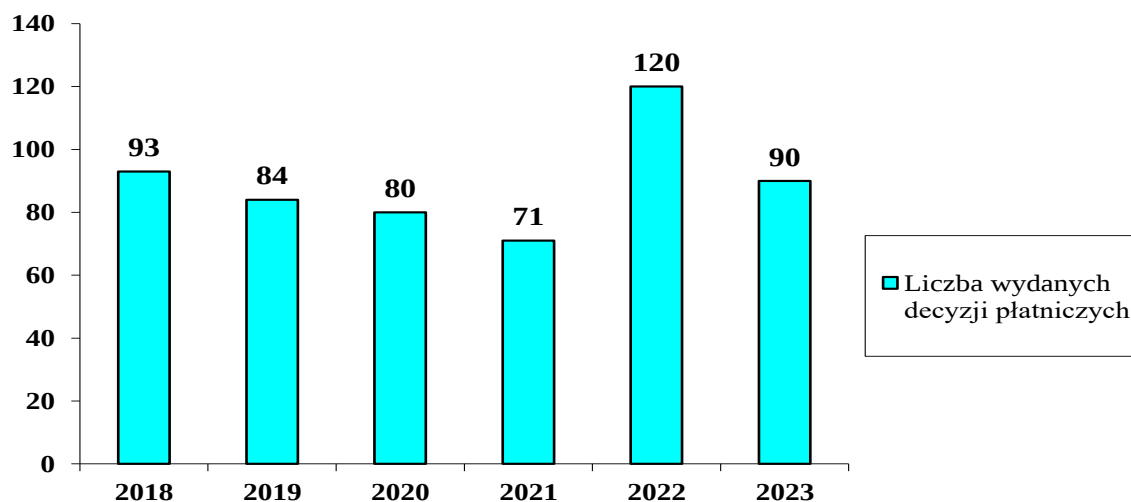
Za stwierdzone naruszenia norm sanitarnych i zdrowotnych wystawiono:

- 67 decyzji administracyjnych (w 2022 r. – 111, w 2021 r. – 62, w 2020 r. – 84, w 2019 r. – 65, w 2018 r. - 90), zobowiązujących kontrolowane jednostki do terminowego wykonania zaleceń pokontrolnych, decyzji zatwierdzających zakład żywieniowo-żywnościowy lub wykreślających zakład żywieniowo-żywnościowy z rejestru obiektów podlegających nadzorowi inspekcji sanitarnej, decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok;

Liczba wydanych decyzji administracyjnych w latach 2018-2023

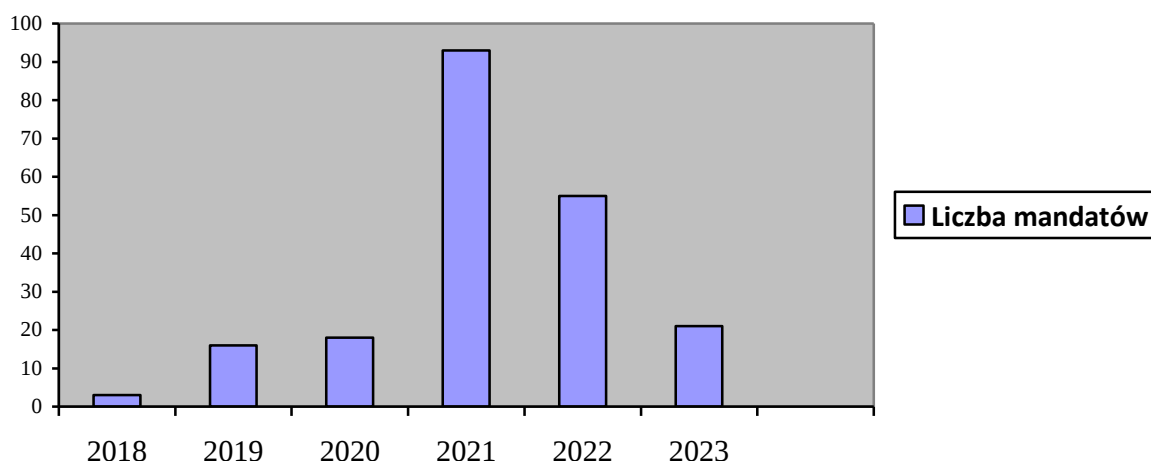
- 90 decyzji administracyjnych płatniczych za naruszenie wymagań higienicznych i sanitarnych (w 2022 r. – 120, w 2021 r. – 71, w 2020 r. – 80, w 2019 r. – 84, w 2018 r. - 93);

Liczba wydanych decyzji administracyjnych płatniczych w latach 2018-2023

- zajęto stanowisko w 117 sprawach dotyczących uzgodnień sanitarnych strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, dokumentacji projektowej;
- wydano 5 postanowień dotyczących między innymi wydania opinii sanitarnej na temat sprowadzenia zwłok, prochów z zagranicy, opinii projektów uchwał zmian do regulaminów utrzymania czystości i porządku;

- nałożono 21 mandatów karnych na kwotę 7100,00 zł (w 2022 r. – 55 na kwotę 8900 zł, w 2021 r. – 93 na kwotę 13100 zł, w 2020 r. – 18 mandatów na kwotę 5000 zł, w 2019 r. – 16 mandatów na kwotę 3500 zł, w 2018 r. - 3 mandaty na kwotę 800 zł),

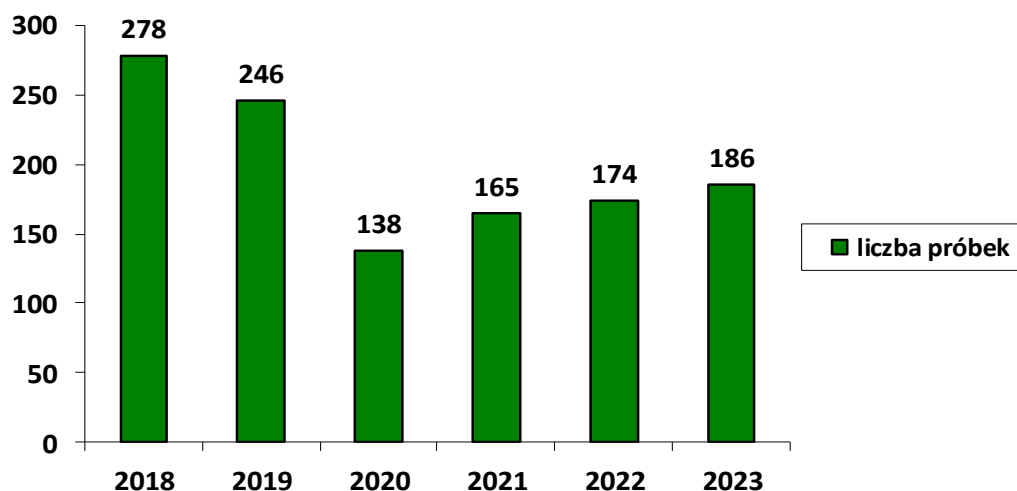
Liczba nałożonych mandatów w latach 2018-2023

- w 2023 roku nie sporządzano wniosków o ukaranie oraz nie wydawano postanowień o nałożeniu grzywny,
- w 2023 roku wystawiono 3 tytuły wykonawcze w celu przymuszenia do wykonania obowiązków wynikających z wydanych decyzji administracyjnych.

Ponadto pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2023 r. wykonali ogółem 179 badań (w 2022 r. – 160, w 2021 r. – 184, w 2020 r. – 168, w 2019 r. – 458, w 2018 r. - 848), w tym: 11 oznaczeń chemicznych i 393 oznaczenia fizyczne.

Do badań laboratoryjnych pobrano 186 próbek, w tym: 35 próbek wody, 151 próbek żywności i przedmiotów użytku (w 2022 r. – 174, w 2021 r. – 165, w 2020 r. – 138 próbek, w 2019 r. – 246, w 2018 r. - 278), których badania były wykonywane w akredytowanych laboratoriach.

W 2023 roku nie pobierano próbek materiału biologicznego do oznaczeń mikrobiologicznych.

Liczba pobranych próbek do badań laboratoryjnych w latach 2018-2023

Państwowa Inspekcja Sanitarna w 2023 roku kontynuowała zbieranie i przesyłanie danych w systemie komputerowym o nowych przypadkach zachorowań na choroby zakaźne oraz wczesnego powiadamiania o przypadkach chorób szczególnie niebezpiecznych, których wystąpienie może być efektem ataku bioterrorystycznego.

W 2023 roku kontynuowane były następujące systemy, programy i rejestry:

- system informatyczny „WODA-EXEL”, służący do prowadzenia Monitoringu Jakości Sanitarnej Wody,
- program „Elektronicznego systemu nadzoru nad dystrybucją szczepionek - ESNDS”, który służy do bieżącego monitorowania dystrybucji szczepionek w ramach obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych,
- Rejestr Ognisk Epidemicznych - ROE- obejmujący system wczesnego reagowania i zgłaszania zagrożeń dla zdrowia publicznego związanych z rozprzestrzenianiem się chorób zakaźnych. Służy do zgłaszania zbiorowych zatruc pokarmowych, zbierania i analizowania danych o uczestnikach, źródłach i przyczynach zakażenia,
- System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych - SRWE. Aplikacja pozwala na wprowadzanie danych z raportów jednostkowych bezpośrednio z poziomu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej do Państwowego Zakładu Higieny NIZP-PZH,
- Ogólnopolski System Nadzoru Epidemiologicznego i Środowiskowego Nad Bezpieczeństwem Ludności (EpiBaza)
- „Systemie Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach” (RASFF), co powoduje szybszą eliminację z rynku produktów żywnościowych, które zagrażałyby zdrowiu ludności,
- systemie RAPEX (Unijny system ostrzegania o niebezpiecznych produktach) obejmujących produkty nieżywnościowe głównie kosmetyki oraz przedmioty użytku,
- „System Bezpieczeństwa Żywności” (SBŻ II) - ewidencjonowanie obiektów żywieniowo-żywnościowych będących pod nadzorem inspekcji sanitarnej,
- „System Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych” (SMIOD),
- System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej do obsługi procesów Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS),
- System cyfrowego udostępniania informacji publicznej na temat sytuacji zdrowotnej ludności oraz realizacji programów zdrowotnych dla potrzeb profilaktyki chorób i promocji zdrowia w Polsce (ProfiBaza).

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wąbrzeźnie realizuje zadania wynikające z wdrożenia procedur Kontroli Zarządczej. Pracuje w oparciu o ujednolicone procedury kontroli i procedury ogólne wypracowane i wprowadzone przez Głównego Inspektora Sanitarnego będące elementami wdrożonego systemu zarządzania jakością opartego na normie PN-EN-ISO/IEC 17020:2012 „Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek kontrolujących”.